

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 38 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2014/2557

เจ้าของ	วิทยาลัยแสงธรรม	
คณะที่ปรึกษา	อธิการบดี	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม
	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	คณบดีคณะศาสนศาสตร์
คณะผู้ทรงคุณวุฒิ	หมวดกฎหมายพระศาสนจักร	บาทหลวง ผศ.ดร.ไผ่ พงษ์พร
	หมวดกระแสเรียก	บาทหลวงอดิศักดิ์ พรงาม
	หมวดคำสอน	มุขนายกวีระ อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.วัชรศิลป์ กฤษเจริญ
	หมวดจริยธรรม	บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตเรเลขา, M.I
	หมวดชีวิตด้านจิตใจ	บาทหลวงสมชัย พิตยาพงศ์พร บาทหลวงเจริญ ว่องประชาบุญกุล
	หมวดประวัติศาสตร์พระศาสนจักร	บาทหลวงธีรพล กอบวิทยากุล บาทหลวง ดร.สุรัช ชุ่มศรีพันธุ์
	หมวดปรัชญา	บาทหลวง ดร.อภัสสิน สุทธิโย ปิโตโย, S.J.
		บาทหลวง ดร.วิรัตน์ วนาโรจน์สุวิชัย
	หมวดพระคัมภีร์	มุขนายก ดร.เลื้อย ฮาตุวิสัย
		บาทหลวง ผศ.ทศไนย์ คมกฤต บาทหลวงสมเกียรติ ตรีนิกร
	หมวดพระสังฆธรรม	บาทหลวงวิรัช นารินทร์ บาทหลวงชาย ชันทะโฮม, C.Ss.R.
		บาทหลวง ดร.พริ้งชิส ไกล์, S.D.B.
	หมวดพิธีกรรม	บาทหลวงเคลาดิโอ เบร์ตูลอร์, O.M.I.
		บาทหลวงอนุสรณ์ แก้วขจร
	หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสตสัมพันธ์	มุขนายกชูศักดิ์ สิริสุทธิ
		บาทหลวงซิกมุนด์ แลส์เซ็นสกี, S.J.
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวงเจริญ ว่องประชาบุญกุล	
บรรณาธิการสร้างสรรค์	อาจารย์พีรพัฒน์ ฤทธิรัตน์	
กองบรรณาธิการ	อาจารย์สุจิตตรา จันทรรอย อาจารย์พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์	
	นางสุจิต เพชรแก้ว นางสาวสุกานดา วงศ์เพ็ญ	
จัดพิมพ์โดย	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม	
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยาและปรัชญา	
	2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา	
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ประจำเดือนมกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม และกันยายน-ธันวาคม	
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี 300 บาท จำหน่ายปลีก ฉบับละ 120 บาท สำหรับสมาชิกรายปี	
	สามารถส่งเงินค่าบำรุงสมาชิกเป็นเงินสด, ตัวแลกเงินไปรษณีย์, ธนาณัติ สั่งจ่าย	
	“บาทหลวงอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ” ปณ.อ้อมใหญ่ 73160 หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์	
	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม	
	ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4	

|| บทบรรณาธิการ ||

เชื่อมั่นว่า แทบจะทุกท่านต่างยอมรับและเห็นความสำคัญของ “ครอบครัว” ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาพรวมของสังคมและประเทศชาติ ทั้งในด้านการอบรมพัฒนาบุคคล ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ

ด้วยเหตุที่ครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะที่เป็นสถาบันพื้นฐานแรกของชีวิตมนุษย์บนโลกใบนี้ แสวงธรรมปริทัศน์จึงขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านมาร่วมกันตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว ที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นเสาหลักสำคัญในการค้าชูสังคม และเป็นสถานที่ซึ่งบุคคลรับรู้ได้ถึงความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย รวมถึงกำลังใจที่ทุกคนสัมผัสได้เมื่ออยู่บ้าน และร่วมกันสร้างบ้าน สร้างครอบครัวให้น่าอยู่ โดยเริ่มจากตัวของเราเอง ที่หันมาใส่ใจ รับฟังและให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในครอบครัว เพื่อให้บ้านเป็นบ้านที่น่าอยู่และมีความสุข เหมือนอย่างที่เราบุตรของพระเจ้าได้ทรงลงมาบังเกิดและแสดงเป็นแบบอย่างให้เราดำเนินตาม

บ้านที่เต็มเปี่ยมด้วยความรัก ความเข้าใจย่อมส่งผลให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความสุข และใจที่เต็มเปี่ยมด้วยความสุข ย่อมรู้สึกเพียงพอ ไม่โลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น

คงจะดีไม่น้อย ถ้าทุกคนจะช่วยกันสร้างครอบครัวที่ร่มเย็นเป็นสุข มากกว่าสร้างทรัพย์สินสมบัติ ชื่อเสียงเกียรติยศ จนลืมไปว่า ความสุขที่แท้จริงของมนุษย์อยู่ที่ใดกันแน่

บรรณาธิการสร้างสรรค์

ข่าวประชาสัมพันธ์... ขอเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารแสวงธรรมปริทัศน์ฉบับต่อไป เดือนมกราคม - เมษายน 2558 ในหัวข้อ “นักบวช” ส่งต้นฉบับได้ที่ อาจารย์พีรพัฒน์ ถวิลรัตน์ E-mail : pi_santo@yahoo.com หรือ คุณสุกานดา วงศ์เพ็ญ E-mail : sukanda.1984@gmail.com ภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2558 และขอขอบคุณล่วงหน้าสำหรับทุกบทความที่ส่งมาร่วมแบ่งปัน

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสวงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ

Content

Saengtham Journal

ปีที่ 38 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2014/2557

5

บทบรรณาธิการ

5 ครอบครัวกับการสร้างของพระเจ้า
บาทหลวงวสันต์ พิรุฬห์วงศ์

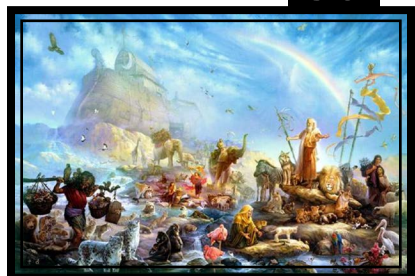
20 วิสัยทัศน์พระคัมภีร์เกี่ยวกับครอบครัว
บาทหลวง ผศ.ดร.พริ้งชีส ไก่สี, S.D.B.

35

35 คำสอนครอบครัว
มุนายก วีระ อารณรัตน์

58

48 คนในครอบครัวคาทอลิกควรรู้
ศ.กิริติ บุญเจือ

58 ครอบครัวในวิถีชีวิตคริสตชน
วีณา โกวิทวานิชย์

74

74 ครอบครัวคือการสร้างความผูกพัน
บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม

86 ประสบการณ์งานอภิบาลด้านครอบครัว
บาทหลวงเฉลิม กิจมงคล

95

91 การทำงานด้านครอบครัวของชีวิตพระสงฆ์คาทอลิก
บาทหลวงพรศักดิ์ ชื่นจิตอธิรมณ์

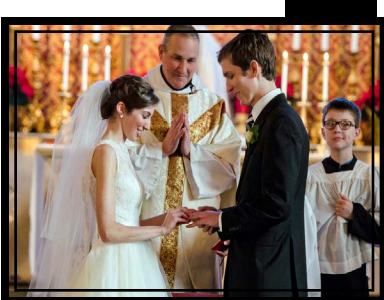
95 ความสุขแท้ในครอบครัว
ดร.ลัดดาวรรณ ประสุตร์แสงจันทร์

105

105 ครอบครัวจุดเริ่มต้นของสังคมยุติธรรม
ดร.สุภาวดี นัมคณิสร์

116

116 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับพิธีกรรม
บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช

119 แนะนำหนังสือ
บาทหลวงสมชัย พิทยาพงศ์พร

ครอบครัว กับการสร้างของพระเจ้า

[หมวดพระสัจธรรม]

บาทหลวงวสันต์ พิรุฬห์วงศ์, C.S.S.

บทนำ

ครอบครัวคือกลุ่มบุคคลที่รวมกันขึ้นด้วยความผูกพัน ไม่ว่าจะเกิดจากการแต่งงาน การสืบสายโลหิต หรือการรับบุตรบุญธรรม ซึ่งทำให้บุคคลต่างๆ เหล่านั้นใช้

ชีวิตอยู่ร่วมกัน อาศัยในที่เดียวกัน มีความใกล้ชิดกัน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและมีหลักยึดเหนี่ยวทางใจร่วมกัน ครอบครัวยังเป็นสถาบัน เป็นองค์กร หรือ

บาทหลวงสังกัดคณะรอยแผลศักดิ์สิทธิ์ C.S.S., อาจารย์สาขาวิชาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

เป็นหน่วยหนึ่งทางสังคมที่เล็กที่สุดและเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมในการให้การศึกษ อบรม สั่งสอน เลี้ยงดูและสร้างประสบการณ์ด้านต่างๆ แก่สมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ตั้งแต่เด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์

ครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อชีวิตมนุษย์ เพราะนอกจากจะเป็นที่ที่สมาชิกแต่ละคนในครอบครัวสามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตนได้อย่างเต็มที่แล้ว ครอบครัวยังเป็นที่ที่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม และที่สุด ครอบครัวยังเป็นแหล่งที่จะช่วยเสริมสร้างพลังกายและพลังใจให้แก่สมาชิกแต่ละคนที่ออกไปแสดงบทบาท หรือทำหน้าที่ต่างๆ ในสังคมอีกด้วย

มากกว่านั้น นับตั้งแต่สมัยพระสังคายนาवादิกัน ครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ทั้งสมเด็จพระสันตะปาปา เปาโล ที่ VI สมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น ปอล ที่ I และสมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น ปอล ที่ II ต่างเน้นย้ำถึงความสำคัญของครอบครัวว่าเราควรเข้าใจครอบครัวในฐานะเป็น “พระศาสนจักรย่อย” โดยในพระสมณสาส์นเตือนใจเกี่ยวกับเรื่องการประชุมพระวรสารที่ชื่อว่า “Evangelii Nuntiandi” ของพระสันตะปาปา เปาโล ที่ VI ที่ออกใน

ปี ค.ศ.1975 ก็ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “ในช่วงระยะเวลาต่างๆ ในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร และแม้ในพระสังคายนาवादิกัน ครั้งที่ II เอง เรื่องครอบครัวเป็นเรื่องที่สมควรได้รับการกล่าวถึงด้วยชื่อที่งดงามว่า “พระศาสนจักรย่อย”” ในโอวาทที่กล่าวต่อบรรดาพระสังฆราชของประเทศสหรัฐอเมริกา พระสันตะปาปา จอห์น ปอล ที่ I ก็ได้กล่าวว่า “ครอบครัวคริสตชนเป็นครอบครัวที่มีความสำคัญยิ่ง และบทบาทของครอบครัวก็เป็นพื้นฐานที่สำคัญของความเข้าใจเรื่องพระอาณาจักรสวรรค์จนพระสังคายนาเรียกครอบครัวด้วยชื่อว่า “พระศาสนจักรย่อย”” ต่อมาในปี ค.ศ. 1981 ในพระสมณสาส์นเตือนใจเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว พระสันตะปาปา จอห์น ปอล ที่ II ก็ได้กล่าวซ้ำในเรื่องนี้ว่า “ครอบครัวคริสตชน ... สามารถถูกเรียกหรือควรเรียกว่า “พระศาสนจักรย่อย” (ข้อ 21) จากนั้น ท่านก็กล่าวต่อไปว่า “ครอบครัว ในฐานะที่ได้รับเรียกให้มาอยู่ร่วมกันโดยพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์ในฐานะเป็นพระศาสนจักรในบ้าน จึงมีบทบาทเป็นทั้งอาจารย์และมารดา ซึ่งเป็นไปในแบบเดียวกับในพระศาสนจักรสากล” (ข้อ 38)

1. ความหมายของคำ “ครอบครัว”

“ครอบครัว” หรือ “Family” เป็นคำที่มาจากภาษาละติน *famulus* แปลว่า

คนรับใช้ กับคำว่า *familia* แปลว่า คนรับใช้ของครอบครัว หรือครอบครัวในยุคโรมันสมัยโบราณ คำว่า *familia* แทบจะไม่ได้หมายรวมถึงผู้ที่ เป็นพ่อแม่หรือลูกๆ เลย ส่วนคำภาษาอังกฤษในยุคสมัยแรกๆ ได้ใช้คำนี้เพื่อหมายถึงทุกคนที่อยู่ในขอบเขตบริเวณของบ้านเดียวกัน ซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ ลูกและรวมถึงคนรับใช้ด้วย อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันนี้ เมื่อพูดถึงครอบครัว จะไม่นับรวมคนรับใช้เหมือนเมื่อก่อน และจะจำกัด คำ “ครอบครัว” เพื่อหมายถึงกลุ่มหรือหน่วยรากฐานของสังคม ที่ประกอบด้วยการรวมกันอย่างถาวรของชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคน หรืออาจจะเป็นชายมากกว่าหนึ่งคนหรือหญิงมากกว่าหนึ่งคนและลูกๆ ของพวกเขา หากครอบครัวใดที่ประกอบด้วย ผู้นำที่เป็นชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคน ก็เรียกว่าครอบครัวเดี่ยว ซึ่งจะแตกต่างจากครอบครัวอีกประเภทหนึ่งที่ประกอบด้วย ผู้นำที่เป็นชายที่มีภรรยาหลายคนหรือหญิงที่มีสามีหลายคนในเวลาเดียวกัน

นักมานุษยวิทยาบางคนในยุคปลายศตวรรษที่ 19 (เช่น Bachofen (Das Mutterrecht, Stuttgart, 1861), Morgan (Ancient Society, London, 1877), McLennan (The Patriarchal Theory, London, 1885), Lang (Custom and Myth, London, 1885), and Lubbock (The Origin of Civilization

and the Primitive Condition of Man, London, 1889) ได้สร้างและพัฒนาทฤษฎีที่สอนว่า ครอบครัวพัฒนา มาจากรูปแบบดั้งเดิมที่ผู้หญิงทั้งหมดของกลุ่มหรือเผ่าเป็นภรรยาของผู้ชายทั้งหมดของกลุ่มหรือเผ่า ซึ่งในเวลาต่อมา นักสังคมวิทยาบางคนก็นำทฤษฎีนี้ไปปรับใช้เข้ากับการตีความประวัติศาสตร์ตามมุมมองของนักวัตถุนิยมที่ตั้งสมมุติฐานว่า ในยุคสมัยโบราณนั้น ทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดเป็นของส่วนรวม และดังนั้น ผู้หญิงทั้งหมดในกลุ่มหรือในเผ่าจึงถูกถือว่าเป็นของกลางหรือของส่วนรวมด้วย

แต่ในตลอดระยะเวลาของประวัติศาสตร์ ทฤษฎีที่น่าเสนอขึ้นมานี้ก็ไม่เคยได้รับการยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้ที่เป็นคริสตชน ทั้งยังได้รับการปฏิเสธจากนักวิชาการส่วนใหญ่ด้วย (เช่น Edward Westermarck (The History of Human Marriage, London, 1901) และ Letourneau (The Evolution of Marriage, tr. from the French, New York, 1888 เป็นต้น) โดยให้เหตุผลไว้หลายประการ เช่น ทฤษฎีดังกล่าวไม่มีประจักษ์พยานหรือหลักฐานใดๆ พิสูจน์ได้ การมีทรัพย์สินสมบัติเป็นของส่วนรวมนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องรวมถึงบรรดาผู้หญิงด้วยเสมอไป เรื่องครอบครัวและการแต่งงานยังเกี่ยวข้องกับมิติอื่นๆ ของชีวิตด้วย ข้ออ้าง

ของบรรดานักประวัติศาสตร์เป็นเพียงสมมุติฐานที่ไม่สามารถมีข้อพิสูจน์ที่แน่นอนได้ มีหนาซ้ำยังมีความคลุมเครือ ไม่ค่อยปะติดปะต่อ และอ้างถึงตัวอย่างเพียงบางกลุ่มบางเผ่าเท่านั้น และที่สำคัญคือเรื่องการมีสามีและภรรยาพร้อมกันทีเดียวหลาย ๆ คนนั้น ดูเหมือนเป็นเรื่องความเสื่อมทรามทางศีลธรรมมากกว่าเป็นเรื่องดีที่ควรได้รับการปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ กันมา นักวิชาการส่วนใหญ่จึงมองว่า เรื่องต้นกำเนิดของครอบครัวที่ว่ามาจากกลุ่มชนหรือเผ่าตามทฤษฎีดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่สมเหตุสมผลและไม่น่าเชื่อถือ แต่ในเวลาเดียวกัน ความคิดเห็นของนักวิชาการส่วนใหญ่กลับสอดคล้องกับคำสอนของพระคัมภีร์ เรื่องต้นกำเนิดและรูปแบบของครอบครัวที่สอนว่า “มาจากพระเจ้า” พระเจ้าสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง และให้พวกเขาแต่งงานอยู่กินด้วยกันเป็นครอบครัว “เพราะฉะนั้น ชายจะละบิดามารดาของตนไปผูกพันกับภรรยา และทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน” (ปฐม 2:24) และ “ดังนั้น เขาจึงไม่เป็นสองอีกต่อไป แต่เป็นเนื้อเดียวกัน ฉะนั้น สิ่งที่พระเจ้าทรงรวมกันไว้ มนุษย์อย่าได้แยกเลย” (มธ 19:6) ดังนั้นเราจึงพบว่า นับแต่เริ่มต้นแล้วที่ครอบครัวหมายถึงการอยู่ร่วมกันของชายหนึ่งกับหญิงหนึ่ง

2. ครอบครัวในมุมมองของพระคัมภีร์

2.1 ในพันธสัญญาเดิม

พระคัมภีร์ให้ความสำคัญกับแนวคิดเรื่องครอบครัวอย่างมาก เป็นการให้ความสำคัญทั้งในมิติทางกายภาพและมิติทางเทววิทยา โดยได้กล่าวถึงเรื่องครอบครัวนับแต่ตอนเริ่มต้นของพระคัมภีร์ คือ ในหนังสือปฐมกาล “พระเจ้าทรงอวยพรเขาทั้งสองว่า จงมีลูกมากและทวีจำนวนขึ้นจนเต็มแผ่นดิน จงปกครองแผ่นดิน จงเป็นนายเหนือปลาในทะเล นกในอากาศ และสัตว์ทุกชนิดที่เคลื่อนไหวอยู่บนแผ่นดิน” (ปฐม 1:28) นี่หมายความว่า แผนการในการสร้างมนุษย์ของพระเจ้านั้นทรงต้องการให้ชายและหญิงแต่งงานกันและมีลูกหลานสืบเชื้อสายต่อไป ชายและหญิงจึงรวมเข้าเป็น “เนื้อเดียวกัน” ผ่านทางการแต่งงาน (ปฐม 2:24) และเขาทั้งสองและลูก ๆ ของพวกเขาจึงกลายเป็น “ครอบครัว” ซึ่งเป็นหน่วยโครงสร้างที่สำคัญของสังคมมนุษย์ ครอบครัวมนุษย์จึงมาจากการสร้างของพระเจ้า ซึ่งตามแผนการสร้างของพระองค์นั้น พระองค์ทรงประสงค์ให้ครอบครัวมนุษย์มีลักษณะดังต่อไปนี้

ก) การดูแลเอาใจใส่กันและกัน
ในครอบครัว นอกจากพระเจ้าจะมีพระประสงค์ให้มีครอบครัวแล้ว พระองค์ยังทรงต้องการให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวดูแลเอาใจใส่กันและกันด้วย

เรื่องนี้เราพบตั้งแต่ตอนเริ่มต้นของ พระคัมภีร์เลยทีเดียว โดยพระเจ้าได้ ทรงถามกาอินว่า “อาเบล น้องชาย ท่านอยู่ที่ไหน?” กาอินตอบแบบยก ย้อนพระเจ้าว่า “ข้าพเจ้าเป็นผู้ดูแล น่องหรือ” (ปฐม 4:9) แต่การตอบ ของกาอินนี้ก็สื่อความหมายเป็นนัยว่า “ใช่” กาอินถูกคาดหวังให้เป็นผู้ดูแล น่องชายของตน และในเวลาเดียวกัน อาเบลผู้เป็นน้องชายก็ถูกคาดหวังให้ เป็นผู้ดูแลกาอินผู้เป็นพี่ชายของเขา ด้วย การที่กาอินฆ่าอาเบลผู้ดูแล น่องชาย จึงไม่เพียงแต่เป็นการกระทำที่ผิดต่อ ความเป็นมนุษย์ในความหมายทั่วไป เท่านั้น แต่ยังถือว่าเป็นความผิด อย่างมหันต์ด้วย เพราะเป็นความผิด ฐานฆ่าพี่น้องร่วมสายโลหิตของตน ครั้งแรกที่ถูกบันทึกไว้ในพระคัมภีร์

ข) ครอบครัวหมายถึงทุกคนใน ครอบครัว พระคัมภีร์ยังมีมติของการ อยู่รวมกันเป็นกลุ่มของประชาชนและ ของครอบครัว ตัวอย่างกรณีของการ ช่วยโนอาห์ให้รอดพ้นจากน้ำท่วมโลก พระเจ้าไม่ได้ช่วยเฉพาะโนอาห์คน เดียว แต่ได้ช่วยภรรยา บุตร และ บุตรสะใภ้ของโนอาห์ด้วย พูดอีก อย่างคือ ครอบครัวของโนอาห์ได้รับ การช่วยให้รอดทั้งหมด “แต่เราจะทำ พันธสัญญาของท่าน ท่านจงเข้าไปใน

เรือ บุตร ภรรยา และบุตรสะใภ้ จะเข้าไปกับท่านด้วย” (ปฐม 6:18) ครั้งเมื่อพระเจ้าทรงเรียกอับราฮัมให้ ออกจากเมืองฮาราน พระองค์ก็ทรง เรียกเขาและครอบครัวของเขาทั้งหมด “อับรามจึงออกเดินทางตามที่พระยา เวห์ตรัส โลกไปกับเขาด้วย อับราม มีอายุเจ็ดสิบห้าปีเมื่อเขาออกจาก ฮาราน อับรามพานางซาราย ภรรยา ของตนกับโลก บุตรของน้องชายและ ททรัพย์สมบัติทั้งหมดที่ได้สะสมไว้ รวมทั้งบรรดาผู้คนที่หามาได้ในเมือง ฮาราน ออกเดินทางไปยังแผ่นดิน คานาอัน” (ปฐม 12:4-5) เช่นเดียวกับ เครื่องหมายแห่งพันธสัญญาบน ภูเขาซีนาย (การเข้าสู่หนัด) ก็เป็นสิ่งที่ ต้องนำไปใช้กับผู้ชายทุกคนใน ครอบครัว ไม่ว่าเขาผู้นั้นจะเกิดมาใน ครอบครัวหรือเกิดมาในกลุ่มของคน รับใช้ก็ตาม “เมื่อมีอายุแปดวัน เด็ก ชายทุกคน ทุกวัน รวมทั้งลูกทาสที่ เกิดในบ้าน และทาสที่ซื้อมาจากคน ต่างด้าวที่ไม่ใช่เชื้อสายของท่าน จะต้องเข้าสู่หนัด ทุกคนต้องเข้าสู่หนัด ไม่ว่าจะถูกเกิดในบ้านหรือซื้อมา ดังนั้น พันธสัญญาของเราจะมีเครื่องหมาย ติดกายของท่าน เป็นพันธสัญญาที่คง อยู่ตลอดไป” (ปฐม 17:12-13) พูดอีกอย่างคือ พันธสัญญาของ

พระเจ้าที่ทรงทำกับอับราฮัมผูกพันถึงทุกคนในครอบครัว ไม่ใช่เฉพาะตัวอับราฮัมคนเดียว

ในพันธสัญญาของชาวอิสราเอล
เลยทีเดียว (อพย 22:17-23:33)

2.2 ในพันธสัญญาใหม่

ความสำคัญของครอบครัวไม่ได้เป็นสิ่งที่เห็นประจักษ์ชัดเจนเฉพาะในพันธสัญญาเดิมเท่านั้น ในพันธสัญญาใหม่ก็มิกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้มากทีเดียว ทั้งที่เป็นคำสั่งให้ปฏิบัติและทั้งที่เป็นข้อห้าม

พระเยซูเจ้าเอง ขณะทรงประกอบพระภารกิจ พระองค์ได้ทรงตรัสถึงเรื่องความสูงส่งของการแต่งงานและทรงต่อต้านการหย่าร้างในเวลาเดียวกันด้วย (ดู มธ 19) ส่วนท่านอัครสาวกเปาโล เมื่อพูดถึงเรื่องชีวิตคริสตชน ท่านก็ได้พูดถึงข้อเรียกร้องสองประการที่มีต่อบุตรและบิดามารดา ว่า “บุตรทั้งหลาย จงเชื่อฟังบิดามารดาในองค์พระผู้เป็นเจ้า เพราะการกระทำเช่นนี้ถูกต้อง พระบัญญัติที่ว่า จงให้เกียรติบิดามารดา เป็นพระบัญญัติแรกซึ่งมีพระสัญญาควบคู่อยู่ด้วยว่า แล้วท่านจะอยู่บนแผ่นดินอย่างมีความสุขและมีอายุยืน บิดาก็อ่ย่่าสอนจนบุตรชุ่นเคื่อง แต่จงอบรมสั่งสอนและตักเตือนเขาตามหลักขององค์พระผู้เป็นเจ้า” (อฟ 6:1-4) และ “บุตรจงเชื่อฟังบิดามารดาในทุกสิ่ง เพราะการกระทำเช่นนี้เป็นที่พอพระทัยองค์พระผู้เป็นเจ้า บิดาก็จงอย่าขัดใจบุตรเกินไป จนเขาท้อแท้หมดกำลังใจ” (คส 3:20-21)

ค) ครอบครัวเป็นสิ่งที่ต้องรักษาไว้ นอกจากนี้ ในบทบัญญัติของโมเสสยังมีกล่าวถึงความสำคัญของครอบครัวที่จะจำเป็นจะต้องรักษาไว้ ตัวอย่างเช่น ในบัญญัติสิบประการนั้น (อพย 20:1-17) มีถึงสองประการที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในครอบครัว นั่นคือ ประการหนึ่งเป็นการพูดถึงการให้ความเคารพนับถือบิดามารดา ซึ่งมีความหมายว่าจะต้องรักษาอำนาจของบิดามารดาในครอบครัวไว้ ส่วนพระบัญญัติอีกประการหนึ่งเป็นการห้ามมิให้ผิดประเวณี ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการปกป้องความศักดิ์สิทธิ์ของการแต่งงานนั่นเอง และจากพระบัญญัติสองประการนี้ ยังมีบทบัญญัติอื่นๆ ของโมเสสตามมามากหลาย ประการที่เป็นความพยายามปกป้องเรื่องการแต่งงานและครอบครัว (เช่น อพย 21:1-37; 22:15-30 เป็นต้น) ดังนี้ เราจึงเห็นว่า การมีครอบครัวที่ดีและมั่นคงเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า และเรื่องนี้กลายเป็นหลักเกณฑ์ที่มีกำหนดไว้

จากคำสอนต่าง ๆ ที่พบในพันธสัญญาใหม่ เราสามารถมองเห็นพระประสงค์ของพระเจ้าที่มีต่อครอบครัวมนุษย์ได้ ดังนี้

ก) ความรอดหมายถึงทุกคนในครอบครัว ในพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่นี้ มีประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจมากเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว นั่นคือ เราพบแนวคิดเรื่องความสำคัญของครอบครัวในกระบวนการของการได้รับความรอดด้วย เรื่องนี้พบในหนังสือกิจการอัครสาวก โดยพบในเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่แตกต่างกัน ในระหว่างการเดินทางไปเทศนาข่าวดีครั้งที่สองของเปาโล โดยหลังจากที่ได้ฟังการประกาศข่าวดีของเปาโลแล้ว เมื่อคนหนึ่งกลับใจ ทุกคนในครอบครัวของเขาทั้งหมดก็รับศีลล้างบาป “สตรีคนหนึ่งชื่อลิเดีย มาจากเมืองธียาทรา เป็นคนขายผ้ากำมะหยี่สีม่วงแดง เป็นคนเลื่อมใสในพระเจ้า ฟังเราอยู่ องค์พระผู้เป็นเจ้าเปิดใจนางให้ยอมรับถ้อยคำของเปาโล นางและทุกคนในครอบครัวรับศีลล้างบาป” (กจ 16:13-15) และ “เปาโลและลีลัสตอบว่า จงเชื่อพระเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้าเกิด ท่านและครอบครัวจะได้รอดพ้น ทั้งสองคนประกาศพระวาจาขององค์พระผู้เป็น

เจ้าให้ผู้ศรัทธาและทุกคนในครอบครัวฟัง เวลาที่คืนนั้น ผู้คุมพาเขาทั้งสองคนแยกไปล้างแผล ทันทีหลังจากนั้นเขาได้รับศีลล้างบาปพร้อมกับทุกคนในครอบครัว เขาเชิญทั้งสองขึ้นไปบนบ้าน จัดโต๊ะเลี้ยงอาหาร และมีความยินดีพร้อมกันทั้งครอบครัวที่ได้มีความเชื่อในพระเจ้า” (กจ 16:31-34)

ทั้งสองเหตุการณ์นี้ ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่เรื่องความรอดที่เกิดจากศีลล้างบาปเท่านั้น แต่ที่น่าสนใจยิ่งกว่านั้นคือ เหตุการณ์นี้มีลักษณะเหมือนกับเครื่องหมายแห่งพันธสัญญาที่เกิดขึ้นในพันธสัญญาเดิม (การเข้าพิธีสุหนัต) ซึ่งได้พูดถึงไปแล้วในหัวข้อก่อนหน้านี้ นั่นคือ “ความรอดเป็นเรื่องของทุกคนในครอบครัว” และเครื่องหมายแห่งพันธสัญญาที่เกิดขึ้นในพันธสัญญาใหม่ (ศีลล้างบาป) นี้ก็มีความหมายในลักษณะเดียวกัน คือ “ความรอดหมายถึงความรอดของทุกคนในครอบครัว” เราสามารถให้เหตุผลของเรื่องนี้ได้ว่า เมื่อพระเจ้าทรงช่วยมนุษย์คนใดคนหนึ่งให้รอดนั้น แท้จริงแล้ว พระองค์ทรงมีพระประสงค์ที่จะช่วยทุกคนในครอบครัวให้รอดด้วย จึงเป็นที่ชัดเจนว่า พระประสงค์ของพระเจ้าในเรื่องความรอดของมนุษย์นั้นไม่ใช่หมายถึงมนุษย์ในลักษณะปัจเจก แต่หมายถึงมนุษย์ทุกคนในครอบครัว จดหมายของนักบุญ

เปาโลถึงชาวโครินธ์ ฉบับที่ 1 บทที่ 7 เป็นพยานได้ดีในเรื่องนี้เมื่อกล่าวถึงสามีหรือภรรยาที่ไม่มีความเชื่อว่า เขาหรือเธอก็ได้รับความศักดิ์สิทธิ์ผ่านทางความเชื่อของผู้ที่เป็นสามีหรือภรณานั่นเอง และสามีหรือภรรยาที่ไม่มีความเชื่อก็สามารถได้รับความรอดได้ผ่านทางประจักษ์พยานชีวิตของสามีหรือภรรยาที่มีความเชื่อนั่นเอง “ถ้าหญิงมีสามีที่ไม่มีความเชื่อและเขาเต็มใจอยู่กับนาง นางก็ไม่ต้องหย่าขาดจากเขาเช่นกัน เพราะสามีที่ไม่มีความเชื่อได้รับความศักดิ์สิทธิ์จากพระเจ้าโดยทางภรรยา และภรรยาที่ไม่มีความเชื่อก็ได้รับความศักดิ์สิทธิ์จากพระเจ้าโดยทางสามีที่มีความเชื่อ มิฉะนั้น บุตรของท่านก็จะมีมลทิน แต่ในความเป็นจริงบุตรได้รับความศักดิ์สิทธิ์จากพระเจ้าแล้ว แต่ถ้าฝ่ายที่ไม่มีความเชื่อขอแยกจากกัน ก็ให้เขาแยกไปเถิด ในกรณีนี้ ฝ่ายที่มีความเชื่อ ไม่ว่าชายหรือหญิง ก็ไม่มีพันธะใดๆ อีก พระเจ้าทรงเรียกท่านทั้งหลายให้อยู่อย่างสันติ” (1 คร 7:13-15)

ข) ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของพระศาสนจักร จากมุมมองของพันธสัญญานี้ เรายังพบอีกว่า สมาชิกในหมู่คณะแห่งพันธสัญญามีลักษณะเป็นกลุ่มบุคคลมากกว่าปัจเจกบุคคล เห็นได้ชัดในกรณีของนางลิเดียและผู้คุมที่ทุกคนในครอบครัวของพวกเขา

ทั้งสองได้รับศีลล้างบาปและเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะของพระศาสนจักร เนื่องจากตามที่เรารู้กันว่า ศีลล้างบาปไม่ได้ประทานความรอดในตัวเอง แต่เป็นพระพรที่ประทานอาศัยความเชื่อที่จะทำให้ได้รับความรอดพ้น “ท่านได้รับความรอดพ้นเพราะพระพรที่ประทานอาศัยความเชื่อ ความรอดพ้นนี้มิได้มาจากท่าน แต่เป็นของประทานจากพระเจ้า มิได้มาจากการกระทำใดๆ ของท่าน เพื่อมิให้ใครโอ้อวดตนได้” (อฟ 2:8-9) ดังนั้น เราจึงพูดได้ว่า ไม่ใช่ทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปแล้วจะได้รับความรอด แต่ทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปแล้วได้ถูกรวมเข้าในหมู่คณะแห่งความเชื่อ คือ พระศาสนจักร แต่กระนั้นก็ดี ความรอดของนางลิเดียและของผู้คุมก็ไม่ได้เป็นการทำลายครอบครัวของพวกเขาให้แตกแยก จริงอยู่ว่า เรื่องความรอดสามารถสร้างความกดดันให้กับครอบครัวได้ แต่พระเจ้าไม่ได้มีพระประสงค์ที่จะใช้เรื่องความรอดเป็นตัวทำลายครอบครัวให้แตกแยก ด้วยเหตุนี้ นางลิเดียและผู้คุมจึงไม่ได้ถูกลังให้แยกตัวออกจากครอบครัวหรือทั้งครอบครัวที่ไม่มีความเชื่อไป แต่ศีลล้างบาปได้ถูกนำเสนอและบริการ

ให้แก่สมาชิกทุกคนในครอบครัว ครอบครัวจึงถูกยกระดับขึ้นและถูกนับรวมเข้าในหมู่คณะแห่งความเชื่อ

ค) ครอบครัวมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวพระเจ้า จากที่ได้กล่าวมานี้ เราจึงพบว่า ครอบครัวมีมิติทางเทววิทยาให้พิจารณาด้วย พระเยซูเจ้าเอง ในขณะที่ทรงประกอบพระภารกิจสามปีนั้น พระองค์ได้ทรงทำให้แนวคิดเดิมเกี่ยวกับความหมายของการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวถึงกับแตกละเอียดไป เป็นพระวรสารของนักบุญมัทธิวที่ได้บันทึกเรื่องนี้ว่า “ขณะที่พระเยซูเจ้ากำลังตรัสกับประชาชน พระมารดาและพระญาติของพระองค์มายืนอยู่ข้างนอก ต้องการพบกับพระองค์ พระองค์จึงตรัสถามผู้ที่มาทุกคนว่า ใครเป็นมารดา ใครเป็นพี่น้องของเรา แล้วทรงยื่นพระหัตถ์ชี้บรรดาศิษย์ ตรัสว่า นี่คือนักบิดาและพี่น้องของเรา เพราะผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์ ผู้นั้นเป็นพี่น้องชายหญิงและเป็นมารดาของเรา” (มธ 12:46-50) เรื่องนี้เราต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องว่า ในที่นี้ พระเยซูเจ้าไม่ได้หมายความว่า ครอบครัวตามสายเลือดนั้นไม่สำคัญ

และพระองค์ก็ไม่ได้ขับไล่หรือตัดขาดมารดาและตัดขาดพี่น้องของพระองค์ แต่สิ่งที่พระองค์ทรงกระทำนั้น เป็นการทำให้แนวคิดทางเทววิทยาชัดเจนว่า ในพระอาณาจักรของพระเจ้านั้น ความสัมพันธ์ที่สำคัญที่สุดของครอบครัวเป็นเรื่องทางจิต ไม่ใช่เรื่องทางกายภาพ นี่เป็นความจริงที่พระวรสารของนักบุญยอห์นได้กล่าวไว้อย่างชัดเจน เมื่อบันทึกว่า “ผู้ใดที่ยอมรับพระองค์คือผู้ที่เชื่อในพระนามของพระองค์ พระองค์ประทานอำนาจให้ผู้นั้นกลายเป็นบุตรของพระเจ้า เขามีได้เกิดจากสายเลือด มิได้เกิดจากความปรารถนาตามธรรมชาติ มิได้เกิดจากความต้องการของมนุษย์ แต่เกิดจากพระเจ้า” (ยอห์น 1:12-13)

เกี่ยวกับเรื่องนี้ เราจะสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนหากนำมาเปรียบเทียบกับระหว่างการเกิดเป็นมนุษย์กับการเกิดใหม่ในศีลล้างบาป เมื่อเราเกิดมาในโลกนี้ทางกายภาพ หมายความว่า เราเกิดมาในครอบครัวใดครอบครัวหนึ่ง แต่เมื่อเราเกิดใหม่ด้วยการรับศีลล้างบาป ก็มีความหมายว่า เราได้เกิดในครอบครัวทางจิตที่ไม่ใช่เรื่องของสายเลือดอีกต่อไป ซึ่งหากใช้ภาษาของนักบุญเปาโล ก็อาจพูดได้ว่า เราถูกรับเข้าเป็นบุตรบุญธรรมในครอบครัวของพระเจ้า

14 สารสารแสงธรรมปริทัศน์ ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2014/2557

นั่นเอง “ท่านทั้งหลายไม่ได้รับจัดการเป็นทาสซึ่งมีแต่ความหวาดกลัวอีก แต่ได้รับจัดการเป็นบุตรบุญธรรม ซึ่งทำให้เราร้องออกมาว่า อับบา” (รม 8:15) เมื่อเราได้รับการรับเข้าเป็นบุตรบุญธรรมในครอบครัวฝ่ายจิตของพระเจ้าซึ่งก็คือพระศาสนจักรแล้ว พระเจ้าก็กลายเป็นบิดาของเราและพระเยซูเจ้าก็กลายเป็นพี่น้องของเรา ครอบครัวทางจิตนี้จึงไม่ได้ถูกผูกมัดไว้ด้วยเชื้อชาติ เพศ หรือกฎเกณฑ์ทางสังคม แต่เป็นดังที่นักบุญเปาโลได้กล่าวไว้ คือ “ท่านทุกคนเป็นบุตรของพระเจ้า โดยอาศัยความเชื่อในพระคริสตเยซู เพราะว่าท่านทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปในพระคริสตเจ้า ก็สวมพระคริสตเจ้าไว้ ไม่มีชาวยิวหรือชาวกรีก ไม่มีทาสหรือไท ไม่มีชายหรือหญิงอีกต่อไป เพราะท่านทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสตเยซู และถ้าท่านเป็นของพระคริสตเจ้าแล้ว ท่านก็เป็นเชื้อสายของอับราฮัม เป็นทายาทตามพระสัญญา” (กท 3:26-29)

ดังนั้น จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ เราจึงพอมองเห็นว่า ครอบครัวมนุษย์ตามกายภาพหรือตามสายเลือดนั้น เป็นหน่วยที่สำคัญยิ่งของสังคมมนุษย์ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการบำรุงเลี้ยงและปกป้องรักษาไว้ แต่ที่สำคัญกว่านั้นคือ ในการสร้างใหม่ที่พระเจ้าทรงบันดาลให้เกิดขึ้นผ่านทางองค์พระบุตรเยซูคริสตเจ้าซึ่งประกอบด้วยครอบครัวทางจิตคือพระ

ศาสนจักรนั้น เป็นครอบครัวที่ประกอบขึ้นด้วยมนุษย์ทุกคนที่ยอมรับว่าพระเยซูคริสตเจ้าเป็นพระผู้ไถ่กู้ให้รอดของตน นี่เป็นครอบครัวที่รวบรวมมาจาก “ประชาชนมากมายเหลือคณานับ จากทุกชาติ ทุกเผ่า ทุกประเทศ และทุกภาษา” (วว 7:9) และคุณลักษณะที่โดดเด่นของครอบครัวทางจิตนี้คือทุกคนมีความรักในกันและกัน “เราให้บัญญัติใหม่แก่ท่านทั้งหลาย ให้ท่านรักกัน เรารักท่านทั้งหลายอย่างไร ท่านก็จงรักกันอย่างนั้นเถิด ถ้าท่านมีความรักต่อกัน ทุกคนจะรู้ว่า ท่านเป็นศิษย์ของเรา” (ยน 13:34-35)

3. ครอบครัวในพระประสงค์ของพระเจ้า

จากที่ได้ศึกษาเรื่องครอบครัวตามที่มิกล่าวดังในพระคัมภีร์ ทั้งพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ เราอาจพูดได้ในที่นี้ว่า เป้าหมายหรือหลักการของพระคัมภีร์เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวก็คือ “การเป็นครอบครัวคริสตชนที่ดีตามพระประสงค์ของพระเจ้า” เราคริสตชนทุกคนต่างตระหนักดีว่า ครอบครัวคริสตชนของเรานั้นไม่ได้ถูกตั้งขึ้นหรือถูกออกแบบโดยมนุษย์ แต่เกิดจาก “การสร้างของพระเจ้า” โดยมนุษย์ได้รับมอบหมายความรับผิดชอบจากพระเจ้าให้เป็นผู้จัดการและดูแลครอบครัวของตน ซึ่งจากที่เราได้ศึกษาพระคัมภีร์ก่อนหน้านี้ เราพบว่าครอบครัวตามเจตนารมณ์ของพระคัมภีร์

นั้นประกอบด้วย “ชายหนึ่งและหญิงหนึ่ง” ที่เป็นคู่สมรสของตนและบุตรที่เกิดมาหรือรับมาเป็นบุตรบุญธรรม ในครอบครัวขยายอาจหมายรวมถึงญาติทางสายเลือดหรือทางการแต่งงาน เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หรือหลาน เป็นต้น แต่หลักการสำคัญประการหนึ่งของการเป็นครอบครัวก็คือ เป็นเจตนารมณ์ของพระเจ้าที่ต้องการให้ทุกคนที่อยู่ในครอบครัวมีพันธะผูกพันกัน “ตลอดชีวิต” ทั้งสามีและภรรยาต่างมีความรับผิดชอบร่วมกันที่จะต้องรักษาพันธะผูกพันในครอบครัวของตนไว้ แม้ว่าในสังคมปัจจุบันนี้เรื่องการหย่าร้างจะเป็นสิ่งที่ทำได้และทำได้ง่าย ๆ ในหลายประเทศก็ตาม แต่สำหรับคริสตชน พระคัมภีร์ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าพระเจ้าไม่ทรงปรารถนาให้มีการหย่าร้างระหว่างกัน “เราเกลียดการหย่าร้าง พระยาเวห์พระเจ้าแห่งอิสราเอลตรัส และเกลียดทุกคนที่ใช้เสื้อคลุมปกปิดการทำทารุณของตน พระยาเวห์จอมจักรวาลตรัส ดังนั้น จงเคารพชีวิตของท่าน อย่าทรยศ” (มลค 2:16)

องค์พระเยซูคริสต์เจ้าเอง แม้พวกฟาริสีจะอ้างกับพระองค์ว่าบัญญัติของโมเสสอนุญาตให้ชาวอิสราเอลหย่าร้างกันได้ แต่พระเยซูเจ้าก็ทรงตอบอย่างชัดเจนว่า การกระทำเช่นนั้นไม่ได้เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า แต่เป็นเพราะบาปของมนุษย์ “พระองค์ตรัสตอบว่า ท่านไม่ได้อ่านพระ

คัมภีร์หรือว่า เมื่อแรกนั้นพระผู้สร้างทางสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง และตรัสว่าดังนี้ ชายจะละบิดามารดาไปสนิทอยู่กับภรรยาของตน และชายหญิงจะเป็นเนื้อเดียวกัน ดังนี้ เขาจึงไม่เป็นสองอีกต่อไป แต่เป็นเนื้อเดียวกัน ฉะนั้น สิ่งที่พระเจ้าทรงรวมไว้ มนุษย์อย่าได้แยกเลย ชาวฟาริสีจึงทูลถามว่า แล้วทำไมโมเสสจึงสั่งให้ชายทำหนังสือหย่าร้างแล้วหย่าร้างได้เล่า พระองค์ตรัสว่า เพราะใจคือหยาบกระด้างของท่าน โมเสสจึงยอมอนุญาตให้หย่าร้างได้ แต่เมื่อแรกเริ่มนั้น หาเป็นเช่นนั้นไม่” (มธ 19:4-9; เทียบ มก 10:2-9; ลก 16:18) พร้อมกันนี้ พระเยซูเจ้ายังได้ทรงยกการแต่งงานของคริสตชนขึ้นเป็น “ศีลศักดิ์สิทธิ์” และสอนว่าไม่สามารถหย่าร้างได้ การกระทำของพระเยซูเจ้านี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำให้พันธสัญญาเดิมสำเร็จสมบูรณ์ไป ดังพระคำรัสของพระองค์ที่ว่า “จงอย่าคิดว่าเรามาเพื่อลบล้างธรรมบัญญัติหรือคำสอนของบรรดาประกาศกเรามีได้มาเพื่อลบล้าง แต่มาเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์” (มธ 5:17)

ดังนั้น สมาชิกทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สามี ภรรยา และบุตรจึงต่างต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการเสริมสร้างครอบครัวของตนให้เป็นครอบครัวคริสตชนที่ดี แข็งแรง มั่นคงและสงบสุข เพื่อครอบครัวที่เกิดจากการสร้างของพระเจ้า

จะได้เป็นครอบครัวตามพระประสงค์ของพระเจ้าได้ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนี้

ก) บทบาทของสามี

ในจดหมายถึงชาวเอเฟซัส นักบุญเปาโลได้ให้แนวทางแก่ผู้ที่เป็นสามีและภรรยาในการสร้างครอบครัวให้เป็นครอบครัวคริสตชนที่ดี กล่าวคือ สามีต้องรักภรรยาของตนเหมือนอย่าง ที่พระคริสตเจ้าทรงรักพระศาสนจักรของพระองค์ ส่วนภรรยาก็ต้องเคารพสามีของตนและยอมอยู่ใต้อำนาจของสามีซึ่งเป็นผู้นำของครอบครัว “ภรรยาจงยอมอยู่ใต้อำนาจของสามี เหมือนยอมอยู่ใต้อำนาจขององค์พระผู้เป็นเจ้า เพราะสามีเป็นศีรษะของภรรยา เหมือนพระคริสตเจ้าทรงเป็นพระเศียรของพระศาสนจักร พระองค์ทรงเป็นผู้ช่วยพระศาสนจักร ซึ่งเป็นพระกายให้รอดพ้น พระศาสนจักรยอมอยู่ใต้อำนาจของพระคริสตเจ้านั้นใด ภรรยาก็ต้องยอมอยู่ใต้อำนาจของสามีทุกเรื่องนั้นนั้น สามีก็จงรักภรรยาดังที่พระคริสตเจ้าทรงรักพระศาสนจักร และทรงพลีพระองค์เพื่อพระศาสนจักร ทรง بذนดาลให้พระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์ ทรงใช้น้ำและพระวาจาชำระพระศาสนจักรให้บริสุทธิ์” (อฟ 5:22-26)

บทบาทการเป็นผู้นำครอบครัวของสามีควรเริ่มในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตฝ่ายจิต วิทยญาณก่อน จากนั้นถึงเป็นเรื่องการให้คำแนะนำและสั่งสอนเกี่ยวกับคุณค่าของพระคัมภีร์ ทั้งแก่ภรรยาและแก่บุตรของตน เพื่อจะได้สามารถนำทุกคนในครอบครัวไปสู่ความจริงแห่งพระคัมภีร์ได้ แน่แน่นอนว่า สิ่งแรกที่เรียกร้องจากสมาชิกทุกคนเพื่อจะสามารถเป็นครอบครัวคริสตชนที่ดีได้คือ ทุกคนต้องเป็นคริสตชนที่มีความเชื่อ มีความสัมพันธ์ที่ดีและถูกต้องกับพระเยซูคริสตเจ้าผู้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าและพระผู้ไถ่กู้ให้รอด บิดาจะต้องนำบุตรของตนไปรับการฝึกฝนและอบรมเกี่ยวกับความรู้เรื่องพระเจ้า “บิดา อย่าอย่าสอนจนบุตรขุ่นเคือง แต่จงอบรมสั่งสอนและตักเตือนเขาตามหลักธรรมขององค์พระผู้เป็นเจ้า” (อฟ 6:4) บิดายังต้องเป็นผู้ที่จัดหาทุกสิ่งสำหรับครอบครัวของตน หากเขาไม่ทำเช่นนั้น ก็เท่ากับว่าเขา “ได้ปฏิเสธความเชื่อ และเลวยิ่งกว่าผู้ไม่มีความเชื่อเสียอีก” (1 ทธ 5:8) ดังนั้น สามีคนใดที่ไม่พยายามอย่างเต็มที่ในการจัดหาและจัดการสิ่งต่างๆ สำหรับครอบครัวของตนแล้ว ก็ไม่สามารถเรียกตัวเองได้ว่าเป็นคริสตชน นี่ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่เป็นภรรยาจะต้องช่วยเหลือหรือไม่ต้องทำอะไรเพื่อครอบครัวของตนเองเลย หนังสือสุภาษิตบทที่ 31 ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจนว่า ภรรยาที่ดีก็จะต้องทำใน

แบบเดียวกับสามีของตนด้วย เพียงแต่ว่า เรื่องการจัดการสิ่งต่างๆ ในครอบครัวไม่ใช่ เป็นหน้าที่แรกของภรรยา แต่เป็นของผู้ที่เป็นสามีของเธอ

ข) บทบาทของภรรยา

ภรรยาเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงมอบให้แก่มามี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นผู้ช่วยสามีของนาง “พระยาเวห์พระเจ้าตรัสว่า มนุษย์อยู่เพียงคนเดียวนั้น ไม่ดีเลย เราจะสร้างผู้ช่วยที่เหมาะสมกับเขาให้ ... พระยาเวห์พระเจ้าทรงเอาซี่โครงนั้นมาสร้างหญิง แล้วทรงนำมาให้มนุษย์ มนุษย์จึงพูดว่า นี่คือกระดูกจากกระดูกของฉัน และเนื้อจากเนื้อของฉัน นางจะมีชื่อเรียกว่าหญิง เพราะนางมาจากชาย” (ปฐม 2:18-23) และให้กำเนิดบุตร สามีและภรรยาจึงต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกันตลอดชีวิต

แนวคิดของพระคัมภีร์เช่นนี้ เป็นเรื่อง ที่เข้ากันไม่ได้เลยกับมุมมองของบางสังคม และบางวัฒนธรรมที่มองว่า การหย่าร้าง การอยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงานและการ แต่งงานระหว่างเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่พระเจ้า รับผิดชอบ เหตุเพราะว่าพระคัมภีร์ได้ให้แนวคิด อย่างชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องเพศว่าเป็นการ แสดงออกของความรักและพันธะผูกพัน ดังนั้น การมีเพศสัมพันธ์นอกการแต่งงานจึง

ถือว่าเป็นบาป พระเจ้าทรงประกาศไว้อย่าง ชัดเจนถึงความเท่าเทียมกันของคุณค่าของ มนุษย์ทุกคน ทั้งชายและหญิง เพราะทุก คนต่างถูกสร้างขึ้นมาจากภาพลักษณ์ของ พระเจ้าและให้เป็นเหมือนพระเจ้า ดังนั้น มนุษย์ทุกคนจึงมีคุณค่าเท่าเทียมกันในสาย พระเนตรของพระเจ้า

อย่างไรก็ตาม นี่ไม่ได้หมายความว่า ชายและหญิงมีบทบาทในชีวิตเหมือนกัน เพราะผู้หญิงเป็นผู้ที่มีความชำนาญในการ เลี้ยงดูและเอาใจใส่บุตรได้ดีกว่าผู้ชาย ในขณะที่ผู้ชายก็มีความเหมาะสมในการเป็น ผู้จัดหาและจัดการสิ่งต่างๆ ในครอบครัว รวมถึงการปกป้องคุ้มครองครอบครัวได้ดี กว่าผู้หญิง ดังนั้น ชายและหญิงจึงเท่ากัน ใน สถานภาพ แต่แตกต่างกันในบทบาทที่จะ เล่น

ค) บทบาทของบุตร

ผู้ที่เป็นบุตรมีความรับผิดชอบพื้นฐาน ในครอบครัวสองประการด้วยกัน คือ เชื่อ ฟังบิดามารดาและเคารพให้เกียรติท่าน “บุตรทั้งหลายจงเชื่อฟังบิดามารดาในองค์ พระผู้เป็นเจ้า เพราะการกระทำเช่นนี้ ถูกต้อง พระบัญญัติที่ว่าจงให้เกียรติบิดา มารดาเป็นพระบัญญัติแรกซึ่งมีพระสัญญา ควบคู่อยู่ด้วยว่า แล้วท่านจะอยู่บนแผ่นดิน อย่างมีความสุขและมีอายุยืน” (อพ 6:1-3) การเชื่อฟังบิดามารดาเป็นหน้าที่ของบุตร

ที่จะต้องกระทำจนกระทั่งบรรลุถึงวัยผู้ใหญ่ แต่การเคารพให้เกียรติบิดามารดาเป็นสิ่งที่บุตรจะต้องยึดถือและปฏิบัติไปตลอดชีวิต และพระเจ้ก็ทรงสัญญาจะประทานพระพรให้แก่ทุกคนที่เคารพให้เกียรติบิดามารดาด้วย

บทสรุป

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ เราสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า เมื่อไรที่สามี ภรรยาและบุตร สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่พระเจ้าประทานให้ได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ และเมื่อไรที่พวกเขาทุกคนดำเนิน

ชีวิตสัมพันธ์กับพระเยซูคริสต์เจ้า องค์พระผู้ช่วยให้รอดของพวกเขา เมื่อนั้น สันติสุข และความปรองดองก็จะเกิดขึ้นในครอบครัว และในบ้านของพวกเขา แต่หากพวกเขาพยายามที่จะสร้างครอบครัวคริสตชนที่ดีขึ้นมาโดยไม่ให้พระคริสต์เจ้ามาเป็นผู้นำ หรือไม่ยึดตามหลักการของพระคัมภีร์ที่องค์พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงแนะนำไว้ พวกเขา也不可能สร้างครอบครัวคริสตชนที่ดีขึ้นมาได้ เพราะ “ครอบครัวมาจากการสร้างของพระเจ้า” จึงต้องเกี่ยวข้องและผูกสัมพันธ์กับพระเจ้า... เสมอไป

- Elliot, Peter J. **What God Has Joined: The Sacramentality of Marriage.**
New York: Alba, 1990.
- Grelot, Pierre. **Man and Wife in Scripture.** New York: Herder and Herder,
1965.
- Hardon, John. **The Catholic Family in the Modern
World.** St. Paul, MN: Leaflet Missal Co., 1991.
- John Paul II, Pope. **Apostolic Exhortation “Familiaris Consortio”
(On the Role of the Family in the Modern World).** Washington,
DC : US Catholic Conference, 1982.
- McBrien, Richard P. **Family.** *Encyclopedia of Catholicism.*
New York : HarperCollins Publishers, 1995.
- Ryan, John Augustine. **Family.** *The Catholic Encyclopedia.*
Vol. 5. New York : Robert Appleton Company, 1909.
- Wojtyla, Karol [Pope John Paul II]. **The Original Unity of Man and
Woman : Catechesis on the Book of Genesis.** Boston :
St. Paul Books, 1981.

[หมวดพระลัทธิธรรม]

วิสัยทัศน์พระคัมภีร์ เกี่ยวกับครอบครัว

บาทหลวง ผศ.ดร. ฟรังซิส ไกล์, S.D.B.

บาทหลวงสังกัดคณะซาเลเซียน, อาจารย์สาขาวิชาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ข้อความนี้แบ่งเป็นสามภาค ภาคแรก อธิบายแผนการเบื้องต้นของพระเจ้าสำหรับการแต่งงานและครอบครัว รวมทั้งชาวอิสราเอลได้นำแผนการนี้มาปฏิบัติอย่างไรในประวัติศาสตร์ ภาคที่สองกล่าวถึงคำสั่งสอนของพระคริสตเจ้าเรื่องการแต่งงานและครอบครัว รวมทั้งกลุ่มคริสตชนได้เข้าใจและนำคำสั่งสอนนี้มาปฏิบัติอย่างไรในพันธสัญญาใหม่ ภาคที่สามเสนอว่าการเปิดเผยในพระคัมภีร์อาจจะช่วยแก้ปัญหาในปัจจุบันเกี่ยวกับการแต่งงานและชีวิตครอบครัวได้อย่างไร

1. การแต่งงานและครอบครัวในพันธสัญญาเดิม

1.1 แผนการของพระเจ้า

เป็นที่รู้กันดีว่า หนังสือปฐมกาลบันทึกเรื่องพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์คู่แรกเป็นสองลำนวน แต่ละเรื่องมาจากสองธรรมเนียมที่แตกต่างกันคือ ตำนานยาหฺวีสต์ในศตวรรษที่ 10 ก่อนคริสต์ศักราช และตำนานสงฆ์ในศตวรรษที่ 6 ก่อนคริสต์ศักราช ธรรมเนียมสงฆ์เล่าว่าชายและหญิงถูกสร้างในเวลาเดียวกัน ไม่ใช่หญิงมาจากชาย หรือชายมาจากหญิง (เทียบปฐม 1:26-28) ทั้งสองคนเป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า “พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ พระองค์ทรงสร้างเขาตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า พระองค์ทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง” (ปฐม

1:27) จุดประสงค์แรกของการรวมเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างชายกับหญิงก็เพื่อจะได้มีบุตรและทวีจำนวนขึ้นจนเต็มแผ่นดิน

ในธรรมประเพณียาหฺวีสต์ (เทียบปฐม 2:18-25) หญิงถูกสร้างจากซี่โครงของชาย มนุษย์ถูกสร้างเป็นสองเพศเพื่อแก้ปัญหาความโดดเดี่ยว “มนุษย์อยู่เพียงคนเดียวนั้น ไม่ดีเลย เราจะสร้างผู้ช่วยที่เหมาะสมให้เขา” (ปฐม 2:18) ธรรมเนียมนี้จึงเน้นจุดมุ่งหมายของการอยู่ร่วมกันระหว่างชายกับหญิง คือเพื่อความสนิทสนมพันธ์กันมากกว่าเพื่อจะมีบุตร “ชายจะละบิดามารดาของตนไปผูกพันกับภรรยาและทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน” (ปฐม 2:24) แต่ละคนเป็นอิสระพันกิเลสในเรื่องเพศ “เขาทั้งสองคนคือมนุษย์และภรรยาต่างเปลือยกายอยู่ แต่ไม่อายกัน” (ปฐม 2:25)

แม้ตำนานยาหฺวีสต์เล่าว่า ชายได้รับการเนรมิตก่อนหญิง แต่เมื่อมนุษย์คู่แรกยังไม่ได้ทำบาป ธรรมเนียมทั้งสองนี้สอนว่าทั้งชายและหญิงมีความเสมอภาคกันไม่ใช่หญิงต้องขึ้นกับชาย ดังนั้น การเปิดตนรับเพศตรงกันข้าม จึงเป็นขั้นตอนแรกของการเปิดตนรับผู้อื่น และในที่สุดเป็นการเปิดตนรับพระเจ้า การแต่งงานจึงเกิดมาจากสภาพต่ำต้อยของมนุษย์ที่ถูกสร้าง มีขอบเขตจำกัดและต้องการผู้อื่น การหลงรักเพศตรงข้ามเป็นการยอมรับว่า ตนเป็นเหมือนขอทานซึ่งพูดกับคนอื่นว่า “ลำพังตัวฉันเองยังไม่เพียงพอ ฉันต้องการท่านด้วย”

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นแผนการของพระเจ้า อย่างไรก็ตาม เราจะอธิบายความหมายของพระคัมภีร์บทอื่นๆ ไม่ได้ ถ้าไม่คำนึงถึงเรื่องมนุษย์ตกในบาป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระวาจาที่พระเจ้าตรัสกับหญิงว่า “เราจะเพิ่มความทุกข์ทรมานในการคลอดบุตรแก่ท่าน ท่านจะคลอดบุตรด้วยความเจ็บปวด ท่านจะไฝ่หาสามี แต่เขาจะเป็นนายเหนือท่าน” (ปฐมก 3:16) การที่ชายมีอำนาจเหนือหญิงเป็นผลตามมาของบาปที่มนุษย์ได้กระทำให้แผนการของพระเจ้า เพราะพระวาจาที่พระเจ้าตรัสนั้นเพียงประกาศล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น แต่พระเจ้าไม่พอพระทัยเช่นนั้น

1.2 การปฏิบัติของมนุษย์ในประวัติศาสตร์

พระคัมภีร์ไม่เพียงเป็นหนังสือที่ทั้งพระเจ้าและมนุษย์เป็นผู้นิพนธ์ แต่ยังเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาบรรยายทั้งความซื่อสัตย์ของพระเจ้าและความไม่ซื่อสัตย์ของมนุษย์ เราเห็นความจริงนี้อย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบแผนการของพระเจ้าสำหรับการแต่งงานและครอบครัวกับพฤติกรรมของประชากรที่พระเจ้าทรงเลือกสรรได้นำมาปฏิบัติในประวัติศาสตร์ของตน

จะเป็นประโยชน์ยิ่ง ถ้าเราพิจารณาข้อบกพร่องและความผิดปกติของมนุษย์ในอดีต เพื่อจะไม่ต้องประหลาดเกินไปกับ

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเพื่อจะเข้าใจว่า อย่างน้อยในด้านการปฏิบัติ การแต่งงานและครอบครัวเช่นเดียวกับลักษณะอื่นๆ ของชีวิตทางสังคมและศาสนา เป็นสถาบันที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในกาลเวลา เช่น ในหนังสือปฐมกาล ลาเมคุบุตรชายของกาอินเป็นคนแรกที่ละเมิดกฎการแต่งงานชายเดียวหญิงเดียว โดยรับหญิงทั้งสองคนมาเป็นภรรยา โนอาห์กับครอบครัวดูเหมือนเป็นชุมชนเดียวที่เป็นคนดีในหมู่มนุษย์ชั่วร้ายในสมัยนั้น แม้บรรพบุรุษอับราฮัมและยาโคบก็ยังมีบุตรกับหญิงหลายคน แล้วโมเสสได้รับรองว่าธรรมเนียมปฏิบัติอนุญาตให้สามีหย่าร้างจากภรรยาได้ รวมทั้งกษัตริย์ดาวิดและกษัตริย์ซาโลมอนก็ทรงมีนางสนมหลายคน

อย่างไรก็ตาม การผิดหลักศีลธรรมเหล่านี้ดูเหมือนปรากฏในกลุ่มคนชั้นสูงของสังคม ในระดับผู้ปกครองและระดับหัวหน้ามากกว่าระดับสามัญชนทั่วไป ซึ่งยึดมั่นในอุดมการณ์โดยปฏิบัติการแต่งงานชายเดียวหญิงเดียว หนังสือวรรณกรรมประเภทปรัชญา เช่น เพลงสดุดี สุภาษิตและบุตรสิรา ช่วยเราให้เข้าใจความสัมพันธ์และค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวที่ชาวอิสราเอลมักจะคำนึงเป็นพิเศษ และนำไปปฏิบัติในชีวิต คือ ความซื่อสัตย์ของคู่สมรส การอบรมบุตรหลานและความเคารพบิดามารดา ค่านิยมสุดท้ายนี้เป็นบทบัญญัติสิบประการที่

สำคัญข้อหนึ่งคือ “จงนับถือบิดามารดา” (อพย 20:12)

ดังนั้น เราจึงเห็นว่า ชาวอิสราเอล แยกตัวออกจากอุดมการณ์แรกเริ่มไม่เพียง ในด้านการละเมิดข้อปฏิบัติเท่านั้น แต่ได้ เกิดความมืดมนในวิสัยทัศน์เรื่องการแต่งงาน โดยเฉพาะความมืดมนด้านศีลธรรมสอง ประเด็นคือ

1.2.1 แทนที่ชาวอิสราเอลมองการ แต่งงานเป็นจุดมุ่งหมายชีวิตมนุษย์ เขากลับ มองว่าเป็นเพียงเครื่องมือเพื่อมีบุตร โดย ทั่วไปในพันธสัญญาเดิมการแต่งงานเป็น โครงสร้างของบิดาผู้มีอำนาจปกครอง เพื่อ สืบทอดวงศ์ตระกูล ในแง่นี้เราจึงเข้าใจ ขนบประเพณีที่เรียกว่า Levirate Law ซึ่ง กำหนดให้หญิงม่ายที่ไม่มีบุตรชายจะต้อง เป็นภรรยาของพี่ชายหรือน้องชาย บุตรคน แรกที่เกิดจากการแต่งงานนี้นับว่าเป็นบุตร ของสามีคนแรกที่ตายแล้ว และจะเป็น ทายาทของเขา (เทียบ ฉธบ 25:5-10) หรือขนบประเพณีนางบำเรอ (เทียบ ปฐม 16) และขนบประเพณีการมีภรรยาหลาย คน ชาวอียิปต์ไม่เคยล้มอุดมการณ์ชีวิตสนิท สัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง ซึ่งมีพื้นฐาน บนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของบุคคล แต่การมีบุตรหลานกลับเป็นจุดประสงค์หลัก ของการแต่งงาน

1.2.2 สถานภาพของหญิงใน อิสราเอลได้เปลี่ยนแปลงไป คือจากการเป็น ผู้ช่วยชายและมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันก็ปรากฏ ชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ ว่าหญิงขึ้นกับชายและมี ใ้ไว้เพื่อชาย เราพบความคิดนี้แม้ในบท ประพันธ์ที่สรรเสริญหญิงในหนังสือสุภาษิต ว่า “ใครจะพบภรรยาที่มีคุณธรรมได้ เธอ ประเสริฐกว่าไข่มุกยิ่งนัก...” (สภษ 31:10ฯ) คำสรรเสริญนี้มาจากมุมมองเรื่องผล ประโยชน์ของชายเท่านั้น เพราะเหตุผลของ คำสรรเสริญนี้คือ สามีที่มีภรรยาเช่นนี้ย่อม เป็นสุข เพราะนางทอเสื้อผ้าที่สวยงามเป็น เกียรติในบ้านของสามี ทำให้เขาเดินเชิด หน้าขึ้นในหมู่เพื่อนฝูง แต่ในปัจจุบันสตรี คงจะไม่สนใจในคำสรรเสริญเช่นนี้แล้ว

บรรดาประกาศก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โยเซยา อิสยาห์และเยเรมีย์ ล้วนมีบทบาท สำคัญในการฟื้นฟูแผนการแรกเริ่มของ พระเจ้าสำหรับการแต่งงาน เขาคิดว่าความ สนิทสัมพันธ์เป็นหนึ่งในเดียวกันระหว่างชายกับ หญิงเป็นสัญลักษณ์ของพันธสัญญาระหว่าง พระเจ้ากับประชากรที่ทรงเลือกสรร เขาจึง เน้นคุณค่าของความรักซึ่งกันและกัน ความ ซื่อสัตย์และความสัมพันธ์ที่ไม่อาจแยกจาก กันได้ ซึ่งเป็นลักษณะที่คนคิดของพระเจ้า ต่ออิสราเอล บรรดาประกาศกใช้ภาพความ รักระหว่างคู่สมรสในทุกขั้นตอนและความ ผันผวนเพื่อแสดงความรักระหว่างพระเจ้ากับ มนุษย์ เช่น ความเสนาหาของความรักใน

การเป็นคู่หมั้น (เทียบ ยรม 2:2) ความชื่นชมยินดีเต็มเปี่ยมในวันแต่งงาน (เทียบ อสย 62:5) ความโศกเศร้าในการนอกใจของคู่สมรส (เทียบ ฮซย 2:4ฯ) และความหวังที่จะรื้อฟื้นของความสนิทสนมพันธ์ดั้งเดิม (เทียบ ฮซย 2:16; อสย 54:8)

ประกาศกมาลาคี่แสดงให้เห็นว่า การประกาศพระวาจาเป็นโอกาสที่จะฟื้นฟูอุดมการณ์ในชีวิตสมรส และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานภาพของหญิง โดยเขียนไว้ว่า “พระยาห์เวห์ทรงเป็นพยานระหว่างท่านกับภรรยาที่ท่านได้แต่งงานด้วยในวัยหนุ่ม ท่านได้ทรยศต่อนาง แม้นางเป็นคู่ชีวิตและเป็นภรรยาที่ท่านทำพันธสัญญาด้วย พระองค์ทรงทำให้ท่านทั้งสองคนเป็นกายเดียวและจิตเดียวกันใช้หรือ ท่านทั้งสองคนที่เป็นหนึ่งเดียวกันนี้แสวงหาอะไร แสวงหาลูกหลานจากพระเจ้าใช่ไหม ดังนั้นจงเคารพชีวิตของท่าน อย่าทรยศภรรยาที่ท่านได้แต่งงานด้วยในวัยหนุ่ม” (มลค 2:14-15)

เราควรอ่านหนังสือเพลงซาโลมอนในมุมมองธรรมประเพณีนี้ของบรรดาผู้ประกาศก การแต่งงานในแง่ที่เป็นความดึงดูดใจซึ่งกันและกัน เป็นเสน่ห์ของชายต่อหน้าหญิงหรือหญิงต่อหน้าชาย ดังที่เราพบในเรื่องเล่าดั้งเดิมของการสร้างมนุษย์ ในสมัยใหม่บางคนตีความหมายหนังสือเพลงซาโลมอนว่าเป็นเพียงการเล่าความรักของมนุษย์ระหว่างชายกับหญิงเท่านั้น แต่ผู้นิพนธ์หนังสือเล่ม

นี้มีความคิดเช่นเดียวกับบรรดาประกาศกคือความรักของมนุษย์เป็นสัญลักษณ์ของความรักระหว่างพระเจ้ากับประชากรของพระองค์ ประกาศกโฮเซยาเคยใช้ประสบการณ์ชีวิตสมรสของตนเพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ากับประชากรอิสราเอล

2. การแต่งงานและครอบครัวในพันธสัญญาใหม่

2.1 พระเยซูเจ้าทรงทบทวนและทรงสรุปสาระสำคัญของการแต่งงานอีกครั้งหนึ่ง

นักบุญอีเรเนโออธิบายว่า การที่พระเจ้า “ทรงนำทุกสิ่งทั้งที่อยู่บนสวรรค์และบนแผ่นดินให้มารวมกันอยู่ใต้ปกครองของพระคริสตเจ้าพระประมุขแต่เพียงพระองค์เดียว” (อฟ 1:10) เป็น “การนำทุกสิ่งตั้งแต่แรกเริ่มกลับมาอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้บรรลุความสำเร็จบริบูรณ์” (Recapitulation) ทักสันคดีนี้รวมความคิดสองประการเข้าด้วยกันคือ ความต่อเนื่องและความแปลกใหม่ พระคริสตเจ้าทรงมีทัศนะเช่นนี้อย่างชัดเจนในคำสั่งสอนเรื่องการแต่งงาน

2.1.1 ความต่อเนื่อง

ข้อความในบทที่ 19 ของพระวรสารตามคำบอกเล่าของนักบุญมัทธิวเพียงพอแล้วเพื่ออธิบายลักษณะสองประการของ “การนำทุกสิ่งตั้งแต่แรกเริ่มกลับมาอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้บรรลุความสำเร็จบริบูรณ์”

ก่อนอื่น เราจึงพิจารณาพระวาจาของพระเยซูเจ้าในการนำทุกสิ่งตั้งแต่แรกเริ่มกลับมาอีกครั้งหนึ่ง คือแผนการของพระเจ้าเกี่ยวกับการแต่งงาน “ชาวฟาริสีบางคนเข้ามาเพื่อจับผิดพระองค์ ทูลถามว่า ‘เป็นการถูกต้องหรือไม่ ที่ชายจะหย่าร้างกับภรรยาเนื่องด้วยเหตุใดก็ตาม’ พระองค์ทรงตอบว่า ‘ท่านไม่ได้อ่านพระคัมภีร์หรือว่า เมื่อแรกนั้นพระเจ้าสร้างทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิงและตรัสว่า ดังนั้น ชายจะละบิดามารดาไปสนิทอยู่ร่วมกับภรรยาของตนและชายหญิงจะเป็นเนื้อเดียวกัน เขาจึงไม่เป็นสองอีกต่อไป แต่เป็นเนื้อเดียวกัน ดังนั้น สิ่งที่พระเจ้าทรงรวมกันไว้ มนุษย์อย่าได้แยกเลย” (มธ 19:3-6)

ปรัภักษ์ของพระเยซูเจ้าคิดตามข้อโต้แย้งในสำนักธรรมจารย์ว่า ‘เป็นการถูกต้องหรือไม่ ที่ชายจะหย่าร้างกับภรรยาเนื่องด้วยเหตุใดก็ตาม หรือด้วยเหตุผลสำคัญที่เฉพาะเจาะจง แต่พระองค์ตรัสตอบโดยทบทวนปัญหาอย่างถึงรากถึงโคน ทรงอ้างข้อความในพระคัมภีร์ทั้งสองตอนที่เล่าแผนการของพระเจ้าสำหรับการแต่งงาน โดยเน้นว่าความสนิทสัมพันธ์กันระหว่างคู่สมรสเป็นจุดประสงค์ของการแต่งงาน เราต้องเข้าใจประโยคสุดท้ายเกี่ยวกับปัญหาการหย่าร้างในทิศทางเดียวกันคือต้องตอกย้ำว่าความซื่อสัตย์และความสนิทสัมพันธ์ที่ไม่อาจแยกจากกันได้ของคู่สมรสอยู่เหนือการมีบุตร

หลาน เป็นทัศนคติต่างจากความคิดของชาวยิวที่สอนว่า การมีบุตรเป็นเหตุผลถูกต้องที่อนุญาตให้ชายมีภรรยาหลายคน มีกฎกำหนดให้หญิงฝ่ายที่ไม่มีบุตรชายจะต้องเป็นภรรยาของพี่ชายหรือน้องชาย และอนุญาตให้หย่าร้างได้

“ชาวฟาริสีจึงทูลถามว่า ‘แล้วทำไมโมเสสจึงสั่งให้ชายทำหนังสือหย่าร้าง แล้วหย่าร้างได้’ พระองค์ตรัสว่า ‘เพราะใจดีต่อแข็งกระด้างของท่าน โมเสสจึงยอมอนุญาตให้หย่าร้างได้ แต่เมื่อแรกเริ่มนั้น หาเป็นเช่นนั้นไม่ เราบอกท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดหย่าร้างภรรยาและแต่งงานกับอีกคนหนึ่ง เขาก็ทำผิดประเวณี เว้นแต่ในกรณีแต่งงานไม่ถูกต้อง” (มธ 19:7-9) พระวรสารตามคำบอกเล่าของนักบุญมาระโกเล่าเรื่องเดียวกันนี้โดยแสดงว่า พระเยซูเจ้าทรงเน้นความเสมอภาคระหว่างชายและหญิง ในกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้หย่าร้าง “พระองค์จึงตรัสตอบว่า ‘ผู้ใดหย่าร้างภรรยา และแต่งงานกับอีกคนหนึ่ง ก็ทำผิดประเวณีต่อภรรยาคนเดิม และถ้าหญิงคนหนึ่งหย่ากับสามีไปแต่งงานกับอีกคนหนึ่ง ก็ทำผิดประเวณีเช่นเดียวกัน” (มก 10:11-12) น่าสังเกตว่า คำตอบของพระเยซูเจ้ามีพื้นฐานในแผนการของพระเจ้าเกี่ยวกับการแต่งงาน พระวาจาที่ว่า “สิ่งที่พระเจ้าทรงรวมกันไว้ มนุษย์อย่าได้แยกเลย” หมายความว่า การแต่งงานไม่เป็นเพียง

เหตุการณ์ ทางโลกตามความประสงค์ของมนุษย์เท่านั้น แต่มีมิติศักดิ์สิทธิ์ที่แสดงพระประสงค์ของพระเจ้าอีกด้วย ดังนั้น คริสตชนเชื่อว่า การแต่งงานเป็นศักดิ์สิทธิ์ ไม่ใช่เพียงเพราะพระเยซูเจ้าได้ประทับอยู่ในงานสมรสที่หมู่บ้านคานาและเพราะข้อความในจดหมายที่นักบุญเปาโลเขียนถึงชาวเอเฟซัสเท่านั้น แต่เพราะพระวาจาตั้งกล่าวของพระเยซูเจ้าผู้ทรงอ้างแผนการของพระเจ้าตั้งแต่แรกเริ่ม

2.1.2 ความแปลกใหม่

คำสอนของพระเยซูเจ้าเกี่ยวกับการแต่งงานมีความต่อเนื่องจากแผนการแรกเริ่มของพระเจ้า และยังมีลักษณะแปลกใหม่ เพราะพระองค์ทรงสอนว่า การแต่งงานขึ้นอยู่กับสิ่งอื่นอีกด้วย ดังที่นักบุญมัทธิวเขียนต่อไปว่า “บรรดาศิษย์ทูลพระองค์ว่า ถ้าสภาพของสามีกับภรรยาเป็นเช่นนี้ ก็ไม่ควรจะแต่งงานเลย พระองค์ตรัสว่า ไม่ใช่ทุกคนเข้าใจคำสอนนี้ คนที่เข้าใจคือคนที่พระเจ้าประทานให้ เพราะว่าบางคนเป็นขันทีตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา บางคนถูกมนุษย์ทำให้เป็นขันที และบางคนทำตนเป็นขันทีเพราะเห็นแก่อาณาจักรสวรรค์ ผู้ที่เข้าใจได้ ก็จงเข้าใจเถิด” (มธ 19:10-12)

พระวาจานี้แสดงว่าพระเยซูเจ้าทรงแต่งตั้งสถานภาพชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง เหตุผลก็คืออาณาจักรสวรรค์มาถึงบน

แผ่นดินแล้ว สถานภาพใหม่นี้ไม่ลบล้างการแต่งงาน ตรงกันข้ามกลับทำให้การแต่งงานไม่เป็นวิถีชีวิตเดียวที่จำเป็นต่อปฏิบัติ ความสมัครใจที่จะดำเนินชีวิตโสดจึงไม่ลบล้างหรือลดคุณค่าของการแต่งงาน ดังที่ในอดีตนักเขียนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตพรหมจรรย์อาจเข้าใจผิด แต่มีความหมายเพราะการแต่งงานเป็นวิถีชีวิตที่มีคุณค่า การแต่งตั้งวิถีดำเนินชีวิตโสดและชีวิตพรหมจรรย์เพื่อพระอาณาจักรของพระเจ้า ทำให้การแต่งงานมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น เพราะแสดงว่าการแต่งงานเป็นการเลือกวิถีชีวิตอย่างอิสระ เป็นกระแสเรียกที่มาจากพระเจ้า ไม่เป็นเพียงหน้าที่ซึ่งชาวอิสราเอลจำเป็นต้องปฏิบัติ เพื่อจะไม่ถูกกล่าวหาว่าละเมิดพระบัญชาของพระเจ้า

2.1.3 พระเยซูเจ้าเป็นศัตรูกับครอบครัวหรือไม่

ในปัจจุบัน นักเทววิทยาบางคนพยายามค้นหาพระเยซูเจ้าทางประวัติศาสตร์ และคิดว่าพระเยซูเจ้าทรงปฏิเสธไม่ยอมรับครอบครัวธรรมชาติและความเป็นสังคมของหมู่คณะที่แตกต่างกัน ซึ่งมีพระเจ้าเป็นพระบิดาและบรรดาศิษย์เป็นพี่น้องกัน พระองค์ทรงเสนอให้บรรดาศิษย์ดำเนินชีวิตเร่ร่อน ดังที่ในสมัยนั้นนักปราชญ์ลัทธิชินิกปฏิบัติกันนอกแผ่นดินอิสราเอล

โดยแท้จริงแล้ว ในพระวรสารเราพบพระวาจาของพระคริสตเจ้าซึ่งค่อนข้างก่อให้เกิดความสับสน เช่น ถ้าเราแปลข้อความต่อไปนี้ตามตัวอักษรภาษากรีก พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ถ้าผู้ใดติดตามเราโดยไม่เกลียดบิดามารดา ภรรยา บุตร พี่น้อง ชายหญิง และแม้กระทั่งชีวิตของตนเอง ผู้นั้นเป็นศิษย์ของเราไม่ได้” (ลก 14:26) พระวาจานี้ฟังแล้วดูเหมือนแข็งกระด้าง แต่คำว่า “เกลียด” เป็นสำนวนภาษาฮีบรู หมายถึง “รักมากกว่า” ดังที่พระวรสารตามคำบอกเล่าของนักบุญมัทธิวเขียนไว้ว่า “ผู้ที่รักบิดามารดามากกว่ารักเรา ก็ไม่คู่ควรกับเรา ผู้ที่รักบุตรชายหญิงมากกว่ารักเรา ก็ไม่คู่ควรกับเรา” (มธ 10:37) พระเยซูเจ้าไม่ทรงเรียกร้องให้เกลียดซึ่งพ่อแม่หรือบุตรหลาน แต่ทรงเรียกร้องการตัดใจ เสียสละไม่ให้หลงรักเขาจนปฏิเสธไม่ยอมติดตามพระองค์

ข้อความอีกตอนหนึ่งอาจก่อให้เกิดความสับสนคือ เมื่อพระเยซูเจ้าตรัสกับชายคนหนึ่งว่า “จงตามเรามาเถิด” แต่เขาทูลว่า “ขออนุญาตให้ข้าพเจ้าไปฝังศพบิดาของข้าพเจ้าเสียก่อน” พระองค์ตรัสกับเขาว่า “จงปล่อยให้คนตายฝังคนตายของตนเถิด ส่วนท่านจงไปประกาศพระอาณาจักรของพระเจ้า” (ลก 9:59-60) นักวิจารณ์บางคนรวมทั้งธรรมาจารย์ยาโคบ นอยส์เนอร์ (Jacob Neusner) ซึ่งสมเด็จ

พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ทรงจินตนาการว่ากำลังสนทนากับเขาในหนังสือ “พระเยซูเจ้าชาวนาซาเร็ธ” คิดว่าคำเรียกร้องนี้ของพระเยซูเจ้าเป็นเรื่องน่าอับอาย เป็นการไม่มอบน้อมเชื่อฟังพระเจ้าผู้ทรงบัญชาให้เอาใจใส่ดูแลบิดามารดา และยังเป็นการละเมิดหน้าที่เยี่ยงบุตรอย่างชัดเจน

ในแง่หนึ่ง ความคิดนี้ของนอยส์เนอร์ในหนังสือ “บทสนทนาของธรรมาจารย์คนหนึ่งกับพระเยซูเจ้า” ก็ถูกต้องทีเดียว พระवादังกล่าวของพระเยซูเจ้า เช่นเดียวกับพระวาจาอื่นๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจได้ ถ้าคิดว่าพระเยซูเจ้าทรงเป็นเพียงมนุษย์คนหนึ่ง แม้จะเป็นมนุษย์วิเศษสักเพียงใด พระเจ้าเท่านั้นสามารถเรียกให้เรารักพระองค์มากกว่าบิดา และให้สละที่จะเข้าร่วมพิธีฝังศพของเขา สำหรับผู้มีความเชื่อ พระวาจานี้เป็นข้อพิสูจน์อีกประการหนึ่งว่าพระเยซูเจ้าเป็นพระเจ้า

เราต้องแยกแยะคำเรียกร้องของพระเยซูเจ้าระหว่างสิ่งที่พระองค์ทรงเรียกร้องให้ทุกคนต้องปฏิบัติ กับสิ่งที่พระองค์ทรงเรียกร้องให้บางคนผู้ได้รับการเลือกสรรเท่านั้นจะต้องปฏิบัติ เพื่อมีส่วนร่วมในชีวิตของพระองค์ ในการอุทิศตนเพื่อพระอาณาจักรของพระเจ้า การยอมสละชีวิตแต่งงานก็เช่นกัน พระองค์ไม่ทรงบังคับหรือทรงเสนอให้ทุกคนสละชีวิตสมรส แต่ทรงเชิญชวนเพียงบางคนให้ยอมสละชีวิตสมรสและติดตาม

พระองค์ โดยอุทิศตนเพื่อพระอาณาจักรของพระเจ้า (เทียบ มธ 19:10-12)

ข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับทัศนคติของพระเยซูเจ้าต่อครอบครัวและการแต่งงานก็จะมีทางออก ถ้าเราคำนึงถึงข้อความอื่นๆ ในพระวรสาร พระเยซูเจ้าทรงเคร่งครัดมากกว่าผู้อื่นในการ (เมื่อทรงย่ำว่า ถ้าผู้ใด) ย่ำว่าเมื่อผู้ใดสมรสแล้วจะหย่าร้างไม่ได้ ทรงยับยั้งบัญญัติการนับถือบิดามารดาอย่างหนักแน่น จน (และ) ทรงประณามการปฏิบัติละเลยหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือบิดามารดา โดยอ้างข้อแก้ตัวทางด้านศาสนา (เทียบ มก 7:11-13) หลายครั้งพระเยซูเจ้าทรงทำอัศจรรย์เพื่อลดความทุกข์ทรมานของบิดา เช่น ไยรัสและบิดาของผู้ป่วยโรคลมชัก ความทุกข์ทรมานของมารดา เช่น หญิงสาวคานาอันและแม่ม่ายที่เมืองนาอิน หรือญาติพี่น้อง เช่น น้องสาวของลาซารัส พระองค์ทรงกระทำเช่นนั้นนี้เพื่อให้เป็นเกียรติความผูกพันทางครอบครัว บางครั้งพระเยซูเจ้าทรงร่วมทุกข์กับญาติพี่น้องจนทรงพระกันแสงพร้อมกับเขา พระเยซูเจ้าเสด็จมาเพื่อฟื้นฟูการแต่งงานให้คงเดิมเหมือนเดิม ทรงเพิ่มพูนสถาบันการแต่งงานให้เข้มแข็ง มิใช่เสด็จมาเพื่อทรงลดกำลังลง

2.2 การแต่งงานและครอบครัวในพระศาสนจักรสมัยอัครสาวก

เราจะพิจารณาว่า พระศาสนจักร

สมัยอัครสาวกได้รับคำสอนของพระเยซูเจ้าและดำเนินชีวิตตามคำสอนนี้อย่างไร นักบุญเปาโลเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในเรื่องนี้ เพราะเขาต้องเผชิญหน้ากับปัญหาดังกล่าวในจดหมายที่เขาได้เขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จดหมายถึงชาวโครินธ์ ฉบับที่ 1 นักบุญเปาโลแยกแยะคำสอนที่มาจากพระเยซูเจ้าโดยตรงจากการประยุกต์คำสอนนี้ที่นำมาใช้ในบริบทใหม่เมื่อเขาประกาศข่าวดี เช่น เขาอ้างคำสอนของพระเยซูเจ้าโดยตรงว่า เมื่อผู้ใดสมรสแล้วจะหย่าร้างไม่ได้ “ข้าพเจ้าขอสังคน^๑ที่แต่งงานแล้ว คำสั่งนี้มีใช่เป็นคำสั่งของข้าพเจ้า แต่เป็นพระบัญชาขององค์พระผู้เป็นเจ้า ภรรยาอย่าแยกจากสามี แต่ถ้าแยกกันแล้ว ก็อย่าแต่งงานอีก หรือมิฉะนั้นก็จงคืนดีกับสามี ส่วนสามีก็อย่าขบไล่ภรรยาของตน” (1 คร 7:10-12) และนักบุญเปาโลประยุกต์คำสอนนี้เพื่อใช้ในข้อแนะนำเกี่ยวกับการแต่งงานระหว่างผู้มีความเชื่อกับผู้ไม่มีความเชื่อ และเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับผู้สละชีวิตสมรสและหญิงพรหมจารี “ส่วนผู้ที่ยังไม่แต่งงาน ข้าพเจ้าไม่มีพระบัญชาจากองค์พระผู้เป็นเจ้า แต่ข้าพเจ้าขอแนะนำด้วยความคิดเห็นของข้าพเจ้าเอง ในฐานะที่ได้รับพระกรุณาจากองค์พระผู้เป็นเจ้าให้เป็นผู้ที่เชื่อถือได้” (1 คร 7:25)

ดังนั้น พระศาสนจักรสมัยอัครสาวกได้รับความแปลกใหม่ของคำสอนของพระ

เยชูเจ้า ผู้ทรงแต่งตั้งสถานภาพชีวิตอีกรูปแบบหนึ่งคือ การสละชีวิตสมรสและการดำเนินชีวิตพรหมจรรย์เพื่อพระอาณาจักรของพระเจ้า นักบุญเปาโลเองซึ่งไม่ได้แต่งงานอธิบายความคิดของตนในเรื่องนี้โดยเริ่มต้นว่า “ข้าพเจ้าต้องการให้ทุกคนถือโสดเหมือนข้าพเจ้า แต่พระเจ้าประทานพระพรพิเศษให้แก่ละคน คนหนึ่งได้รับพระพรนี้ และอีกคนหนึ่งได้รับพระพรนั้น” (1 คร 7:7) บางคนคิดว่านักบุญเปาโลมองการแต่งงานและการดำเนินชีวิตพรหมจรรย์เป็นพระพรพิเศษสองประการ โดยแท้จริงแล้วเราต้องแยกแยะศีลศักดิ์สิทธิ์จากพระพรพิเศษ การดำเนินชีวิตพรหมจรรย์เป็นพระพรพิเศษ แต่การแต่งงานไม่เป็นพระพรพิเศษ เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์

ในจดหมายถึงชาวเอเฟซัส เราพบความคิดที่ว่าการทำงานเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์อยู่แล้ว “พระคัมภีร์กล่าวว่า เพราะเหตุนี้ชายจะละบิดามารดาไปผูกพันอยู่กับภรรยา และทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน “ธรรมล้ำลึกประการนี้ยิ่งใหญ่นัก ข้าพเจ้าหมายถึงพระคริสตเจ้ากับพระศาสนจักร” (อฟ 5:31-32) คำยืนยันที่ว่าการทำงานเป็นสัญลักษณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างพระคริสตเจ้ากับพระศาสนจักร ไม่เป็นเพียงคำยืนยันของนักบุญเปาโลในข้อความนี้เท่านั้น แต่ยังมีพื้นฐานในพระวาจาและอุปมาหลายเรื่องที่พระเยซูเจ้าทรงเปรียบเทียบพระองค์กับ

เจ้าบ่าว ดังที่บรรดาประกาศกเคยเรียกพระเจ้า

ขณะที่ชุมชนของผู้มีความเชื่อเจริญเติบโตและมั่นคงยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ผู้เขียนหนังสือพันธสัญญาใหม่ให้คำแนะนำเพื่ออภิบาลครอบครัวให้มีชีวิตจิต ข้อความสำคัญในเรื่องนี้อยู่ในจดหมายถึงชาวโคโลสีและเอเฟซัส ซึ่งเน้นความสัมพันธ์พื้นฐานสองประการที่สร้างครอบครัวเป็นพิเศษคือ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา และความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร นักบุญเปาโลเขียนถึงประเด็นแรกว่า “จงยอมอยู่ใต้อำนาจของกันและกันด้วยความเคารพยำเกรงพระคริสตเจ้า ภรรยาจงยอมอยู่ใต้อำนาจของสามีเหมือนยอมอยู่ใต้อำนาจขององค์พระผู้เป็นเจ้าเพราะสามีเป็นศีรษะของภรรยาเหมือนพระคริสตเจ้าทรงเป็นพระเศียรของพระศาสนจักร พระองค์ทรงเป็นผู้ช่วยพระศาสนจักรซึ่งเป็นพระกายให้รอดพ้น พระศาสนจักรยอมอยู่ใต้อำนาจของพระคริสตเจ้านั้นใด ภรรยาก็ต้องยอมอยู่ใต้อำนาจของสามีทุกเรื่องฉันนั้น” (อฟ 5:21-24)

การที่นักบุญเปาโลเสนอให้สามี “รัก” ภรรยาของตนดูเหมือนเป็นเรื่องปกติ แต่การที่เขาแนะนำให้ภรรยา “ยอมอยู่ใต้อำนาจ” ของสามี ในสังคมปัจจุบันซึ่งตระหนักถึงความเท่าเทียมกันของสามีภรรยาอย่างถูกต้อง ดูเหมือนยอมรับไม่ได้ใน

เรื่องนี้ นักบุญเปาโลได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมในสมัยของตน น่าสังเกตว่าประโยคแรกของข้อความนี้คือ “จงยอมอยู่ใต้อำนาจของกันและกันด้วยความเคารพยำเกรงพระคริสตเจ้า” ซึ่งกำหนดว่าสามีภรรยาต้องอยู่ใต้อำนาจของกันและกันเหมือนดังที่เขาต้องรักกันและกัน

3. คำสอนของพระคัมภีร์สำหรับเราในวันนี้

3.1 การต่อต้านอุดมคติของพระคัมภีร์

ปัจจุบัน แผนการของพระเจ้าในพระคัมภีร์เกี่ยวกับเพศ การแต่งงานและครอบครัว กำลังเผชิญหน้ากับการต่อต้านอย่างรุนแรง เราต้องพยายามวิเคราะห์ข้อต่อต้านนี้อย่างละเอียด เพื่อพิจารณาว่ามีความจริงอะไรบ้างที่ควรรับไว้ ซึ่งเป็นวิธีการของนักบุญเปาโลที่ชวนเราให้ “ทดสอบทุกสิ่งและยึดสิ่งที่ดีงามไว้” (1 ธส 5:21)

การวิพากษ์วิจารณ์รูปแบบดั้งเดิมของการแต่งงานและครอบครัวที่นำไปสู่ความคิดปัจจุบัน ซึ่งผู้มีความเชื่อยอมรับไม่ได้เพราะทำลายสถาบันนี้ เริ่มต้นจากยุคสว่างและจากลัทธิจินตนิยมขบวนการทั้งสองนี้ต่อต้านการแต่งงานแบบดั้งเดิม เพราะคิดว่าการแต่งงานเช่นนี้มีไว้เพื่อจุดประสงค์ (เพียงอย่าง) เดียว คือการมีบุตรหลาน สังคมและพระศาสนจักร และไม่คำนึงถึง

คุณค่าส่วนตัวของคู่สมรส ชายหญิงที่จะต้องแต่งงานไม่จำเป็นต้องรักกันและเลือกที่จะดำเนินชีวิตสมรสด้วยความสมัครใจ ยุคสว่างจึงเสนอการแต่งงานในรูปแบบตรงกันข้ามเป็นพันธสัญญา และลัทธิจินตนิยมเสนอการแต่งงานในรูปแบบของความสนิทสัมพันธ์ด้วยความรักระหว่างคู่สมรส โดยแท้จริงแล้ว การวิพากษ์วิจารณ์เช่นนี้ก็ตรงกับ ความหมายแรกเริ่มของแผนการของพระเจ้าในพระคัมภีร์ ไม่ใช่เป็นการต่อต้านพระคัมภีร์ สภาสังคายนาว่าติกันที่ 2 ได้รับการเรียกร้องนี้ เมื่อยอมรับว่าความรักซึ่งกันและกันและความช่วยเหลือระหว่างคู่สมรสเป็นวัตถุประสงค์เอกเท่ากับการมีบุตร การเรียกร้องอีกประการหนึ่งที่เรายอมรับได้ก็คือ ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันของชายและหญิงในชีวิตแต่งงาน ความคิดนี้เป็นหัวใจดั้งเดิมของพระเจ้าและทัศนคติของพระเยซูคริสตเจ้า แต่คริสตชนมักไม่เอาใจใส่ปฏิบัติตามเท่าที่ควร นำเสียดาย พระวาจาที่พระเจ้าตรัสกับนางเอวาว่า “ท่านจะไผ่หาสามี แต่เขาจะเป็นนายเหนือท่าน” ก็เป็นความจริงในประวัติศาสตร์มนุษย์ เช่น ปัจจุบันมีผู้ยึดมั่นใน “การปฏิรูปเรื่องเพศภาวะ” (gender revolution) คือพยายามลบล้างความแตกต่างระหว่างเพศ (Sex) ในความหมายทางชีววิทยาของบุคคล และนำความแตกต่างทางอัตวิสัยที่เรียกว่าเพศภาวะซึ่งหมายถึงคุณลักษณะของหญิงและชายหรือภาวะ

แปรปรวนด้านจิตใจในบทบาททางสังคมและพฤติกรรมมาแทน การเสนอแนะนี้ข้างไว้สาระเช่นเดียวกับเรียกร้องให้ปลดปล่อยหญิงจาก “ความเป็นทาสของการคลอดบุตร” โดยเสนอวิธีการอื่นๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อการมีบุตร

เราต้องประเมินโครงการดังกล่าวว่าไม่เป็นเพียงการกระทำที่ขัดแย้งกับพระประสงค์ของพระเจ้าในการสร้างมนุษย์ แต่ยังเป็นการทำลายศักดิ์ศรีและความดีของมนุษยชาติ ถ้าประชาชนจำนวนมากนำแผนการเหล่านี้มาปฏิบัติอย่างกว้างขวางก็จะเกิดความเสียหายมากมายที่เราไม่คาดคิด เรามีความหวังแน่วแน่ว่า ลักษณะที่พระเจ้าทรงปลูกฝังในธรรมชาติมนุษย์คือความปรีชาฉลาดควบคู่กับ “ความปรารถนา” ต่อเพศตรงข้ามและความต้องการที่จะมีบุตร จะคงอยู่ในประชาชนส่วนใหญ่และต้านทานความพยายามที่จะแทนพระเจ้าเหล่านี้

3.2 ค้นพบอุดมคติอีกครั้งหนึ่ง

หน้าที่สำคัญของคริสตชนที่จะปกป้องอุดมคติการแต่งงานและครอบครัวดังที่มีบันทึกไว้ในพระคัมภีร์ยังเรียกร้องหน้าที่ที่จะค้นพบอุดมคตินี้ใหม่และนำมาปฏิบัติในชีวิตอย่างแท้จริง เพื่อเสนอให้โลกเห็นด้วยกิจการมากกว่าด้วยคำพูด ปัจจุบันเราอ่านเรื่องการสร้างมนุษย์ชายและหญิง ดังที่เขียน

ไว้ในพระคัมภีร์ด้วยแสงสว่างของการเปิดเผยเรื่องพระตรีเอกภาพในแสงสว่างนี้ ในที่สุดความหมายแท้จริงของข้อความที่ว่า “พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ พระองค์ทรงสร้างเขาตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า พระองค์ทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง” (ปฐมก 1:27) ได้รับเปิดเผยก่อนพระคริสตเจ้า ข้อความนี้ไม่ชัดเจนและยังเป็นปริศนา เพราะไม่เข้าใจว่ามีความสัมพันธ์อย่างไรระหว่างการเป็น “ภาพลักษณ์ของพระเจ้า” กับการเป็น “ชายและหญิง” พระคัมภีร์สอนว่า พระเจ้าไม่ทรงมีลักษณะเพศ พระองค์ไม่ทรงเป็นชายและไม่ทรงเป็นหญิง

นี่คือความสัมพันธ์ระหว่างการเป็น “ภาพลักษณ์ของพระเจ้า” กับการเป็น “ชายและหญิง” พระเจ้าทรงเป็นความรัก ความรักเรียกร้องความสนิทสัมพันธ์กันและการสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคคล จำเป็นต้องมี “ฉัน” และ “เธอ” ไม่มีความรักถ้าปราศจากความรักที่มอบให้อีกผู้หนึ่ง ถ้าเป็นการรักตนเองก็ไม่เป็นความรักแท้จริง แต่เป็นความเห็นแก่ตัวเท่านั้น ผู้ที่คิดว่าพระเจ้าทรงเป็นพระธรรมหรือพระอานุภาพสมบูรณ์ ก็ไม่จำเป็นต้องคิดว่าพระเจ้าทรงมีหลายพระบุคคล พระเจ้าอาจทรงใช้อำนาจได้แม้เป็นเพียงพระบุคคลเดียว แต่พระเจ้าที่พระเยซูเจ้าทรงเปิดเผยนั้นทรงเป็นความรักระหว่างสาม

พระบุคคล มีแต่พระเจ้าเพียงพระองค์เดียว ผู้เป็นสามพระบุคคล ในพระองค์จึงมีทั้ง เอกภาพและความแตกต่างกัน มีเอกภาพใน พระธรรมชาติและในพระประสงค์ และมีความแตกต่างในคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละพระบุคคล

บุคคลสองคนที่รักกัน เช่นกรณีพี่ชาย และหญิงแต่งงานกันเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุด มีลักษณะคล้ายกับการเป็นไปในพระตรีเอกภาพ ในพระเจ้า พระบิดาและพระบุตรทรงรักกัน เหตุการณ์นี้ทำให้พระจิตเจ้าทรงเนื่องมาจากพระบุคคลทั้งสองนี้ พระจิตเจ้าจึงทรงเป็นความรักที่หลอมพระบิดาและพระบุตรให้เป็นหนึ่งเดียว เราอาจจะเรียกพระจิตเจ้าว่า “เรา” คือพระบุคคลรวมของพระเจ้า ในมุมมองนี้ คู่สมรสจึงสะท้อนภาพลักษณ์ของพระเจ้า สามีและภรรยาเป็นเนื้อเดียวกัน ใจเดียวกัน วิญญาณเดียวกัน แม้ในความแตกต่างเกี่ยวกับเพศและบุคลิกภาพ เอกภาพและความแตกต่างมารวมกันในคู่สมรสซึ่งอยู่ต่อหน้ากันในฐานะ “ฉัน” และ “เธอ” และอยู่ต่อหน้าคนอื่น ๆ รวมทั้งบรรดาถูกเหมือนเป็นบุคคลหนึ่งเดียว คือ “เรา” หรือ “พ่อแม่” ในแง่นี้เราจึงค้นพบความหมายลึกซึ้งของบรรดาประกาศเกี่ยวกับการแต่งงาน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนความรักอีกรูปแบบหนึ่ง คือ ความรักของพระเจ้าต่อประชากรของพระองค์

แน่นอนเราเข้าใจความหมายของ กระแสเรียกการแต่งงานอย่างถ่องแท้เพียง ด้วยแสงสว่างที่มาจากพระจิตเจ้าเท่านั้น การแต่งงานหมายถึงการมอบตนแก่กันและกัน มอบร่างกายเป็นของขวัญแก่กันและกัน การแต่งงานจึงเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่แสดงการเป็นของประทาน ดังที่พระจิตเจ้าทรงเป็นของประทานจากการที่พระบิดาและพระบุตรทรงรักกัน การประทับของพระจิตเจ้าผู้ประทานพระพรหรรษาจึงบันดาลให้การแต่งงานเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ และประทานพลกำลังให้ดำเนินชีวิตศักดิ์สิทธิ์อีกด้วย เคล็ดลับของคู่สมรสเพื่อดำเนินชีวิตแต่งงานที่มีความสูงส่งเช่นนี้คือ การรู้จักเปิดใจรับพระคริสตเจ้าในชีวิตของตน เพราะพระองค์ทรงเป็นผู้ส่งพระจิตเจ้ามาสู่มนุษย์เพื่อทรงบันดาลให้ทุกอย่างอุบัติขึ้นใหม่

สรุป

เอกสารสุดท้ายของซีโนดเกี่ยวกับครอบครัวเมื่อเดือนตุลาคม 2014 สรุปคำสอนของพันธสัญญาใหม่เรื่องการแต่งงานและครอบครัวว่า “พระเยซูเจ้าทรงบันดาลให้ทุกสิ่งคืนดีกันในพระองค์ ทรงนำการแต่งงานและครอบครัวกลับมาสู่รูปแบบดั้งเดิม (เทียบ มก 1:12) พระคริสตเจ้าทรงไถ่ครอบครัวและการแต่งงาน (เทียบอฟ 5:21-32) ให้คืนภาพลักษณ์ของพระตรีเอกภาพ ซึ่งเป็นธรรมล้ำลึกที่มาของ

ความรักแท้ทุกประการ พันธสัญญาระหว่าง
คู่สมรสเริ่มต้นเมื่อพระเจ้าทรงสร้างโลก
และได้รับการเปิดเผยในประวัติศาสตร์แห่ง
ความรอดพ้น อย่างไรก็ตาม ความหมายที่
สมบูรณ์ของพันธสัญญานี้ได้รับการเปิดเผย
จากพระคริสตเจ้าและจากพระศาสนจักร
ของพระองค์ เพราะจากพระคริสตเจ้าโดย
ผ่านทางพระศาสนจักรการแต่งงานและ
ครอบครัวได้รับพระพรที่จำเป็นเพื่อ

เป็นพยานถึงความรักของพระเจ้า และ
ดำเนินชีวิตในความสนิทสัมพันธ์เป็นหนึ่ง
เดียว ชาวดีเรื่องครอบครัวมีอยู่ตลอด
ประวัติศาสตร์ของโลกตั้งแต่การสร้างมนุษย์
ตามภาพลักษณ์และความคล้ายคลึงพระเจ้า
(เทียบ ปฐก 1:26-27) จนถึงความสำเร็จ
ของธรรมล้ำลึกเรื่องพันธสัญญาในพระ
คริสตเจ้าเมื่อสิ้นพิภพพร้อมกับ ‘งาน
วิวาหมงคลของลูกแกะ’ (วว 1:9)

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์, พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่. กรุงเทพฯ, 2549.
- Cantalamesa, Raniero, OFM Cap. “I rapporti e i valori familiari secondo la Bibbia”, in www.ZENIT.org, 14 Gennaio 2009.
- Grelot, Pierre. Man and Wife in Scripture. New York : Herder and Herder, 1965.
- Hogan Richard, and John M Levoir. . Covenant of Love : Pope John Paul II on Sexuality, Marriage and Family in the Modern World. Garden City, NJ : Doubleday, 1985.
- John Paul II, Pope. On the Family: Apostolic Exhortation. Washington, DC : USCC, 1982.
- Leon-Dufour, Xavier. Dictionary of Biblical Theology. New York : Desclee Company, 1967.
- McKenzie, John L., S.J., Dictionary of the Bible. London: Geoffrey Chapman, 1976.
- Neusner, Jacob. A Rabbi Talks with Jesus. Montreal, QC : McGill-Queen's University Press, 2000.
- Radford Ruether, Rosemary. “An Unrealized Revolution: Searching the Scripture for a Model of the Family.” Christianity and Crisis 43 (1983) : 399-404.

คำสอนครอบครัว

[หมวดคำสอน]

มุขนายกวิระ อภรณ์รัตน์

พระศาสนจักรคาทอลิกสนใจชีวิตครอบครัว โดยมีบรรดาพระสังฆราชประมาณ 178 องค์ ได้ประชุมสมัชชาพระสังฆราช หัวข้อ “การทำทนายดำเนินงานอภิบาลครอบครัว ในบริบทการประกาศข่าวดี” ระหว่างวันที่ 5-19 ตุลาคม ค.ศ. 2014 ณ กรุงวาติกัน

วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2014 พระสันตะปาปาฟรังซิสได้เขียนจดหมายถึงครอบครัวปัจจุบัน ขอให้สัตบุรุษทุกคนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการเตรียมสมัชชาด้วยการเสนอข้อแนะนำด้านปฏิบัติและสนับสนุนด้วยการภาวนาจริงจัง “การ

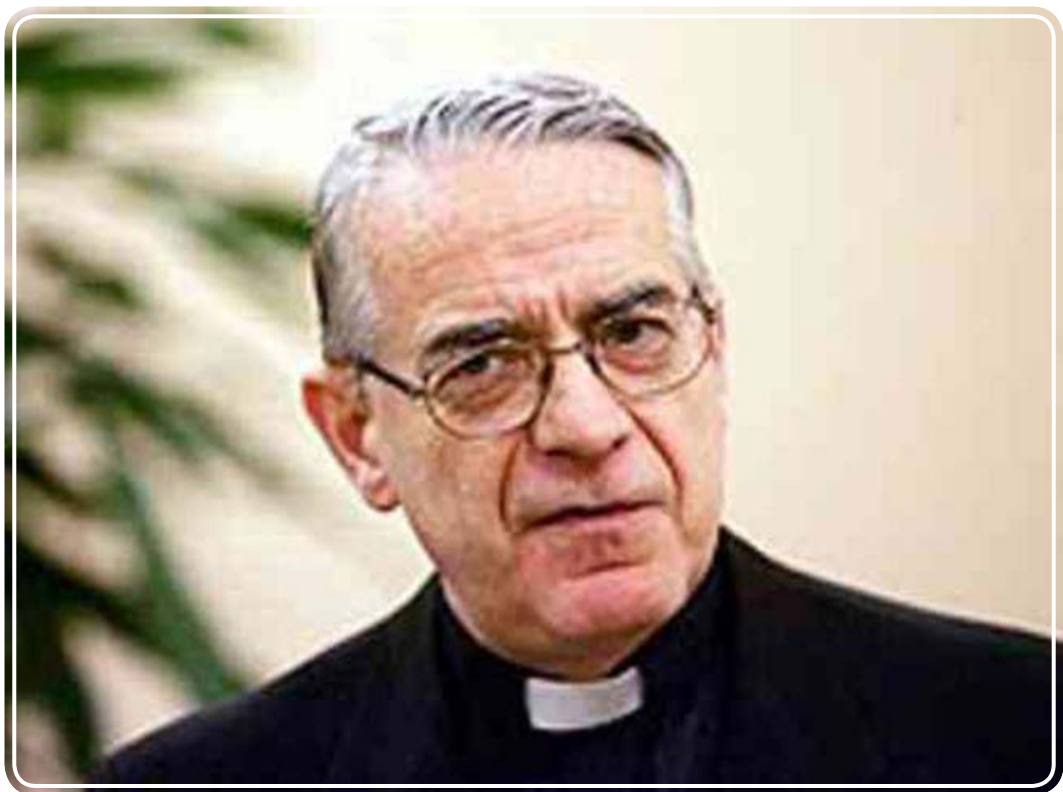
มุขนายกประจำสังฆมณฑลเชียงใหม่, อดีตคณบดีคณะศาสนศาสตร์ หัวหน้าสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา และอาจารย์สอนวิชาคำสอนครอบครัว วิทยาลัยแสงธรรม

36 สารสารแสงธรรมปริทัศน์ ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2014/2557

สนับสนุนจากท่าน ครอบครัวที่รัก เป็นสิ่งจำเป็นและมีความหมายมากกว่าที่เคย สมัชชาครั้งนี้เพื่อท่าน เพื่อกระแสนี้และพันธกิจของท่านในพระศาสนจักรและในสังคม ตอบปัญหาข้อท้าทายของการแต่งงานในชีวิตของพระศาสนจักร ดังนั้นพ่อบอกท่านให้อิทธิฐานจริงจังต่อพระจิตเจ้า เพื่อพระจิตเจ้าช่วยส่องสว่างบรรดาบิดาจารย์ผู้เข้าร่วมสมัชชาและชี้แนะในงานสำคัญนี้”

สมัชชาสามัญวิสามัญครั้งนี้จะตามด้วยการประชุมครอบครัวนานาชาติ (World Meeting of Families ครั้งที่ 8) จะจัดที่เมืองฟิลาเดลเฟีย (สหรัฐอเมริกา) ในวันที่ 22-27 กันยายน 2015

เราจึงควรให้ความสนใจคำสอนครอบครัวมากขึ้น ติดตามแนวทางอภิบาลครอบครัวของพระศาสนจักร

คุณพ่อเฟเดริโก ลอมบาร์ดี คณะเยสุอิต โฆษกของวาติกันได้กล่าวเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2014 เกี่ยวกับการประชุมคณะพระคาร์ดินัล ระหว่าง 20-21 กุมภาพันธ์ 2014 เพื่อเตรียมสมัชชาพระสังฆราชเกี่ยวกับ “การทำทลายด้านงานอภิบาลครอบครัวในบริบทการประกาศข่าวดี” พระศาสนจักรสนใจปัญหา การหย่าร้างและการแต่งงานใหม่ของคาทอลิก

คำสอนของพระศาสนจักรเรื่องครอบครัว

ในหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ภาค 3 กล่าวถึงชีวิตในพระคริสตเจ้า พระบัญญัติ 10 ประการเรื่องครอบครัวอยู่ในพระบัญญัติประการที่ 4 “จงนับถือบิดามารดา เพื่อจะได้มีอายุยืนอยู่ในดินแดนที่พระเจ้าประทานให้เจ้า” (อพย 20:21) และมีอธิบายตั้งแต่ ข้อ 2197-2233 เกี่ยวกับ

1. ครอบครัวในแผนการของพระเจ้า
- ธรรมชาติของครอบครัว และครอบครัวคริสตชน
2. ครอบครัวและสังคม
3. ภาระหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว หน้าที่ของลูก หน้าที่ของบิดามารดา
4. ครอบครัวและพระราชา

ในบทความนี้ ข้าพเจ้ามีเจตนา นำเสนอแนวทางการอภิบาลครอบครัว เพราะเนื้อหาบทความมีจำกัด จึงเน้นแนวทางการอภิบาลครอบครัว ซึ่งมีเอกสาร ดังนี้

1. คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป
2. แผนอภิบาล ค.ศ.2010-2015 ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย
3. ถ้อยแถลงการณ์ประชุมเรื่องคำสอนครอบครัว

1. คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป (General Catechetical Directory - GCD; 11 สิงหาคม 1997) กล่าวถึงการสอนคำสอนครอบครัว 4 หัวข้อ คือ

ใน GCD ข้อ 179 กล่าวว่า “สำหรับเด็ก การเริ่มเข้าโรงเรียนหมายถึง

การเข้าสู่สังคมที่กว้างกว่าครอบครัว อันเป็นโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพต่างๆ ทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และพฤติกรรมให้มากขึ้น บ่อยครั้งที่การสอนเรื่องศาสนาโดยเฉพาะเป็นเรื่องของทางโรงเรียน เหตุทั้งหมดนี้เองเรียกร้องให้การสอนคำสอนและครูคำสอนทั้งหลายต้องร่วมมืออย่างต่อเนื่องกับผู้ปกครอง และครูคำสอนทั้งหลายในโรงเรียนในขณะที่มีโอกาสอันเหมาะสม (อ้างถึง GCD(1971) 79) ผู้อภิบาลทั้งหลายควรจำไว้ว่าในการช่วยผู้ปกครองและครูให้กระทำหน้าที่เผยแผ่ธรรมได้อย่างดี ก็เท่ากับเป็นการสร้างพระศาสนจักร ยิ่งกว่านั้นคือ เป็นโอกาสดีเลิศสำหรับการสอนคำสอนผู้ใหญ่ (อ้างถึง GCD(1971) 78, 79) บิดามารดา คือผู้ให้การอบรมอันดับแรกแก่บรรดาบุตรของพวกเขา” (อ้างถึง ภาคที่ 5 บทที่ 3, อ้างถึง CIC 226 ข้อ 2, 774 ข้อ 2)

“การปลุกความเชื่อทางศาสนาในวัยเด็ก
ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว
เป็นสิ่งที่ไม่มีอะไรมาทดแทนได้”

ใน GCD ข้อ 226 กล่าวว่า “การเป็นประจักษ์พยานถึงชีวิตคริสตชนที่บิดามารตามอบให้แก่ครอบครัวเป็นที่รับรู้ของลูกๆ โดยความรักใคร่อ่อนโยนและความเอาใจใส่ของบิดามารดา ดังนั้น ลูกๆ จึงเข้าใจและดำเนินความใกล้ชิดกับพระเป็นเจ้ากับพระเยซูเจ้าตามที่พระบิดาแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งด้วยความเบิกบานใจ จนทำให้บ่อยครั้งที่ประสบการณ์ชีวิตคริสตชนขั้นแรกทั้งรอยทางอันชัดเจนสำหรับการดำเนินชีวิตที่คงอยู่ตลอดชีวิตของพวกเขา การปลุกความเชื่อทางศาสนาในวัยเด็กเช่นนี้ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว เป็นสิ่งที่ไม่มีอะไรมาทดแทนได้ (CT 68) ความเชื่อเช่นนี้จะมั่นคงขึ้นเมื่อภายในบ้านมี “การเอาใจใส่ในการอธิบายถึงเนื้อหาทางคริสตศาสนาหรือหลักศาสนธรรมที่มีในโอกาสของเหตุการณ์สำคัญๆ บางอย่างของครอบครัวและงานเฉลิมฉลอง” (CT 68) เนื้อหาตามหลักศาสนาเหล่านี้จะมีความลึกซึ้งยิ่งขึ้น เมื่อ

บิดามารดาให้ข้อคิดเห็นด้วยหลักการสอนคำสอนที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น อันเป็นวิธีซึ่งลูกๆ ของพวกเขาจะได้รับต่อมาในกลุ่มคริสตชนและช่วยพวกเขาให้ใช้เนื้อหาเหล่านั้นได้อย่างดี อันที่จริง การสอนคำสอนในครอบครัวเป็นการเบิกทางช่วยเหลือ และทำให้การสอนคำสอนในที่อื่นๆ ได้ผลสมบูรณ์ขึ้นด้วย” (CT 68)

ใน GCD ข้อ 227 กล่าวว่า “ในศีลสมรส บิดามารดาได้รับ “พระพรพรทานและหน้าที่บริการอบรมสั่งสอนวิถีทางดำเนินชีวิตคริสตชนให้กับบรรดาบุตร” (อ้างถึง ChL 62; อ้างถึง FC 38) ที่พวกเขาถ่ายทอดให้รู้ถึงคุณค่าต่างๆ ของความเป็นคนและคุณค่าทางศาสนา และแสดงตนเป็นประจักษ์พยานถึงสิ่งดังกล่าวด้วยกิจกรรมการอบรมนี้ซึ่งมีทั้งด้านของมนุษย์และศาสนาเป็น “ศาสนบริการอันแท้จริงอย่างหนึ่ง” (FC 38) อันเป็นทางที่พระวรสารได้ถูกถ่ายทอดและแผ่ออกไปเพื่อให้

“
 ครอบครัวยุคใหม่เป็นเหมือนพระศาสนจักรระดับบ้าน...
 เป็นเช่นเดียวกับพระศาสนจักร
 คือ เป็นที่ซึ่งพระวรสารได้รับการถ่ายทอด
 และแผ่ขยายออกไป”

ชีวิตครอบครัวได้รับการเปลี่ยนแปลงไป เป็นการเดินทางสู่ความเชื่อ และกิจกรรมที่ให้การสั่งสอนเรื่องชีวิตคริสตชน ในขณะที่เด็กๆ เติบโตขึ้น การแลกเปลี่ยนความเชื่อกันก็กลายเป็นการมีความเชื่อร่วมกัน และ “ในการเสวนาด้านคำสอนในเรื่องความเชื่อนี้ แต่ละบุคคลก็เป็นทั้งผู้รับและผู้ให้” (CT 68; อ้างถึง EN 71b) ด้วยเหตุนี้เองชุมชนคริสตชนจึงต้องให้ความสนใจในตัวบิดามารดาเป็นพิเศษ โดยวิธีการติดต่อกันเป็นส่วนตัว การจัดประชุม การจัดอบรมต่างๆ และการสอนคำสอนผู้ใหญ่ที่มุ่งไปยังบิดามารดา ชุมชนคริสตชนต้องช่วยพวกเขาให้แสดงความรับผิดชอบของตน (อันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน) ในเรื่องการอบรมสั่งสอนความเชื่อแก่ลูกของตน สิ่งนี้เป็นเรื่องเร่งด่วนเป็นพิเศษสำหรับพื้นที่ที่กฎหมายบ้านเมืองไม่อนุญาต หรือพยายามขัดขวางการสอน

ความเชื่อ (อ้างถึง CT 68) ในกรณีดังกล่าวนี้ “พระศาสนจักรระดับบ้าน” (LG 11; FC 36b) จึงเป็นสภาพแวดล้อมแบบเดียวเท่านั้นที่พวกเขาเด็กๆ และเยาวชนสามารถรับการสอนคำสอนที่แท้จริงได้”

ครอบครัวในฐานะที่เป็นสภาพแวดล้อมหรือวิถีทางแห่งการเติบโตในความเชื่อ ซึ่งใน GCD ข้อ 255 กล่าวว่า “บิดามารดา คือผู้อบรมเรื่องความเชื่ออันดับแรก เป็นพิเศษสำหรับบางวัฒนธรรมที่สมาชิกครอบครัวทุกคนมีบทบาทหน้าที่ส่วนหนึ่งในการให้การศึกษอบรมแก่สมาชิกที่อ่อนวัยกว่าควบคู่ไปกับบิดามารดา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นถึงความคิดที่ว่า ชุมชนครอบครัวคริสตชนเป็นสถานที่หนึ่ง (locus) ที่ใช้สอนคำสอน ครอบครัวได้ถูกกำหนดให้เป็นเหมือน “พระศาสนจักรระดับบ้าน” (อ้าง

ถึง LG 11; อ้างถึง AA 11; FC 49) หมายความว่า ในทุก ๆ ครอบครัว คริสตชนควรจะสะท้อนภาพของลักษณะและหน้าที่ต่าง ๆ แห่งการดำรงชีวิตของพระศาสนจักรทั้งหมด คือการเผยแผ่ธรรม การสอนคำสอน การเป็นประจักษ์พยานชีวิต การภาวนา ฯลฯ อันที่จริง ครอบครัวก็เป็นเช่นเดียวกับพระศาสนจักร คือ “เป็นที่ซึ่งพระวรสารได้รับการถ่ายทอดและแผ่ขยายออกไป” (EN 71) ครอบครัวในฐานะที่เป็นสถานที่ใช้สอนคำสอน มีข้อได้เปรียบที่มีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งคือ การถ่ายทอดพระวรสารได้รับการพัฒนาขึ้นในสิ่งแวดล้อมอันประกอบด้วยคุณค่าที่แท้จริงของมนุษย์ (อ้างถึง GS 52; FC 37a) บนพื้นฐานความเป็นมนุษย์นี้เองที่ทำให้การนำเข้าสู่ชีวิตคริสตชนอันประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นคือ การปลูกความสำนึกถึงพระเป็นเจ้า บันไดขั้นแรกในการสวดภาวนา การสั่งสอนในเรื่องคุณธรรมทางด้านศีลธรรม การอบรมเรื่องความรักของมนุษย์ในความสำนึกแบบคริสตชน ที่เข้าใจว่าเป็นการสะท้อนถึงความรักของพระเป็นเจ้าผู้ทรงเป็นพระบิดาและพระผู้สร้าง เพราะอันที่จริงแล้วการอบรมชีวิตคริสตชนนั้นคือ การได้ประสบกับเหตุการณ์ที่สำคัญมากกว่าการได้รับการสอน เป็นไปตามโอกาสมากกว่าเป็นระบบ เป็นไปอย่างต่อเนื่องประจำวันมากกว่าการจัด

เป็นช่วงเวลา ในการสอนคำสอนของครอบครัวนี้ บทบาทของปู่ย่าตายายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากขึ้น ปัญญาและความสำนึกในทางศาสนาของพวกเขาแทบจะเป็นสิ่งที่ชี้ขาดในการสร้างประเพณีนิยมแบบคริสตชนที่แท้จริงที่มีอยู่ในปัจจุบัน”

2. แผนอภิบาล ค.ศ.2010-2015 ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย

ในบทที่ 4 กล่าวถึงการอภิบาลครอบครัว มีตอนหนึ่งกล่าวว่า “ครอบครัวคริสตชนยังต้องสะท้อนภาพความรักและความเป็นหนึ่งเดียว โดยมีต้นแบบในชีวิตพระตรีเอกภาพ และมีแบบอย่างที่เราเห็นได้ชัดคือครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ ...พระศาสนจักรปรารถนาให้บรรยากาศและคุณค่าครอบครัวศักดิ์สิทธิ์เช่นเดียวกันนี้ เป็นพระศาสนจักรระดับบ้านอย่างแท้จริง (ข้อ 26; พระศาสนจักรในเอเชีย 46) และคู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย ยืนยันว่า “คำสอนครอบครัวเป็นวิธีการพื้นฐานที่สำคัญสำหรับชุมชนคริสตชน ในการพัฒนาและบำรุงความเชื่อ โดยการมีส่วนร่วมในพิธีบูชาขอบพระคุณประจำสัปดาห์ การร่วมพิธีกรรมประจำปีในโอกาสต่างๆ” (ข้อ 132)

3. ถ้อยแถลง การประชุมเรื่องคำสอนครอบครัว : สิ่งท้าทายในเอเชีย

“สิ่งที่เราได้เห็นและได้ฟังนี้ เราประกาศ ให้ท่านทั้งหลายรู้ด้วย เพื่อท่าน

จะได้สนิทสัมพันธ์กับเรา ความสนิทสัมพันธ์นี้ คือความสนิทสัมพันธ์กับพระบิดา และกับพระบุตรของพระองค์ คือพระเยซู คริสตเจ้า เราเขียนเรื่องนี้ถึงท่านเพื่อความปิติยินดีของเราจะได้สมบูรณ์” (1 ยอห์น 1:3-4) เราผู้แทนจาก 14 ประเทศในสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียจำนวน 42 คน มาประชุมที่มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (บางนา) ประเทศไทย ระหว่าง 23-27 ตุลาคม 2006 เพื่อไตร่ตรองและอภิปรายปัญหาเรื่องคำสอนครอบครัว การประชุมครั้งนี้จัดโดยสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียหน่วยงานการศึกษาและจิตตาทิบาล (FABC-OESC) หัวข้อเกี่ยวกับครอบครัวได้รับการอภิปรายในหลายระดับของ FABC ในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา อาศัยผลของการทำงานเหล่านั้น เราต้องการพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบันว่ามีผลต่อเรื่องการสอนคำสอนของเราอย่างไร จะถ่ายทอดความเชื่อสู่คนรุ่นใหม่อย่างไร บทบาทครอบครัวจะเป็นทั้งเนื้อหา ผู้ปฏิบัติและสถานที่ของการสอนคำสอนด้วยอย่างไร

ดังนั้นการนำเสนอในการประชุมนี้เน้นสภาพจริงของการสอนคำสอนครอบครัวในทวีปเอเชีย เราเริ่มด้วยการตระหนักถึงปัญหามากมายและการท้าทายที่ครอบครัวปัจจุบันได้รับ ในฐานะพระศาสนจักรเราพยายามพูดถึงครอบครัวในอุดมคติในหลาย

ทาง เช่น ครอบครัวที่ผู้ปกครองทั้งสองฝ่ายมีความเชื่อเดียวกัน มีความสัมพันธ์ที่มั่นคง แม่อยู่ที่บ้านเลี้ยงดูและช่วยอบรมลูก ได้รับการอภิบาลโดยวัดและชุมชน ให้พ้นจากองค์ประกอบที่ไม่ดีที่มีผลกระทบต่อผู้อื่น

อย่างไรก็ตาม ครอบครัวอุดมคตินานๆ จึงจะมี ถึงแม้ว่าชาวเอเชียมีโครงสร้างครอบครัวที่เข้มแข็ง โลกปัจจุบันในประเทศของเราได้รับผลความกดดันรุนแรงที่มีแนวโน้มทำลายสถาบันครอบครัว ทำให้สอนคำสอนยิ่งที่ยิ่งลำบาก ความกดดันด้านเศรษฐกิจบ่อยๆ เป็นเหตุให้ทั้งพ่อแม่ทำงาน บางครั้งผู้ปกครองทำงานห่างจากครอบครัว ความกดดันด้านการศึกษาเป็นเหตุให้บรรดานักเรียนใช้เวลาหลายชั่วโมงในโรงเรียน การแต่งงานแบบพ่อแม่ถือความเชื่อต่างกันมีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้การเป็นพยานของครอบครัวคาทอลิกอ่อนแอ แนวโน้มการหย่าร้างสูงขึ้นซึ่งทำให้เด็กอยู่กับพ่อหรือแม่ฝ่ายเดียว อิทธิพลของสื่อสารมวลชนเป็นสัญญาณเตือนภัย ที่ให้คุณค่าตรงกันข้ามกับคุณค่าของพระศาสนจักร สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นบางองค์ประกอบที่เราต้องเผชิญจริงๆ ในทุกวันนี้

ในอดีต เป็นจริงที่การสอนคำสอนส่วนมากเป็นหน้าที่ของวัดโดยตรง บรรดาผู้ปกครองดีใจปล่อยลูกให้พระสงฆ์ ชิสเตอร์ และบรรดาครูคำสอนทางการ ผู้ปกครองไม่เคยมองตนเองว่ามีบทบาทสำคัญในการ

ปลูกฝังความเชื่อแก่ลูก ความพยายามที่จะส่งเสริมการสอนคำสอนแบบบูรณาการต้องพิจารณาสิ่งเหล่านี้ หรือมิฉะนั้นจะสอนไม่บรรลุผล

เราเห็นงานต่อหน้าเรานี้ว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน สภาพระสังฆราชและสังฆมณฑลต้องสนใจเรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องพิจารณาจริงจังในประเด็นต่อไปนี้

1. จำเป็นต้องพัฒนาการสอนคำสอนโดยมีวิสัยทัศน์ใหม่เกี่ยวกับครอบครัวในเอเชียดั่งสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียได้ดำเนินการบ้างแล้ว
2. การสอนคำสอนต้องมุ่งสร้างคุณค่าพระวรสาร คุณค่าที่ส่งเสริมโลกให้มีมนุษยธรรมมากขึ้น พยายามเข้าใจและยอมรับคู่แต่งงานฝ่ายที่ไม่ได้เป็นคาทอลิก
3. จำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการสอนคำสอนใหม่ โดยเน้นความต้องการพิเศษของประชาชนในประเทศต่างๆ ของเรา
4. ทุกประเทศต้องหาวิธีการที่ปฏิบัติได้จริง ต่อสภาพการแต่งงานที่ถือศาสนาต่างกัน (Inter-faith marriages)
5. เราต้องพัฒนาโครงการที่มุ่งช่วยเหลือครอบครัวผู้ปกครองเดี่ยว บรรดาผู้อพยพ และผู้ติดเชื้อ HIV

6. จำเป็นต้องฝึกอบรมฝ่ายบริหารครูคำสอนให้เป็นมืออาชีพ

7. ต้องพยายามให้ผู้ปกครองมีสำนึกว่าพวกเขาเองเป็นผู้ประกาศข่าวดีคนแรก และเป็นผู้อบรมความเชื่อแก่ลูกๆ ครอบครัวเป็น “พระศาสนจักรระดับบ้าน” เป็นสถานที่สำคัญสำหรับปลูกฝังความเชื่อ

8. สมาชิกทุกคนของเขตวัด และกลุ่มคริสตชนชั้นพื้นฐาน (BEC) ต้องส่งเสริมบรรยากาศให้ความเชื่อเติบโตและแบ่งปัน

ข้อเสนอแนะพิเศษบางประการ

1. เรายืนยันว่าจุดมุ่งหมายแรกของการสอนคำสอนคือ การสร้างศิษย์ของพระคริสต์มิใช่เพียงแค่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อ
2. เครื่องมือแรกประการหนึ่งของการสอนคำสอน คือ การเป็นพยานส่วนตัว มิใช่แค่ผู้ปกครองเท่านั้น แต่สมาชิกทุกคนในพระศาสนจักร ควรเน้นวิธีการเจริญชีวิตจริงๆ ตามคุณค่าพระวรสารในชีวิตของเรา
3. การสอนคำสอนควรช่วยเหลือครอบครัวให้รู้จักใช้เครื่องมือสื่อสารมวลชน ในฐานะเป็นพระศาสนจักร เราควรรู้จักประยุกต์การใช้สื่อเวลาสอนคำสอน อุปกรณ์สื่อสารแบบ

เดิมเช่นหุ่น ละคร เพลง ฯลฯ เรา
ยังใช้ได้ในการสื่อสารความเชื่อ

4. ในโครงการอบรมเตรียมแต่งงาน
ผู้รับผิดชอบควรพิจารณาถึงปัญหา
การแต่งงานที่คู่แต่งงานต่างวัฒนธรรม
และต่างความเชื่อสอนความสำคัญ
ของการสื่อสารด้วยวาจา และท่าทาง
และการยอมรับข้อแตกต่างของปัจเจกชน

5. ควรพัฒนาโปรแกรมให้ครูคำสอน
มีทักษะที่จำเป็นสำหรับปฏิบัติพันธกิจ
ของพวกเขา รวมทั้งมีความรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับ
คำสอนของพระศาสนจักร ทักษะ
การสื่อสาร และภูมิใจในบทบาท
ฐานะแบบอย่างชีวิตคริสตชน

6. โครงการคำสอนควรพร่ำสอนให้
เห็นคุณค่าสำหรับความหมายและ
ความงดงามของเพศมนุษย์ ให้เคารพ
พระพรแห่งการสร้างของพระเป็นเจ้า
และมีความสำนึกว่าระบบคุณค่าของ
โลกต่อต้านระบบคุณค่าของพระคริสต์
อย่างไร

7. การสอนคำสอนครอบครัวที่มี
ประสิทธิภาพจำเป็นต้องฟื้นฟูชุมชน
เขตวัด และโครงสร้างของเขตวัด
ต้องพัฒนาโครงการเน้นกระบวนการ
รับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน (RCIA)
เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมงานของเขตวัด
มิใช่เพียงแค่เด็ก ๆ ในงานคำสอนและ
การประกาศข่าวดี

8. ผู้ปกครองจำเป็นต้องได้รับการ
แนะนำอย่างพิเศษ ให้สามารถ
ดำเนินชีวิตตามบทบาทของเขาอย่าง
มีประสิทธิภาพ ในฐานะเป็นครู
คำสอนคนแรกของลูก เพราะหลาย
คนไม่รู้ลึกว่าสามารถทำสิ่งนี้ได้ พวกเขา
ควรได้รับความช่วยเหลือให้เห็นว่า
บ้านสามารถจัดช่วงเวลาสอนคำสอน
ได้ และมีโอกาสใดที่สามารถแบ่งปัน
ความเชื่อและอบรมความเชื่อในบ้าน

9. ครอบครัวได้รับการสนับสนุนให้
ร่วมงานบริการด้วยกันในเขตวัด ใน
สังคมบ้านเมือง และออกไปหาคน
ยากไร้ กิจกรรมเหล่านี้เป็นการอุทิศตน
ตามความเชื่อ และความสัมพันธ์กับ
พระคริสต์เจ้าซึ่งใครก็สามารถร่วมงานได้

10. ในเขตวัดควรมีกิจกรรมศึกษาพระ
คัมภีร์เพื่อช่วยครอบครัวให้สามารถ
ดำเนินชีวิต ตามค่านิยมพระวรสาร
อย่างมีประสิทธิภาพ

11. กลุ่มคริสตชนของพระศาสนจักร
(BEC) เป็นเครื่องมือสำคัญประการ
หนึ่ง ในการสนับสนุนชีวิต และการ
สอนคำสอนครอบครัวเป็นพิเศษใน
สถานที่ที่ขาดแคลนพระสงฆ์

สรุป

ในการทำข้อเสนอเหล่านี้ เราสำนึกว่าภารกิจนี้ยิ่งใหญ่ แต่เราขอมอบความหวังและความพยายามในพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ พระมารดาของพระศาสนจักร และพระมารดาของเรา ผู้ยังคงเป็นแบบอย่างของผู้ฟังพระวาจาและนำไปปฏิบัติ (ลูกา 8:21) ขอพระแม่ นำเราด้วยความเคารพ

ความรับผิดชอบ และให้บรรดาพ่อแม่ผู้ปกครองสามารถแบ่งปันความรักของพระเยซูกับบรรดาเด็ก ในฐานะที่พวกเขาเปิดตนเองต่อพระวาจาของพระเป็นเจ้าในชีวิต และยอมให้พระวาจา เปลี่ยนแปลงพวกเขา ครอบครัว และทุกคนที่พวกเขาจะมาพบปะด้วย

แนะนำหนังสือเกี่ยวกับครอบครัว

1. พระสันตะปาปา ยอห์น ปอลที่ 2, ครอบครัวคริสตชนในโลกปัจจุบัน. คณะกรรมการส่งเสริมชีวิตครอบครัว แปล 20 เมษายน 2527 (1984). 106 หน้า
2. พระสันตะปาปา ยอห์น ปอลที่ 2, สารถึงบรรดาครอบครัว. : 1994 ปีแห่งครอบครัว คณะกรรมการส่งเสริมชีวิตครอบครัว จัดพิมพ์ ส.ค. 2538 (1995) 94 หน้า
3. ถ้อยแถลงของสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย (FABC) ครอบครัวเอเชียมุ่งสู่วัฒนธรรมแห่งชีวิต. คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ แปลโดยสื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย จัดพิมพ์ปี พ.ศ.2549. (2006) 116 หน้า ราคา 80 บาท
4. สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย, สาสน์อภิบาล เรื่อง การอภิบาลครอบครัว, 28 ธันวาคม 2546 (2003) 24 หน้า

หนังสือชุด “ที่ใดมีความรัก พระเจ้าประทับอยู่” สำหรับครอบครัวคาทอลิก

5. เล่มที่ 1 ตระเตรียม : คู่มือเตรียมคู่แต่งงานสำหรับรับศีลสมรส (1)
6. เล่มที่ 2 ไตร่ตรอง : คู่มือเตรียมคู่แต่งงานสำหรับศีลสมรส (2)
7. เล่มที่ 3 ติดตาม : คู่มือศึกษาหลักการ ข้อกำหนด กรณีสำหรับการแต่งงานในแบบคาทอลิก
8. เล่มที่ 4 เต็มเต็ม : คู่มือครอบครัวคาทอลิก
9. เล่มที่ 5 พิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ และจารีตศีลสมรส จัดทำโดย : อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โอกาสปิดปีพระสงฆ์ 12 มิ.ย. 2553 (2010)
10. บาทหลวงชูชาติ ศรีวิชัยรัตน์ บรรณาธิการ, ความรักและการแต่งงาน คณะธิดานักบุญเปาโล พ.ศ.2536 (1993) 96 หน้า
11. บาทหลวงศิริชัย เล้ากอบกุล, แต่งงานแบบคริสต์, สำนักพิมพ์คณะพระมหาไถ่ พิมพ์ครั้งที่ 2 : กันยายน พ.ศ.2550 (2007), 64 หน้า ราคา 50 บาท
12. บาทหลวงแฟรงค์ เดลอรานซ์, เคล็ดลับเพื่อให้ครอบครัวมีความสุข. พิมพ์ครั้งที่ 2 : 31 มกราคม 2545 (2002) วัดนักบุญยอแซฟ บ้านโป่ง ราชบุรี, 40 หน้า ราคา 20 บาท
13. บาทหลวงเพิ่มศักดิ์ เสรีรักษ์, การแต่งงานแบบคาทอลิก ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม สามพราน, (มิถุนายน 2551) 124 หน้า, ราคา 120 บาท
14. สมณสภาเพื่อครอบครัว, ครอบครัวเป็นทั้งพระคุณและการอุทิศตน, บาทหลวงแบร์นาร์ด กิลแม็งแปล พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ.2547 (2004) 54 หน้า ราคา 30 บาท

15. แผนกคริสตศาสนธรรมกรุงเทพฯ (แปล), คำสอนครอบครัว มิถุนายน 2557 (2014) 416 หน้า ราคา 300 บาท

16. คำสอนเรื่องครอบครัว ครอบครัว การทำงาน และการเฉลิมฉลอง โอกาสการประชุมครอบครัว ครั้งที่ 7 ณ เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี 2555 (2012) จัดพิมพ์โดย คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตชนฆราวาส แผนกครอบครัว โรงพิมพ์อัสสัมชัญ กรุงเทพฯ (กันยายน 2014) 87 หน้า

17. แนวทางการเตรียมสมรส (ระยะไกล- ระยะใกล้) โดยคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตชนฆราวาส แผนกครอบครัว กันยายน 2557 (2014) 141 หน้า

แผนกคริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (จัดแปล), คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (Catechism of the Catholic Church) ภาค 3 ชีวิตในพระคริสตเจ้า พ.ศ.2546 (2003) ข้อ 2197-2233

แผนกคริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (จัดแปล), คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป (General Catechetical Directory –GCD) พิมพ์ครั้งที่ 4 พ.ศ.2549 (2006) ข้อ 179, 226-227 และ 255

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม สภาพระสังฆราชฯ, คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย โรงพิมพ์อัสสัมชัญ พิมพ์ครั้งที่ 4 พ.ศ.2557 (2014)

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย, แผนงานอภิบาล ค.ศ.2010-2015 ของพระศาสนจักรในประเทศไทย พ.ศ.2553 (2010) ข้อ 46 และ 132

เว็บไซต์คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม สภาพระสังฆราชฯ www.thaicatechesis.com <http://www.worldmeeting2015.org/>

[หมวดปรัชญา]

คนในครอบครัวคาทอลิก ควรรู้...

ศ.กীরติ บุญเจือ

ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต อติต สนข. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อดีตคณบดีคณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ประธานโครงการปริญญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประธานบรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสถาน

บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมวิสามานยนามศาสนาสาขาสากลของราชบัณฑิตยสถาน

อนุกรรมการศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมวุฒิสภา

ที่ปรึกษากรรมการศาสนาและวัฒนธรรมสภาผู้แทนราษฎร

กรรมการคุณธรรมจริยธรรมสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย สอบถามเรื่องปรัชญา โทร.086-045-5299

1. นิยาม

คำว่า “ครอบครัว” มีการใช้กันในหลายบริบทจนดูเหมือนจะยังผลให้ความหมายดั้งเดิมหรือความหมายหลักจะสูญเสีย ความศักดิ์สิทธิ์ไปบ้าง หากภายในครอบครัวคาทอลิกมีการปรับความเข้าใจกันเป็นปกติ เชื่อว่าความศักดิ์สิทธิ์ดั้งเดิมคงไม่สูญหายไปไหน หรือหายไปแล้วก็น่าจะกลับคืนสู่เหย้าได้

ความหมายดั้งเดิมหรือความหมายหลักของครอบครัวคาทอลิกคือสังคมที่ประกอบด้วยชาย 1 คน และหญิง 1 คน ที่ตกลงกันและได้รับการอวยพรโดยตัวแทนของพระศาสนจักรว่าจะรักกันฉันสามีและภรรยาของกันและกันเพื่อมีบุตร/บุตรให้รักฉันบุตร/บุตรอย่างไม่มีกำหนดเวลา

คำว่าครอบครัวได้ถูกนำเอาไปใช้เชิงเปรียบเทียบในอีกหลายกรณี เช่นการแบ่งพืชและสัตว์ออกเป็นตระกูลและแบ่งย่อยต่อลงไปถึงครอบครัว การสังกัดครอบครัวชาเลเซียน ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน ซึ่งมีลักษณะบางอย่างของครอบครัวหลักแต่ไร้แก่นของความเป็นครอบครัวคือต้องมีชาย 1 หญิง 1 ที่อุทิศตัวแก่กันเป็นฐานใช้มาก ๆ เข้า อาจจะทำให้ความหมายหลักของครอบครัวต้นแบบเลอะเลือนไปไม่มากนัก ความหมายหลักของครอบครัวต้นแบบที่ว่านี้ ได้แก่ ความรักฉันสามีภรรยาและความรักฉันพ่อแม่ต่อลูก และความรักฉันลูกต่อพ่อแม่ อย่างแรกจำเป็น 2 อย่างหลังไม่มีก็ได้

2. ความรัก

เป็นสัจจะที่แน่นอนอย่างหนึ่ง สัจจะที่แน่นอนคือความต้องการ หรือความอยาก ที่เมื่อได้สมอยากก็จะมีความสุข ความสุขจึงมีหลายชนิดและหลายระดับตาม ชนิดและระดับของสัจจะที่แน่นอน มนุษย์มี สัจจะที่แน่นอนหลายระดับ เพราะมีความอยากและความต้องการหลายระดับ มนุษย์ มีร่างกายเป็นสสารจึงมีสัจจะที่แน่นอนแบบ สสารเหมือนก้อนหิน คือ อยากอยู่เฉยๆ ไม่ชอบเปลี่ยนแปลงและต่อต้านการ เปลี่ยนแปลงอย่างเต็มที่ ชอบรับบริการและ ไม่ชอบบริการใคร มนุษย์มีชีวิตเหมือนพืช คือเกิดมาเพื่อหากินและมีความสุขตาม สัจจะที่แน่นอนกอบโกยอย่างไม่รู้จักอึดไม่รู้จัก พอ ยิ่งได้ยิ่งโกยเพราะมีความสุขกับการ กอบโกย มนุษย์มีสัจจะที่แน่นอนอาภักขา ยืนเหมือนสัตว์ทั้งหลาย คือ มีความสุขกับ การได้สืบพันธุ์อย่างไม่รู้จักพอ และเมื่อสืบ ยืนได้แล้วก็มีความสุขกับการได้พิทักษ์ อาภักขาที่ยืนที่เหมือนและที่คล้ายกับยืนของ ตนจากมากไปหาน้อยตามลำดับ เขาจึงมี ความสุขกับการอาภักขาลูกมากกว่าหลาน อาภักขาลานยิ่งกว่าญาติ อาภักขาญาติยิ่ง กว่าคนในหมู่บ้าน อาภักขาคนในหมู่บ้านยิ่ง กว่าคนในตำบล คนในตำบลยิ่งกว่าคนใน อำเภอเดียวกัน คนในอำเภอเดียวกันยิ่งกว่า คนในจังหวัดเดียวกัน ฯลฯ

3. ความรักเป็นสัจจะที่แน่นอนของปัญญา

ปัญญาก็มีความอยากและก็มีความสุข กับการได้สมอยากเหมือนความอยากอื่นๆ แต่เป็นความสุขคนละประเภทและคนละ ระดับกันกับความสุระดับอื่นๆ ปัญญามี ความสุขเมื่อได้สร้างสรรค์ หรือปรับตัว หรือร่วมมือ หรือแสวงหา ปัญญามีความสุขเมื่อได้สมอยากอย่างใดอย่างหนึ่ง ความ รักเป็นความอยากหรือสัจจะที่แน่นอนของ ปัญญาที่มีอย่างน้อย 3 อย่างรวมกันคือ สร้างสรรค์ปรับตัวและร่วมมือ หากแสวงหา คำสอนของศาสนามาเสริมด้วยศรัทธาเป็น พลังที่ 4 ก็ยิ่งทำให้ความรักนั้นมีความสุขซึ่ง ยิ่งขึ้น เหมือนความรักของนักบุญวาเลนไทน์ กับคู่หมั้น หรือความรักระหว่างกามนิตหนุ่ม กับวาสิฏฐีสาว

4. ความรักระหว่างสามีภรรยา

สามีภรรยาเป็นแก่นและเป็นแกนของ ครอบครัวในความหมายหลัก ชาย 1 หญิง 1 สัมผัสใจร่วมมือให้มีความสุขตาม สัจจะที่แน่นอนเต็มที่เท่าที่ความเป็นชายและ ความเป็นหญิงอาจจะเอื้อได้ นั่นคือความ หมายถึงพิเศษสุดที่เรียกได้ว่า ความรักใน ครอบครัว ซึ่งเฉพาะมนุษย์ที่มีเพศต่างกัน เท่านั้นจึงจะมีสิทธิมีความสุขอย่างนี้ได้ ที่ กล่าวเช่นนั้นมิได้ตั้งใจปิดประตูให้มนุษย์เน้น ความสุขชนิดพิเศษด้านอื่นๆ ที่เปิดประตูให้ อีกหลายทาง เช่น ไม่เน้นความสุขทางใช้

เพศด้วยปัญญา แต่เน้นความสุขด้านร่วมมือสร้างผลงานทางวิชาการ การสร้างผลงานทางพัฒนาสังคม เป็นต้น

หากชายหญิงร่วมมือกันสร้างสรรค์โดยไม่ใช้ความมีเพศตรงข้ามเป็นฐาน ย่อมไม่ใช่ครอบครัวในความหมายหลัก และไม่เรียกว่าสามีภรรยาต่อกัน คือ สามีต้องมีภรรยาและภรรยาต้องมีสามี เพื่อให้ลูกมีทั้งพ่อและแม่ ซึ่งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจจะตายไปแล้วก็ยังเป็นครอบครัวอยู่ เพราะในความสัมพันธ์ยังเป็นสมาชิกของครอบครัวในความจริงจำอยู่อย่างแก้ประวัติศาสตร์ไม่ได้

หากความรักเป็นความอยากด้วยสัญชาตญาณของปัญญาและความรู้สึกซึ่งเป็นความสุขจากการได้สมอยากของปัญญา เช่นเดียวกับที่ความรู้สึกพอใจเป็นความสุขที่ได้สมอยากตามสัญชาตญาณอารักขาขึ้นความรู้สึกปลอดภัยจากการขาดปัจจัย 4 เป็นความสุขจากการได้สมอยากตามสัญชาตญาณพืช และความรู้สึกมั่นคงจากการเปลี่ยนแปลงเป็นความสุขจากการได้สมอยากตามสัญชาตญาณก้อนหิน เมื่อเอาความสุขทั้ง 4 จากการได้ทำตามสัญชาตญาณทั้ง 4 มาเปรียบเทียบกันโดยที่ทั้ง 4 คู่ก็เป็นความสุขและเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์คนเดียวกัน

สัญชาตญาณอาจเกิดขึ้นอย่างสะเปะสะปะอย่างไร้การวางแผนล่วงหน้า แต่มนุษย์เป็นเจ้าของผู้ครอบครองสัญชาตญาณ

ทั้ง 4 และเป็นผู้มีสิทธิแสวงความสุขทั้ง 4 นั้นโดยตรงด้วยการตัดสินใจเลือกอย่างเสรีของใครของคนนั้น คนอื่นเป็นได้เพียงผู้ชมนอกสังเวียน ทำได้อย่างมากแค่แนะนำให้กำลังใจ มนุษย์แต่ละคนมีสิทธิ์และมีศักยภาพที่จะจัดการกับสัญชาตญาณทั้ง 4 ของตน เพื่อจัดคิวและอันดับความสำคัญเป็นโปรแกรมเพื่อให้ตัวเองได้ความสุขแท้ตามความเป็นจริง (The authentic happiness according to reality) โดยยกให้สัญชาตญาณปัญญาเป็นตัวนำและสัญชาตญาณอื่นๆ เป็นตัวช่วย หรืออาจจะยกให้สัญชาตญาณอื่นเป็นตัวนำและสัญชาตญาณปัญญาเป็นตัวช่วย ซึ่งเป็นการกลับหัวกลับหางอย่างสิ้นคิดและหมดรูป หากเป็นสัตว์หรือพืชหรือก้อนหินก็จะเป็นความสุขแท้ตามความเป็นจริงของมันเป็นเรื่องๆ ไป แต่นี่โชคดีได้เกิดเป็นมนุษย์ มีโอกาสได้ลิ้มรสความสุขแท้ตามความเป็นจริงอันสูงส่ง แต่กลับละสิทธิเพื่อใช้สิทธิ์ที่ต่ำกว่าอย่างไม่เสียตายนอกสรวงที่หาได้ยากยิ่ง

หากความรักฉันสามีภรรยาเป็นความรักพิเศษสุดเพราะมีเงื่อนไขให้เลือกได้เพียง 1 เดียวสำหรับการมีความรักสุดยอดในฐานะสามีหรือในฐานะภรรยาของกันและกัน ความรักที่ให้แก่กันและกันในวันวิวาห์อันหวานฉ่ำสุดซึ่งนั้น แม้ไม่บอกก็ย่อมอ่านใจกันได้ว่า ต่างฝ่ายต่างมุ่งหวังว่าที่รักของตนนั้นจะรักตนเป็นภรรยาหรือสามีเพียงคน

เดียวชั่ววินวินันตร์ นั้นเป็นยอดปรารถนาของ คู่บ่าวสาวที่อยากให้ เป็นจริงตั้งแต่วันวิวาท์ เป็นต้นไป อดีตเป็นอย่างไรนั้นไม่สำคัญ เท่ากับความมั่นใจในอนาคตว่าจะ เป็นไปดัง ใฝ่ฝัน และแน่นอนว่านี่เป็นความรักสุดยอด ที่มนุษย์คนหนึ่งอาจจะอยากได้และอาจเป็น จริงได้ และมันคือความงดงามสุดสุนทรีของ วิวาท์และชีวิตครอบครัวที่ตามมา หากคู่ สมรสได้รักษาสัญชาตญาณความรักตาม เงื่อนไขดังกล่าวได้ถึงนิรันดร์ภาพได้จริง ก็ นับว่าประสบความสำเร็จสูงสุดในด้านหนึ่ง ของความเป็นมนุษย์ที่สุนทรีในมิติธรรมชาติ และศักดิ์สิทธิ์ในมิติศาสนา อย่างไรก็ตาม ในฐานะที่เป็นมนุษย์ ความพลัดพลั้งอาจ จะเกิดขึ้นได้ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ อีกฝ่าย

หนึ่งต้องตั้งใจช่วยแก้ปัญหาเพื่อแก้ปัญหาได้ เร็วที่สุดแทนที่จะทำให้สถานการณ์เลวร้าย ลงไป แม้พระเจ้าก็ยังเปิดโอกาสให้แก้ ปัญหาด้วยการให้อภัยอย่างจริงใจ และ พึงใจกับคุณภาพที่เหลือต่อแต่นั้นเป็นต้นไป

5. ความรักฉันพ่อแม่ลูก

ความรักฉันพ่อแม่เป็นสัญชาตญาณ ปัญญาอีกรูปแบบหนึ่งที่สูงส่งในชีวิตมนุษย์ ระดับเดียวกันกับความรักฉันสามีภรรยาเป็น ความรักคนละแบบแต่สูงส่งเสมอกันและ สัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น หากไม่มีความรัก ฉันสามีภรณาก็ไม่อาจจะมีความรักฉันพ่อแม่ลูก และหากไม่มีความรักฉันพ่อแม่ลูก ความรักฉันสามีภรณาก็ไม่มีที่ เกิด ความ

สัมพันธ์พ่อแม่ลูกเป็นความสัมพันธ์ในธรรมชาติของมนุษย์ที่จำกัดวงแคบมาก มนุษย์คนหนึ่งมีสิทธิ์จะเรียกชายคนเดียวเท่านั้นเป็นพ่อทางสายโลหิตและหญิงคนเดียวเท่านั้นเป็นแม่ทางสายโลหิต จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอะไรไม่ได้ทั้งสิ้น หากใครมาแทนก็ไม่ได้ด้วย แม้จะเรียกพระสงฆ์เป็นคุณพ่อแต่ก็เพียงในความหมายเปรียบเทียบเท่านั้น แม้จะเรียกพระบิดาว่าอับบา ก็ได้เพียงความหมายเชิงเปรียบเทียบเช่นกัน ความหวังดีที่มีต่อกันนั้นอยู่เหนือคำพูดใดๆ ที่ใช้กับคนทั่วไป ความเสียสละแก่กันอยู่เหนือคำว่าให้และบุญคุณใดๆ ที่จะหมายความว่า เพราะเป็นการให้ที่ไม่คิดว่าให้ และสละโดยไม่คิดว่าบุญคุณ เท่าไรเท่า

กันจนหมดตัวหรือยิ่งกว่าหมดตัว มันเป็นสัญชาตญาณความรักพิเศษสุดที่ไม่มีอะไรทำให้สิ้นสุดได้ตลอดนิรันดร์ สามภรรยาหากร้างรากันไปแล้วยังขาดกันได้เด็ดขาด แต่ความเป็นพ่อแม่ลูกทำอย่างไรก็ไม่ขาดความรักนี้จึงงดงามสูงส่งและมันคงยิ่งกว่าสิ่งใดที่อาจมีได้ในความเป็นมนุษย์ และนี่ก็เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งดีมีค่าทั้งหลายที่อาจจะหาได้ในบรรยากาศของครอบครัวเท่านั้น

6. ความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิตครอบครัว

ครอบครัวโดยธรรมชาติของมนุษย์ก็มีความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในตัวแล้ว เพราะเป็นแหล่งเพาะปัญญาซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูงสุดในเอกภพ อาร์เริสทาเทิลถึงกับนิยาม

มนุษย์ว่าเป็น “zoon Logon echon” มนุษย์เป็นสัตว์ที่มี Logos พระธรรมยอห์น ขานพระศิรินามของพระเยซูว่าเป็น Logos คือพระปัญญาของพระตรีเอกภาพ สำหรับ ชาวกรีก Logos คือเทพปัญญาที่ควบคุม เอกภพให้พ้นจากภาวะยุ่งเหยิง แอร์เรส ทาทเกิดคิดว่าปัญญาของมนุษย์เลียนแบบ เทพปัญญาที่เดียว พระธรรมเดิมบอกว่า พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์มาตามพระฉายาของ พระองค์ พระศาสนจักรยังไม่ทันได้ว่าอะไร ครอบครัวก็มีศักดิ์ศรีล้นฟ้าอยู่แล้ว แต่พระ ศาสนจักรก็ไม่วายให้ความสำคัญ โดยให้มี ศीलศักดิ์สิทธิ์คือศีลสมรสสนับสนุนโดยตรง เพื่อรับรองตำแหน่งของสามีและภรรยาใน ครอบครัว และยังมีศีลล้างบาปไว้รับรองผล แห่งความรักศักดิ์สิทธิ์ว่าเป็นสมาชิกศักดิ์สิทธิ์ ของพระศาสนจักร ทำให้ทั้งครอบครัวอยู่ใน บรรยากาศแห่งความศักดิ์สิทธิ์

7. บทบาทของเพศสัมพันธ์

ความจริงนั้นเพศสัมพันธ์เป็นเป็น ความสุขระดับสัญญาตญาณอารักขาเย็นซึ่ง เป็นความสุขแท้ตามความเป็นจริงระดับสัตว์ เหมือนการกอบโกยสะสมปัจจัย 4 เป็น ความสุขแท้ตามความเป็นจริงระดับพืช และการชอบอยู่เฉยๆ ไม่รับรู้การเปลี่ยนแปลง เป็นความสุขแท้ตามความเป็นจริงของก้อน หิน ในเมื่อพระเป็นเจ้าทรงวางแผนสร้าง มนุษย์ให้เป็น microcosmos (อนุจักรวาล)

อย่างแท้จริง มนุษย์จึงกลายเป็นสิ่งสร้าง พิเศษสุดและวิเศษสุด คือรวมสิ่งสร้างทุกระดับอยู่ในตัวตั้งแต่ต่ำสุดถึงสูงสุด ทำให้ใน ตัวมนุษย์มีสัญญาตญาณทุกระดับ และ ความสุขทุกระดับอยู่ในตัวของแต่ละคน โดย ประทานอาณัติให้แกปัญญาของแต่ละคน ให้มีศักยภาพที่จะควบคุมดูแลทุกระดับได้ อย่างน่าพิศวง ในกระบวนการที่พระองค์ ทรงจัดสรรไว้ให้ ในลักษณะนี้หาก สัญญาตญาณใดก็ตามถูกสัญญาตญาณ ปัญญาเรียกใช้ตามเป้าหมายของปัญญา สัญญาตญาณระดับต่ำเหล่านั้นก็ชูคอมี ความสุขตามฐานะของตนได้อย่างมีความ ศักดิ์สิทธิ์และมีศักดิ์ศรีตามเป้าหมายของ ปัญญา ดังนั้นการพักผ่อนให้เพียงพอเพื่อ พร้อมปฏิบัติงานของปัญญาย่อมมีความสุข ตามอรรถภาพและมีความศักดิ์สิทธิ์ตาม เป้าหมายของงาน การหาทุนรอนเพื่อ สามารถเดินหน้าทำงานตามเป้าหมายของ ปัญญาย่อมมีความสุขตามอรรถภาพและ ศักดิ์ศรีอันเหมาะสมของการหาปัจจัย การ มีเพศสัมพันธ์เพื่ออารักขาเย็นตามพระ ประสงค์ของพระเจ้าเพื่อมีผู้ประกาศข่าวดี ของพระเจ้าในอนาคต ย่อมได้รับความสุข ตามอรรถภาพของสัญญาตญาณอารักขาเย็นและ มีความศักดิ์สิทธิ์พร้อมศักดิ์ศรีตามเป้าหมาย ของปัญญา ทุกอย่างที่เกิดขึ้นในครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวดำเนินไปได้ตามเป้าหมาย ทั้งหลายของพระเป็นเจ้า ทุกคนใน

ครอบครัวที่ปฏิบัติการณ์ร่วมกันย่อมมีสิทธิที่จะมีความสุขตามอัตภาพทั้งมีศักดิ์ศรีและความศักดิ์สิทธิ์ตามเป้าหมายของครอบครัวของพระศาสนจักร

เพศสัมพันธ์จึงมี 2 บทบาทในครอบครัวตามโครงการของพระเจ้าผู้สร้าง 1) คืออารักขาในในทายาทและ 2) ให้มีความสุขตามอัตภาพตามสัญญาตามพันธสัญญา อารักขาใน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า 1) แม้ไม่มีบุตรก็ยังมีสิทธิที่จะมีความสุขตามสัญญาตามพันธสัญญาต่อไปและ 2) แม้ไม่มีอารมณ์ทางเพศสัมพันธ์แล้วก็ยังมีความรักกันตามสัญญาตามพันธสัญญาต่อไปได้ทั้งยังมีความสุขตามสัญญาตามพันธสัญญาของชีวิตคู่ต่อไปได้ดังเดิม

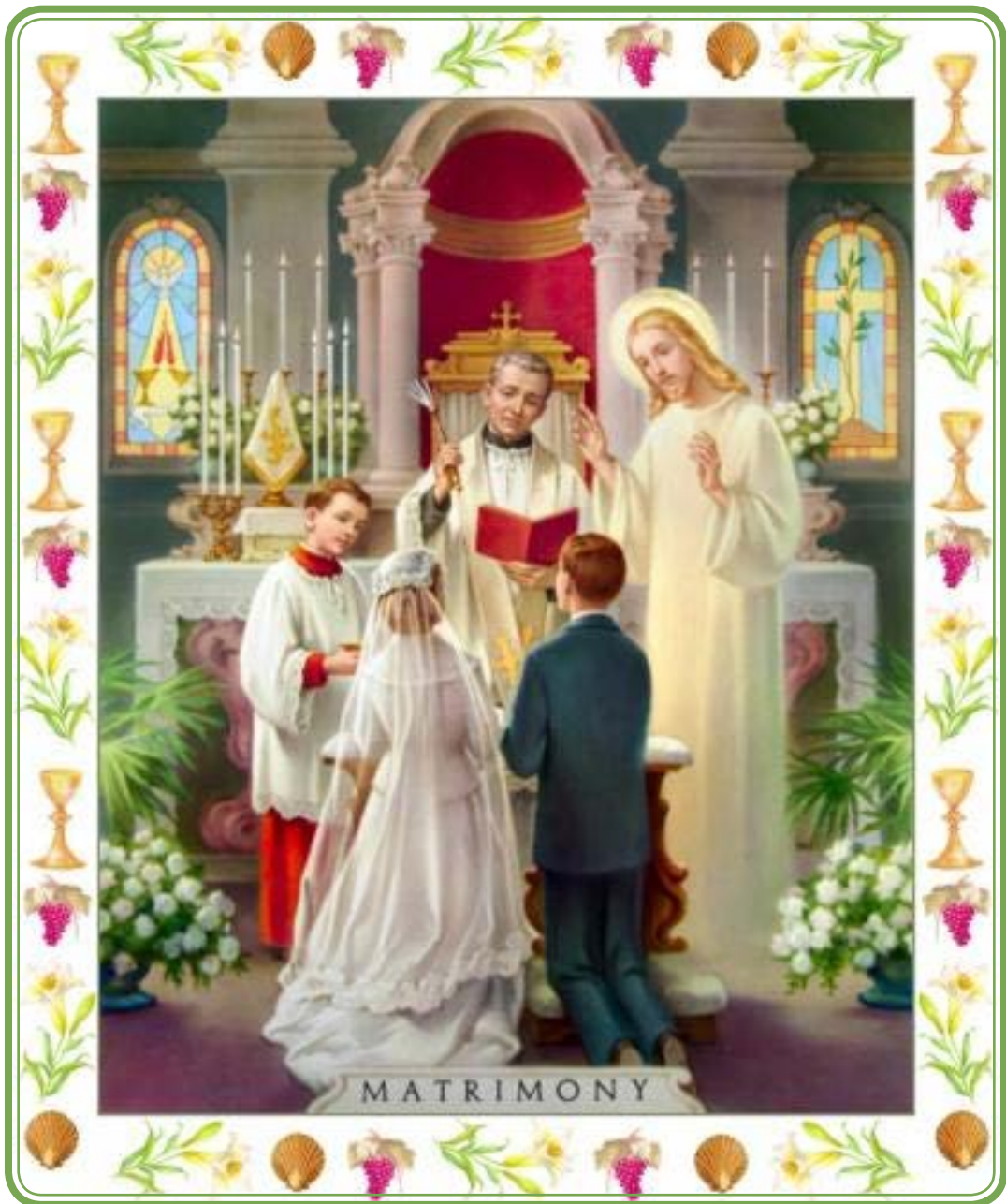
8. ทำไมเพศสัมพันธ์จึงถือกันว่าเป็นเรื่องอุจาด

ลองสืบสาวดูความเป็นมาตั้งแต่อดีต ดึกดำบรรพ์พบว่า มนุษย์ดึกดำบรรพ์ถือว่าเพศหญิงเป็นเครื่องใช้สอยที่เบื่องบน ประทานมาสำหรับให้เพศชายใช้ระบายนกำหนด เมื่อชายใดมีความต้องการออกเที่ยวหาจนเจอผู้หญิงที่พอใจอยู่ปราศจากผู้คุ้มกันก็ถือว่าเบื่องบนประทานให้ จะย่องไปข้างหลัง ตีหัวให้สลบ ดึงผมลากเข้าถ้ำ ถ้ำตายก็ลากออกไปทิ้งนอกถ้ำให้สัตว์กินแล้วหาคนใหม่มาใช้ หากใช้แล้วไม่ถูกใจก็ขับไล่ให้ออกไปเสียจากถ้ำแล้วหาใหม่ หากไม่

ยอมไปก็ทุบหัวให้ตายลากออกไปทิ้งนอกถ้ำก็เป็นอันเสร็จพิธี หากถูกใจก็เลี้ยงไว้ผลิตลูกและเลี้ยงลูก

ยุคโบราณตอนต้นถือว่าเทพเทวีชอบเพศสัมพันธ์ เพราะถือว่าเพศสัมพันธ์ให้ความสุขระดับเทพ ตามวิหารเทวีมักจะมีหญิงอาสาเป็นโสเภณีสักดิ์สิทธิ์ ใครมาใช้บริการถือว่าเป็นตัวแทนของเทพทำให้เทวีมีความสุข ตามวิหารเทพมีโสเภณีสายให้ความสุขแก่หญิงที่ต้องการในนามของเทพ บุตรที่เกิดมาถือว่าเป็นโอรสเทพ ในวิหารของชาวคานาอันมีบริการอย่างนี้เป็นประจำ และชาวอียิปต์ชอบอุตุนุ่น แม้คัมภีร์จารย์และประกาศกจะแสดงความรังเกียจและบริภาษอย่างรุนแรงก็ไม่เหลาเบา

ประเพณีการมีโสเภณีสักดิ์สิทธิ์และเชื่อว่าเทพชอบหาความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเทพและกับมนุษย์ดูเหมือนจะเป็นเรื่องธรรมดาจนทำให้ดูเหมือนกับความสุขจากเพศสัมพันธ์เป็นความสุขระดับเทพ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เทพเผื่อแผ่แก่มนุษย์ ผู้ที่ทักท้วงคนแรกคือเพลโทว์ที่วิจารณ์ว่าเรื่องเพศสัมพันธ์ในเทพเป็นสำนวนเล่าเชิงภาพพจน์ ซึ่งต้องตีความให้ได้ความหมายที่ควรเข้าใจงานเขียนของโฮเมอร์ไม่ควรใช้เป็นแบบเรียน เพราะนักเรียนยังไม่รู้วิธีตีความ ทำให้เข้าใจผิดวัตถุประสงค์ของเรื่องเล่าซึ่งเป็นภาพลักษณ์ถึงการใช้อย่างมีความสุขแบบเทพ ลัทธิเพลโทว์ใหม่นำไปขยายผลเป็นว่า

มนุษย์คือเทพที่ถูกลงโทษให้มาใช้โทษในร่างกาย สสารเป็นส่วนล้นปลายสุดขององค์เอกะ (The One) จึงมีคุณภาพหยาบที่สุด เพศสัมพันธ์จึงให้ความสุขที่หยาบที่สุด ถ้ามนุษย์ติดใจไม่ตัดขาดจากมันก็ไม่วันกลับ

คตินสภาพเทพซึ่งมีความสุขตามสัญชาตญาณ ปัญญา ลัทธิ Soroaster or Zarathustra จากเปอร์เซียสอนว่าปัญญาเป็นผลงานของพระเจ้าแห่งความดี ส่วนร่างกายรวมถึงเรื่องเพศเป็นผลงานของพระเจ้าแห่งความชั่ว

มนุษย์ต้องเลือกข้างว่าตายแล้วจะอยากอยู่
สวรรค์ของฝ่ายใด จะอยู่กลางๆ ไม่ได้ มา
นี่เคอูส (Manichaeus) นำลัทธินี้มาเผยแพร่ในมหาอาณาจักรโรมันเรียกว่าลัทธิ
Manicheism นักบุญออกัสตินชอบลัทธินี้
มากก่อนกลับใจ แม้เป็นคาทอลิกแล้วก็ยังไม่ทิ้งความรู้สึกเชิงลบเรื่องเพศ

9. พระศาสนจักรว่าอย่างไร

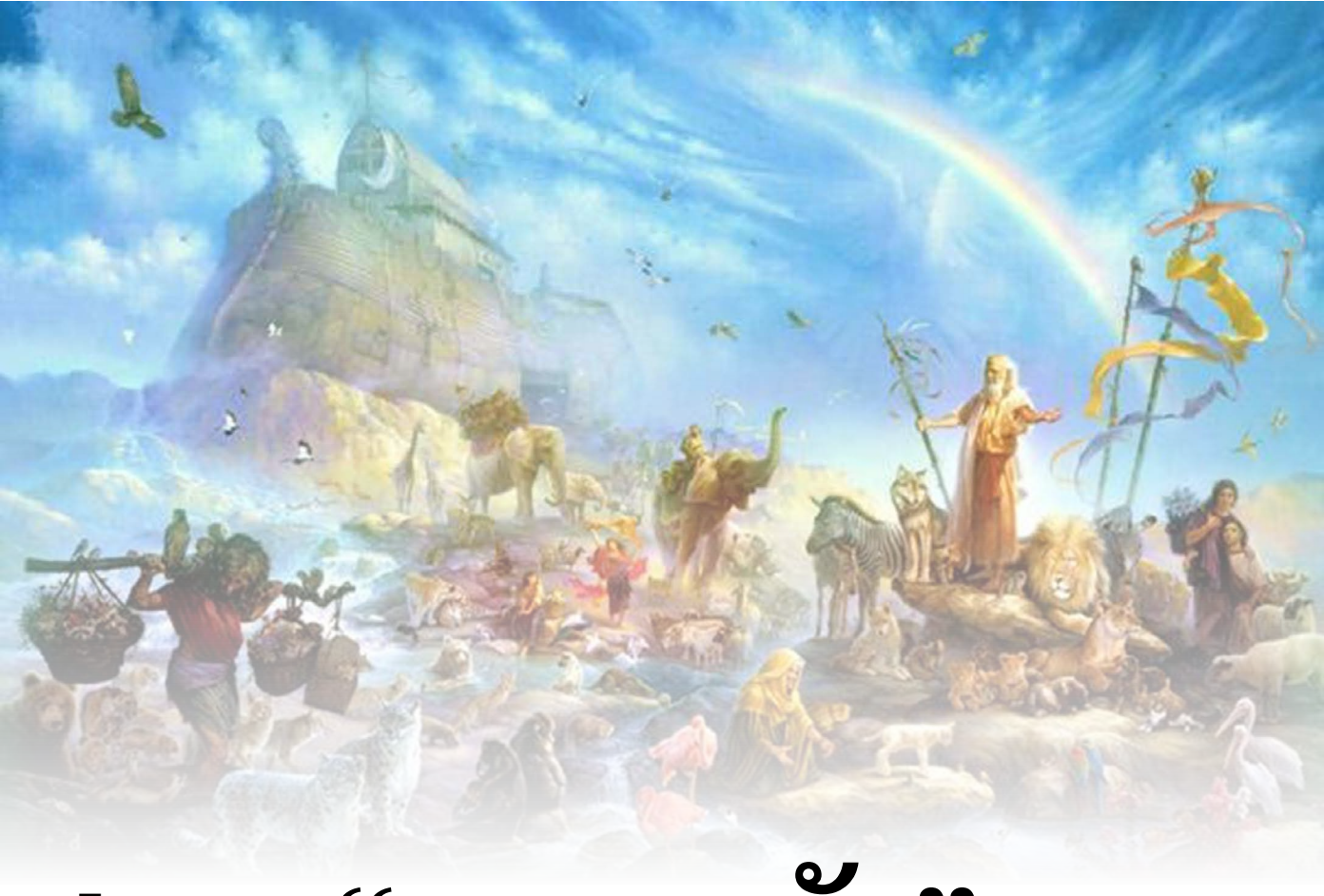
เมื่อพระเจ้าทรงสร้างอาดัมกับเอวา
แล้วทรงอวยพรให้เกิดลูกหลานเต็มแผ่นดิน
นั่นเป็นการตั้งสถาบันครอบครัวพร้อมกับการ
ยกเพศสัมพันธ์ขึ้นเป็นลัทธิศักดิ์สิทธิ์ก่อนที่
พระเยซูเจ้าจะขยายผลให้เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์
ของพระศาสนจักร นักบุญเปาโลยกย่องสิ่ง
เดียวเหนือชีวิตสมรส นั่นคือการสละชีวิต
สมรสเพื่อทำการประกาศข่าวดีได้คล่อง
สะดวกขึ้นอย่างชีวิตของท่านเป็นตัวอย่าง
สมัยหนึ่งพระศาสนจักรเห็นว่าคนทั้ง
ครอบครัวเผยแผ่ข่าวดีได้ดีกว่า จึงตั้งนักบวช
เป็นนักบุญจนรู้สึกกันว่าคนอยู่ในครอบครัว
เป็นสมาชิกประเภทสองของพระศาสนจักร

กล่าวคือไม่มีลัทธิเป็นนักบุญนอกจากจะเป็น
ภรรยานักชี เมื่อไม่นานมานี้เองพระศาสนจักร
ปรับนโยบายให้เหมาะสมกับยุคสมัยโดย
ประกาศทฤษฎีความเป็นสงฆ์ของฆราวาส
(the priesthood of the laity) ต่อจาก
นั้นก็ปรากฏความพยายามให้ฆราวาสมีส่วน
ร่วมในงานของพระศาสนจักรอย่างทัดเทียม
กัน ในฐานะผู้ร่วมงานไม่ใช่ในฐานะผู้ช่วย
งานดังแต่ก่อน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเป็น
ผู้นำหรือการวางแผนงาน รู้สึกจะพยายาม
ให้รู้สึกว่ามีค่าสำคัญเสมอกันระหว่างผู้
อยู่ในครอบครัวกับผู้สละครอบครัว ยังเห็น
ความตั้งใจจริงยิ่งกว่านั้นจากการพยายามตั้ง
คนในครอบครัวเป็นนักบุญ ที่เป็นคู่สมรสก็
จะมีให้เห็น ทั้งหมดนี้คงต้องขอยกเว้น
สำหรับลัทธิบางอย่างที่สงวนไว้สำหรับผู้รับ
ศีลบวชโดยเฉพาะ

10. สรุป

คนที่อยู่ในครอบครัวควรรู้เรื่องเหล่านี้
ให้ดีและลึกซึ้งก็จะดำรงชีวิตศักดิ์สิทธิ์ได้เช่น
เดียวกับชีวิตในอารามนักบวชและนักพรต

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

“ครอบครัว” ในวิถีชีวิตคริสตชน

วิณา โกวิทวานิชย์

ในอดีตกาลตั้งแต่ยุคแรกเริ่ม เมื่อพระเป็นเจ้าทรงสร้างฟ้าและแผ่นดิน ยังไม่มีต้นไม้ใบหญ้าออกขึ้นบนแผ่นดินและท้องทุ่งเลย เพราะพระยาห์เวห์พระเจ้ายังไม่ได้ทรงทำให้ฝนตก และยังไม่ให้มีมนุษย์ใช้แผ่นดิน

เป็นที่เพาะปลูก แต่มีน้ำผุดขึ้นมาจากแผ่นเพื่อบรรดหน้าดินทั้งหมด “พระยาห์เวห์พระเจ้าทรงเอาฝุ่นจากพื้นดิน มาปั้นมนุษย์ และทรงเป่าลมแห่งชีวิตเข้าไปในจมูกของเขา มนุษย์จึงเป็นผู้มีชีวิต” (ปฐม 2:7de)

สัตบุรุษอาสนวิหารอัสสัมชัญ บางรัก

สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แปลข่าวต่างประเทศในหนังสือพิมพ์อุตุมสาร และ UCAN แปลหนังสือ “พระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 บุคคลธรรมดาที่ไม่ธรรมดา” และ “ท่านคือศิลา : จากนักบุญเปโตรถึงพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2”

พระเจ้าตรัสว่า “มนุษย์อยู่เพียงคนเดียวนั้น ไม่ดีเลย เราจะสร้างผู้ช่วยที่เหมาะสมกับเขาให้ จึงทรงทำให้มนุษย์หลับสนิท ทรงนำซีโครงมนุษย์หนึ่งขึ้นมาสร้างหญิง แล้วทรงนำมาให้มนุษย์ นางจะมีชื่อว่าหญิงเพราะนางมาจากชาย” (ปฐม 2: 15-23) “มนุษย์เรียกภรรยาของตนว่า ‘เอวา’ เพราะนางเป็นมารดาของผู้มีชีวิตทั้งหลาย” (ปฐม 3:20) “เพราะฉะนั้นชายจะละบิดามารดาของตนไปผูกพันกับภรรยา และทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน” (ปฐม 2:24) (อฟ 5:31) (มธ 19:5) (มก 10:6-8) “ฉะนั้นสิ่งที่พระเจ้าทรงรวมกันไว้ มนุษย์อย่าได้แยกเลย” (มธ 19:6a) (มก 10:9) เป็นการยืนยันโดยไม่มีข้อยกเว้นว่าการสมรสจะเพิกถอนมิได้

คุณค่าของครอบครัวและความรักตามแนวทางของพระเยซูเจ้า ได้แก่ “ผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์ ผู้นั้นเป็นพี่น้องชายหญิงและเป็นมารดาของเรา” (มธ 12:50q) “ผู้ใดทำตามพระประสงค์ของพระเจ้า ผู้นั้นเป็นพี่น้องชายหญิงและเป็นมารดาของเรา” (มก 3:35) “มารดาและพี่น้องของเรา คือผู้ที่ฟังพระวาจาของพระเจ้าและนำไปปฏิบัติ” (ลก 8:21) และพระเยซูเจ้าตรัสสอนเรื่องความรักว่า “ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่านสุดจิตใจ สุดวิญญาณ สุดสติปัญญาของท่าน นี่คือบทบัญญัติเอกและ

เป็นบทบัญญัติแรก บทบัญญัติประการที่สองก็เช่นเดียวกัน คือท่านต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง ธรรมบัญญัติและคำสอนของบรรดาประกาศกก็ขึ้นอยู่กับบทบัญญัติสองประการนี้” (มธ 22:37-40)

พระศาสนจักรคาทอลิกตั้งแต่ยุคแรกเริ่มมีความห่วงใยในครอบครัวและการแต่งงานของคริสตชนอย่างต่อเนื่อง พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ และข้อเขียนต่างๆ เป็นประจักษ์พยานถึงความใส่ใจเป็นพิเศษในเรื่องนี้ ดังตัวอย่างคำสอนของพระเยซูเจ้าเกี่ยวกับการห้ามหย่าร้างเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่สตรีจากการที่สามีบอกเลิก ความพอสังเขป ดังนี้

ชาวฟาริสีทูลถามพระเยซูเจ้าว่า “เป็นการถูกต้องหรือไม่ที่ชายจะหย่าร้างกับภรรยาเนื่องด้วยเหตุใดก็ตาม” พระองค์ทรงตอบว่า “ท่านไม่ได้อ่านพระคัมภีร์หรือว่าเมื่อแรกนั้นพระเจ้าสร้างทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง ชายจะละบิดามารดาไปสนิทอยู่กับภรรยาของตนและชายหญิงจะเป็นเนื้อเดียวกัน ดังนั้นเขาจึงไม่เป็นสองอีกต่อไป แต่เป็นเนื้อเดียวกัน” ชาวฟาริสีจึงทูลแย้งว่า “แล้วทำไมโมเสสจึงสั่งให้ชายทำหนังสือหย่าร้าง แล้วหย่าร้างได้เล่า” พระองค์ตรัสว่า “เพราะใจคือหยาบกระด้างของท่าน โมเสสจึงยอมอนุญาตให้หย่าร้างได้ แต่เมื่อแรกเริ่มนั้น หาเป็นเช่นนั้นไม่ เราบอกท่าน

ทั้งหลายว่า ผู้ใดหย่าร้างภรรยาและแต่งงานกับอีกคนหนึ่ง เขาก็ทำผิดประเวณี เว้นแต่ในกรณีแต่งงานไม่ถูกต้อง” (มธ 19:3-9b) บรรดาศิษย์ทูลถามพระเยซูเจ้าว่า “ถ้าสภาพของสามีกับภรรยาเป็นเช่นนี้ ก็ไม่ควรจะแต่งงานเลย” พระองค์ตรัสว่า “ไม่ใช่ทุกคนเข้าใจคำสอนนี้ คนที่เข้าใจคือคนที่พระเจ้าประทานให้ เพราะว่าบางคนเป็นชั้นที่ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา บางคนถูกมนุษย์ทำให้เป็นชั้นที่เพราะเห็นแก่อาณาจักรสวรรค์” (มธ 19:12c)

การสร้างครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมตามแนวคิดของชาวตะวันตก ถูกกำหนดโดยจักรพรรดิที่ปกครองกรุงโรม คือ “เป็นการสมรสของชายและหญิงเพียงคนเดียวที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันตลอดไป พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ที่นักบุญเบโลเขียนถึงคริสตชนในเอเฟซัสให้แนวทางเกี่ยวกับศีลธรรมในครอบครัวไว้ว่า “จงยอมอยู่ใต้อำนาจของกันและกันด้วยความเคารพยำเกรงพระคริสตเจ้า ภรรยาจงยอมอยู่ใต้อำนาจของสามีเหมือนยอมอยู่ใต้อำนาจขององค์พระผู้เป็นเจ้า เพราะสามีเป็นศีรษะของภรรยาเหมือนพระคริสตเจ้าทรงเป็นพระเศียรของพระศาสนจักร พระศาสนจักรยอมอยู่ใต้อำนาจของพระคริสตเจ้าฉันใด ภรรยาก็ต้องยอมอยู่ใต้อำนาจของสามีทุกเรื่องฉันนั้น... สามีก็จงรักภรรยาดังที่พระคริสตเจ้าทรงรักพระศาสนจักร เช่นเดียวกันสามีต้อง

รักภรรยาเหมือนรักกายของตน ผู้ที่รักภรรยาก็รักตนเอง เพราะไม่มีใครเกลียดชังเนื้อหนังของตน แต่ยอมเลี้ยงดูและทะนุถนอมอย่างดียิ่ง ธรรมล้ำลึกประการนี้ยิ่งใหญ่นัก” (อฟ 5:21-25,28, 32) “เพราะฉะนั้น ชายจะละบิดามารดาของตนไปผูกพันกับภรรยา และทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน”(ปฐมก 2:24)

อย่างไรก็ตามในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม ยกตัวอย่างครอบครัวที่สามีมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน เช่น ครอบครัวของยาโคบในหนังสือปฐมกาลบทที่ 29 ให้ข้อมูลของภรรยาสองคนของยาโคบ และบุตรของเขา หรือครอบครัวของกิเดโอน “กิเดโอนมีภรรยาหลายคนและมีบุตรถึงเจ็ดสิบคน” (วนน 8:30) หรือกรณีพระโอรสของกษัตริย์ดาวิด “ต่อไปนี้เป็นพระโอรสของกษัตริย์ดาวิด ประสูติที่เมืองเฮโบรอน องค์แรกคือ อัมโนน ประสูติแต่นางอาหิโนอัมชาวอิสราเอล องค์ที่สองคือดาเนียล ประสูติแต่นางอาปีกายิลชาวคารเมล องค์ที่สามคืออับซาโลม ประสูติแต่นางอาคาห์ธิดาของทัลมัย กษัตริย์แห่งเกชูร์ องค์ที่สี่คือ อาโดเนียห์ ประสูติแต่นางฮักกิทา องค์ที่ห้าคือ เชฟาทิยาห์ ประสูติแต่นางอาบัตลองค์ที่หกคืออิทเรอัม ประสูติแต่นางเอลาห์มเหล็ของพระองค์ พระโอรสทั้งหกองค์นี้เป็นพระโอรสของกษัตริย์ดาวิด ประสูติที่เมืองเฮโบรอน ขณะที่พระองค์ทรงครองราชย์

ที่นั่นเป็นเวลาเจ็ดปีหกเดือน... พระองค์ยังทรงครองราชย์ที่กรุงเยรูซาเล็มเป็นเวลาอีกสามสิบสามปี พระโอรสต่อไปนี้ประสูติที่กรุงเยรูซาเล็ม คือ ชิเมอา โชบับ นาธาน และซาโลมอน พระโอรสทั้งสี่องค์นี้ประสูติแต่นางบัทชวา ธิดาของอัมมีเอล และยังมีพระโอรสอื่นๆ อีกเก้าองค์ คือ อิบฮาร์ เอลีซามา เอลีเฟเลท โนกาห์ เนเฟก ยาฟีอาห์ เอลีซามา เอลียาดา และเอลีเฟเบท นอกจากพระโอรสเหล่านี้แล้ว กษัตริย์ดาวิดยังมีพระโอรสอีกหลายองค์จากนางสนมหลายคน และมีพระธิดาชื่อนางทามาร์” (1พศด 3:1-9) กระนั้น กษัตริย์ดาวิดทรงแนะนำกษัตริย์ซาโลมอน พระโอรสของพระองค์ว่า “จงปฏิบัติตามพระบัญชาของพระยาห์เวห์ พระเจ้าของลูก จงเดินตามหนทางของพระองค์ ปฏิบัติตามข้อกำหนด บทบัญญัติ พระวินัยและกฎฎีกาของพระองค์ ดังที่เขียนไว้ในธรรมบัญญัติของโมเสส แล้วลูกจะประสบความสำเร็จไม่ว่าลูกจะทำสิ่งใดและจะไปที่ไหน” (1 พกษ 2:3)

ประเพณีมีภรรยาหรือสามีหลายคนร่วมกัน และการมีคู่สมรสคนเดียว ส่งผลกระทบต่อสังคม, เศรษฐกิจ, การเมือง, ศาสนา และมีแนวทางปฏิบัติแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชน ในเกือบทุกวัฒนธรรมมีข้อห้ามและบทลงโทษของการหย่าร้างสำหรับครอบครัวที่อยู่ด้วยกัน

อย่างไม่มีความสุขหรือเหตุจากการนอกใจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในระยะ 50 ปี ที่ผ่านมาพบอัตราการหย่าร้างลดลงเล็กน้อย และในจำนวนผู้ที่หย่าร้าง พบว่า 75% ของผู้ที่หย่าร้างจะแต่งงานใหม่ พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่โดยนักบุญมัทธิว, นักบุญมาร์โก และนักบุญลูกา มีบทสอนสอดคล้องกันในเรื่องการหย่าร้างว่า “เรากล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดที่หย่ากับภรรยา ยกเว้นกรณีแต่งงานไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็เท่ากับว่าทำให้นางล่วงประเวณี และผู้ใดที่แต่งงานกับหญิงที่ได้หย่าร้างก็ล่วงประเวณีด้วย” (มธ 5:32) (มธ 19:9) (มก 10:11-12) (ลก 16:18) จดหมายนักบุญเปาโลถึงชาวโครินธ์เรื่องการแต่งงานและหย่าร้างเขียนไว้ว่า “ข้าพเจ้าขอสังคนแต่งงานแล้ว คำสั่งนี้มีใช่เป็นคำสั่งของข้าพเจ้า แต่เป็นพระบัญชาขององค์พระผู้เป็นเจ้า ภรรยาอย่าแยกจากสามี แต่ถ้าแยกกันแล้ว ก็อย่าแต่งงานอีก หรือมีคนอื่น ก็จงคืนดีกับสามี ส่วนสามีก็อย่าขับไล่ภรรยาของตน” (1 คร 7:10-11) นักบุญเปาโลให้แนวคิดถึงข้อดีของการแต่งงาน แต่โดยส่วนตัวก็เห็นว่าไม่แต่งงานน่าจะดีกว่า ท่านยอมรับว่าท่าน “มิได้รับพระบัญชาจากพระเป็นเจ้า” ในเรื่องการถือพรหมจรรย์ หรือการครองโสด แต่ให้คำแนะนำจากประสบการณ์ของท่านเอง และเห็นควรที่หญิงม่ายจะแต่งงานใหม่ได้

นักบุญเปาโลแสดงความเห็นเพิ่มเติมในบทจดหมายถึงชาวโครินธ์ว่า “ข้าพเจ้าขอแนะนำ นี่ไม่ใช่พระบัญชาขององค์พระผู้เป็นเจ้า ถ้าพี่น้องคนหนึ่งมีภรรยาที่ไม่มีความเชื่อ และนางเต็มใจอยู่ร่วมกับเขา เขาไม่ต้องหย่าขาดจากนาง ถ้าหญิงมีสามีที่ไม่มีความเชื่อและเขาเต็มใจอยู่กับนาง นางก็ไม่ต้องหย่าขาดจากเขาเช่นกัน เพราะสามีที่ไม่มีความเชื่อได้รับความศักดิ์สิทธิ์จากพระเจ้าโดยทางภรรยา และภรรยาที่ไม่มีความเชื่อก็ได้รับความศักดิ์สิทธิ์จากพระเจ้าโดยทางสามีที่มีความเชื่อ มิฉะนั้นบุตรของท่านก็จะมียมลทิน แต่ในความเป็นจริงบุตรได้รับความศักดิ์สิทธิ์จากพระเจ้าแล้ว แต่ถ้าฝ่ายที่ไม่มีความเชื่อขอแยกจากกัน ก็ให้เขาแยกไปเถิด ในกรณีเช่นนี้ ฝ่ายที่มีความเชื่อไม่ว่าชายหรือหญิงก็ไม่มีพันธะใดๆ อีกพระเจ้าทรงเรียกท่านทั้งหลายให้อยู่อย่างสันติ ท่านผู้เป็นภรรยาทำได้โดยไวว่าท่านจะช่วยสามีที่ไม่มีความเชื่อให้รอดพ้นได้ หรือท่านที่เป็นสามีรู้ได้อย่างไรว่าท่านจะช่วยภรรยาที่ไม่มีความเชื่อให้รอดพ้นได้ สำหรับผู้อื่นแต่ละคนจงดำรงอยู่ในสภาพที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงจัดให้เมื่อพระเจ้าทรงเรียก นี่เป็นกฎเกณฑ์ซึ่งข้าพเจ้าวางไว้สำหรับพระศาสนจักรทุกแห่ง” (1 คร 7:12-17) “ส่วนผู้ที่ยังไม่แต่งงาน ข้าพเจ้าไม่มีพระบัญชาจากองค์พระผู้เป็นเจ้า แต่ข้าพเจ้าขอแนะนำด้วยความคิดเห็นของข้าพเจ้าเอง

เมื่อคำนึงถึงความยากลำบากในปัจจุบันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า แต่ละคนควรอยู่ในสภาพที่เป็นอยู่เวลานี้ ท่านมีพันธะกับภรรยาหรือจงอย่าหาทางแยกพันธะนั้น ท่านเป็นอิสระไม่มีภรรยาหรือ ก็อย่าหาภรรยาเลย แต่ถ้าท่านแต่งงาน ท่านก็มีได้ทำบาป และถ้าหญิงสาวพรหมจารีจะแต่งงาน เธอก็มีได้ทำบาป อันที่จริงผู้ที่แต่งงานจะประสบความยุ่งยากในชีวิตสมรส และข้าพเจ้าใคร่จะให้ท่านพ้นจากความยุ่งยากนั้น” (1 คร 7:25-28)

บ้านเป็นพระศาสนจักรแห่งแรก

พระศาสนจักรในยุคแรกเริ่มถือกำเนิดจากการรวมตัวของกลุ่มคริสตชนที่มีความเชื่อ รวมถึง “สมาชิกในครอบครัวของผู้มีความเชื่อเหล่านั้นด้วย” ผู้เชื่อศรัทธาใหม่ปรารถนาให้ครอบครัวของพวกเขาได้รับความคุ้มครองจากพระเป็นเจ้า สมควรใจขอรับศีลล้างบาปเข้าเป็นคริสตชน “คริสตัสหัวหน้าศาลาธรรมและทุกคนในครอบครัวมีความเชื่อในองค์พระผู้เป็นเจ้า ชาวโครินธ์หลายคนที่ยังเปาโล ก็มีความเชื่อและรับศีลล้างบาปด้วย” (กจ 18:8)

ในสังคมปัจจุบันซึ่งคนจำนวนมากปฏิเสธความรักของพระเป็นเจ้า ละเลยที่จะดำเนินชีวิตตามข้อคำสอนของศาสนาใด ศาสนาหนึ่งที่บรรพบุรุษได้ปลูกฝังสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ทำให้ครอบครัวที่ปฏิบัติ

ศาสนิกโดยเคร่งครัด ยึดศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจที่สำคัญของการดำเนินชีวิตตามข้อความเชื่อของตน จึงกลายเป็นที่มาของคำ “พระศาสนจักรในบ้าน” (Domestic Churches) ที่ซึ่งพ่อแม่เป็นบุคคลแรกๆ ที่ปลูกฝังความเชื่อ (สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2) บ้านจึงเป็นโรงเรียนแห่งแรกๆ ที่อบรมสั่งสอนธรรมเนียมนับถือตามวิถีชีวิตคริสตชน ให้สมาชิกในครอบครัวเรียนรู้เรื่องความรัก การให้อภัย และการอธิษฐานภาวนาเพื่อถวายเกียรติแด่พระเป็นเจ้า การสวดภาวนาร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ “พระศาสนจักรในบ้าน” เข้มแข็งขึ้นได้

สังฆานุกร คีธ ฟอร์นีเออร์ (Keith Fournier) บรรณาธิการเว็บไซต์ คาทอลิกออนไลน์ แสดงความคิดเห็นว่า “แท้จริง

แล้ว เราต่างดำรงอยู่ในพระศาสนจักร ได้รับศีลล้างบาปเป็นบุตรที่เกิดใหม่ในพระเจ้า ครอบครัวคริสตชนจึงเปรียบเสมือนพระศาสนจักรในบ้าน เป็นหน่วยสังคมพื้นฐานที่เล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุด ชุมชนคริสตชนประกอบด้วยครอบครัวหลายๆ ครอบครัวดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมร่วมกันในพระศาสนจักร ที่จะนำพาสมาชิกสู่ความศักดิ์สิทธิ์และความสุข”

หนังสือ “ความรักและความรับผิดชอบ” (Love and Responsibility) ประพันธ์โดย คาโรล วอยติวา ดีพิมพ์เป็นภาษาโปแลนด์ ในค.ศ.1960 ก่อนจะทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสันตะปาปาโยฮันน์ ปอล ที่ 2 เนื้อหาเป็นความคิดเห็นเรื่องพัฒนาการของความรัก พระองค์ทรงเชื่อว่า “ความรักที่แท้จริงระหว่างชายและหญิง

มีวิวัฒนาการจากความประทับใจและความพึงพอใจ นำไปสู่โมตรจิตที่ดีต่อกัน ก่อให้เกิดความรักและเห็นคุณค่าของผู้ที่เรารัก หากเรารักผู้ใด เราจะตระหนักในความรับผิดชอบต่อเขาเหล่านั้น การให้ความเคารพในศักดิ์ศรีแก่ผู้เป็นที่รักนำไปสู่การแต่งงาน ในเวลาต่อมาเมื่อพ่อแม่ได้ให้กำเนิดลูกๆ เขาทั้งสองมีหน้าที่สำคัญอันดับแรกคือความรับผิดชอบในเรื่องการศึกษาของลูกๆ ครอบครัวจึงเป็นโรงเรียนหลักอันทรงคุณค่าแห่งแรก มีบทบาทสำคัญที่จะปลูกฝังอบรมคุณธรรมด้านสังคมซึ่งเป็นคุณสมบัติจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกๆ สังคม”

“ความรักระหว่างชายและหญิงไม่สามารถก่อร่างสร้างขึ้นได้ หากปราศจากการเสียสละ และการปฏิเสธน้ำใจตนเองเป็นสำคัญ”

“ความรักเป็นสิ่งที่ไม่อาจสอนได้ แต่การเรียนรู้ที่จะรักเป็นสิ่งสำคัญที่สุด”

พระศาสนจักรทุกยุคสมัยให้ความสำคัญของครอบครัวเสมอมา และในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1994 วันฉลองการถวายพระกุมารในพระวิหาร สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 ผู้นำด้านจิตวิญญาณองค์ที่ 264 ของพระศาสนจักรคาทอลิก ในสมณสมัยปกครองปีที่ 16 ของพระองค์ พระศาสนจักรได้ประกาศให้ปีค.ศ.1994 เป็นปีครอบครัว (Year of the Family) พระองค์จึงทรงเขียนจดหมาย

ถึงครอบครัวทุกครอบครัวทั่วโลก ความตอนหนึ่งว่า “โอกาสสมโภชปีครอบครัว ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะท้าทายท่านทั้งหลายด้วยความรักที่เต็มเปี่ยม เพื่อยากจะใช้เวลากับท่านผ่านทางจดหมายฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอเริ่มด้วยประโยคที่เคยเขียนในข้อ 14 ของสมณสาสน์ฉบับแรกเริ่มสมณสมัยปกครอง หัวข้อ Redemptor Hominis ประกาศวันที่ 4 มีนาคม ค.ศ.1979 ว่า ‘มนุษย์เป็นทิศทางของพระศาสนจักร’ ผ่านทางกระแสเรียกที่หลากหลาย ข้าพเจ้าขอเน้นว่า พระศาสนจักรปรารถนาอย่างแน่วแน่ที่จะยืนยันเคียงข้างมนุษย์ทุกคนตลอดชีวิต การแสวงบุญของพวกเขากับโลกนี้ เพื่อร่วมในความปิติยินดี ความหวัง ความเศร้าและห่วงใยประชากรทั้งมวล โดยขอยืนยันมั่นคงว่าพระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นผู้กำหนดทิศทางของพระศาสนจักร พระองค์กำหนดให้มนุษย์เป็น “ทิศทาง” แห่งพันธกิจและงานอภิบาลในการดูแลรับผิดชอบของพระศาสนจักร

ในบรรดา ‘ทิศทาง’ เหล่านั้น ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานสำคัญที่สุดเป็นอันดับแรก เป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ทุกคนแต่มีความแตกต่าง โดดเด่น ไม่ซ้ำกันและเป็นกระแสเรียกที่เพิกถอนไม่ได้ เพราะทุกคนล้วนเกิดมาในครอบครัว พระศาสนจักรตระหนักดีถึงบทบาทพื้นฐานของครอบครัวซึ่งมนุษย์ทุกคนก้าวออกจากการเป็นสมาชิก

ครอบครัวหนึ่งสู่ครอบครัวใหม่ตามกระแสเรียกของตน

พระศาสนจักรเลียนแบบอย่างพระเยซูคริสต์เจ้าที่ทรงบังเกิดมาในโลก ‘เพื่อรับใช้’ (มธ 20:28) พระศาสนจักรจึงใคร่ครวญว่า การรับใช้สถาบันครอบครัวเป็นหนึ่งในหน้าที่ที่สำคัญมากของพระศาสนจักร ในบริบทที่ทั้งมนุษย์และครอบครัวร่วมเป็นองค์ประกอบของ ‘ทิศทางของพระศาสนจักร’ ด้วยเหตุผลต่างๆ ข้างต้น พระศาสนจักรจึงตอบรับการตัดสินใจขององค์การสหประชาชาติที่ประกาศให้ ปีค.ศ.1994 เป็นปีครอบครัวสากล (International Year of the Family) ความคิดริเริ่มนี้เป็นที่ชัดเจนว่าบรรดาประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ล้วนมีคำถามมูลฐานของครอบครัวเหมือนกัน ดังนั้น การที่พระศาสนจักรขานรับที่จะมีส่วนร่วมในความคิดริเริ่มนี้ สอดคล้องกับความจริงที่ว่าพระเยซูคริสต์เจ้าทรงก่อตั้งพระศาสนจักรเพื่อประกาศข่าวดีแก่ ‘นานาชาติ’ (มธ 28:19)

ตลอดทั้งปีจึงมีความสำคัญที่พระศาสนจักรจะเรียนรู้อีกครั้งหนึ่งถึงเครื่องหมายของความรักความห่วงใยของพระศาสนจักรต่อสถาบันครอบครัว เป็นความรักความห่วงใยที่พระศาสนจักรได้แสดงให้เห็นแล้วตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้งพระศาสนจักร นี่คือเหตุผลที่ ‘พระศาสนจักร

ในบ้าน’ วลีที่มีคุณค่าและความหมายถูกนำมาใช้สำหรับครอบครัวทั้งหลาย ซึ่งสมาชิกหลายเชื้อชาติหลากหลายภาษาที่อาศัยกระจายกันอยู่ทั่วโลก จะยังคงเป็น ‘ทิศทางของพระศาสนจักร’

พร้อมจดหมายฉบับนี้ ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะส่งสารถึงทุกๆ ครอบครัวในทุกหนแห่งทั่วโลกไม่ว่าจะพำนักอยู่ที่ใดและไม่ว่าจะแตกต่างกันทางวัฒนธรรมหรือสีผิว ด้วยความรักซึ่งพระเป็นเจ้า ‘ทรงรักโลก’ (ยน 3:16) และความรักซึ่งพระคริสต์เจ้าทรงรักแต่ละคนและทุกๆ คน ‘จนถึงที่สุด’ (ยน 13:1) ทำให้ข้าพเจ้าสามารถสื่อเนื้อหาของจดหมายนี้แก่แต่ละครอบครัวในฐานะ ‘หน่วยเล็ก ๆ’ ซึ่งเป็นประจักษ์พยานที่แลเห็นได้ ของ ‘ครอบครัว’ มนุษยชาติที่มีอยู่มากมายทั่วโลก”

นอกนั้น หนังสือ “ปรีชาญาณ ของ ยอห์น ปอล ที่ 2” ตีพิมพ์ในค.ศ.1995 และค.ศ.2001 ให้ทรรศนะเรื่องการแต่งงานและครอบครัวว่า “หน้าที่สำคัญของครอบครัว เป็นการสร้างบรรยากาศซึ่งส่งเสริมความรักให้เติบโตสมบูรณ์ ดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างความรักความผูกพันซึ่งยึดเหนี่ยวพระคริสต์เจ้าไว้กับสมาชิกของพระศาสนจักร แท้จริงแล้วครอบครัวคือพระศาสนจักรเล็กๆ หรือ ‘พระศาสนจักรในบ้าน’ ที่มีหน้าที่พิเศษของตนเอง” พระองค์ ทรงเล็งเห็นถึงพลังสองด้านซึ่งมี

ผลกระทบต่อครอบครัว ในด้านหนึ่งมีความพยายามอย่างมากที่จะสนับสนุนอิสรภาพส่วนบุคคล และคำนึงถึงขอบข่ายคุณภาพของความสัมพันธ์ที่ให้ความสำคัญต่อศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของสตรีและเด็ก อีกด้านหนึ่งพระองค์ทรงตั้งข้อสังเกตถึงคุณค่าพื้นฐานบางประการที่ด้อยค่าลงอย่างผิดความคาดหมาย, การตีความของอิสรภาพส่วนบุคคลของกลุ่มสมรสผิดความเป็นจริง, ความไม่ชัดเจนในสิทธิและขอบเขตอำนาจปกครองที่พ่อแม่พึงปฏิบัติต่อลูกๆ และยังพบอัตราการหย่าร้างและการทำแท้งสูงเพิ่มขึ้นด้วย

พระสันตะปาปาทรงสนับสนุนคริสตชนคาทอลิกให้ความสำคัญต่อครอบครัวในฐานะเป็นโรงเรียนแห่งแรกที่จะปลูกฝังชีวิตทางสังคมแก่ลูกๆ เอาใจใส่ดูแล ทำนุบำรุงให้เจริญมั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดีของการใช้ชีวิตร่วมกันเป็นหมู่คณะในสังคมที่กว้างขึ้น ทั้งยังทรงมุ่งมั่นแนะนำครอบครัวทั้งหลายให้อุทิศตนรับใช้สังคม โดยเฉพาะงานเมตตาภิกิจเพื่อผู้ยากไร้ พระองค์ทรงย้ำเตือนถึงความสำคัญของการที่พ่อแม่ควรใส่ใจที่จะให้ลูกๆ ได้ร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคมที่เหมาะสมกับวัยและตามความถนัด

พ่อแม่เป็นผู้ให้ความรู้คนแรกและคนสำคัญที่สุดของลูกๆ บทบาทหน้าที่ซึ่งพ่อแม่ไม่อาจหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบได้จำเป็นอย่างยิ่งที่ลูกๆ ควรได้รับการพร่ำสอนให้

ซึมซาบจนเป็นนิสัย ในเรื่องการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น ความรัก ความนับถือ การควบคุมจิตใจและอารมณ์ และให้การเอาใจใส่ดูแลในความจำเป็นด้านวัตถุที่จะช่วยให้ลูกๆ มีวัยเด็กที่สมบูรณ์สมวัยทั้งนี้อย่าละเลยที่จะเอาใจใส่ดูแลสมาชิกผู้สูงอายุในครอบครัว พระสันตะปาปาโยฮันน์ ปอล ที่ 2 ทรงตั้งข้อสังเกตว่า “วัฒนธรรมของครอบครัวในสังคมเมือง เอาใจใส่ดูแลผู้สูงอายุได้ดีกว่าครอบครัวในสังคมอุตสาหกรรมอย่างมาก เป็นพิเศษในเรื่องคุณค่าและศักดิ์ศรีของชีวิตผู้สูงอายุที่รวมอาศัยอยู่ภายในครอบครัว”

พระดำรัสเรื่องครอบครัวตอนหนึ่งที่พระสันตะปาปาตรัสแก่ ชาวนิว ออร์ลีนส์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน ค.ศ.1987 ความว่า “ครอบครัวเป็นแบบอย่างแรกของการประกาศข่าวดี เป็นสถานที่ซึ่งลูกๆ ได้เรียนรู้ข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์เจ้าเป็นครั้งแรก ต่อจากนั้นด้วยวิธีการที่เรียบง่ายแต่ลึกซึ้ง ชาวตินันต์ได้ถูกส่งต่อจากชั้นอายุหนึ่งสู่รุ่นลูกหลานต่อไป เป็นเรื่องน่ายินดีที่พระศาสนจักรในยุคสมัยของเราเอาใจใส่ปกป้องสิทธิของครอบครัว ทั้งยังให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่ครอบครัวพึงมีอันจะนำไปสู่ความปิติยินดีและชีวิตที่บริบูรณ์ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าร้องขอท่านทั้งหลาย โดยเฉพาะพระสงฆ์ นักบวชชาย นักบวชหญิงที่จะทำงานเพื่อส่งเสริมคุณค่าของครอบครัวภายในชุมชนของท่านเป็นสำคัญ”

พระสันตะปาปาหลายพระองค์ได้ให้แนวคิด เกี่ยวกับหน้าที่ของพ่อแม่ที่จะปลูกฝังความเชื่อแก่ลูกๆ ดังนี้

“เราจะต้องเป็นผู้สื่อสารความเชื่อแก่ผู้ที่ยังไม่รู้จักพระเป็นเจ้า จงคิดเสมอๆ ว่า จะปลูกฝังความเชื่อให้กับลูกๆ อย่างไรดี?” (สมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิส)

“อนาคตของโลกและของพระศาสนจักรขึ้นอยู่กับวิถีชีวิตครอบครัว เป็นภาพลักษณ์ที่แลเห็นได้ ของธรรมล้ำลึกของพระศาสนจักร” (นักบุญยอห์น ปอล ที่ 2)

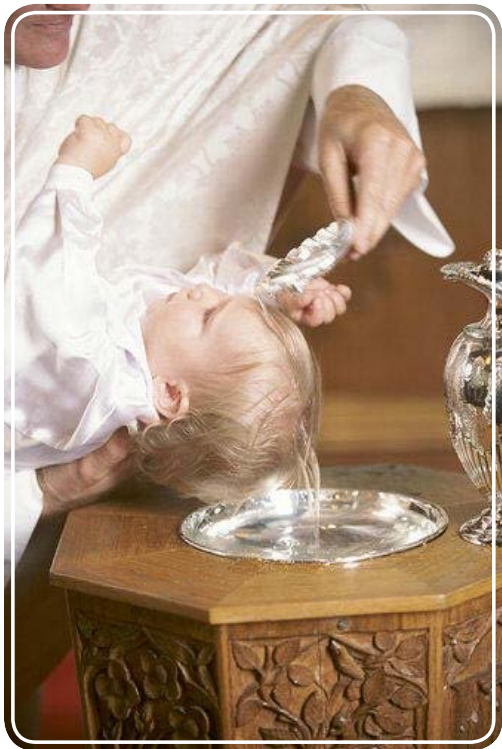
“ขณะที่ครอบครัวก้าวเดินไปข้างหน้า โลกทั้งใบที่มนุษย์เราอาศัยอยู่นี้ก็เอนกเช่นกัน” (นักบุญยอห์น ปอล ที่ 2)

“ภายในบ้านที่ถูกลมองว่าเป็นพระศาสนจักรเล็กๆ พ่อแม่เป็นบุคคลแรกๆ ที่ปลูกฝังอบรมลูกๆ ในเรื่องความเชื่อทั้งด้วยคำพูดและการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง” (บุญราศีพระสันตะปาปาเปาโล ที่ 6)

“เราทั้งหลายล้วนได้รับเรียกให้เป็นบุตรของพระเป็นเจ้าโดยอาศัยศีลล้างบาปที่จะหล่อเลี้ยงความเชื่อของสมาชิกในบ้านให้เข้มแข็ง เพื่อจะสามารถแบ่งปันความเชื่อนั้นแก่ผู้ที่เราพบเห็นซึ่งยังไม่รู้จักพระเป็นเจ้า” (บุญราศีพระสันตะปาปาเปาโล ที่ 6)

ในสมณสมัยปกครองปีที่ 4 ของสมเด็จพระสันตะปาปายอห์น ปอล ที่ 2 พระองค์ได้ออกสมณสาส์นเตือนใจ ประกาศ

เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน ค.ศ.1981 ตรงกับวันสมโภชพระเยซูเจ้า กษัตริย์แห่งสากลจักรวาล เรื่อง *Familiaris Consortio* (ละติน) ในหัวข้อ “บทบาทของครอบครัวคริสตชนในสมัยปัจจุบัน” (On the role of the Christian Family in the Modern World) เนื้อหาให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของพระศาสนจักรต่อบทบาทของการแต่งงานและครอบครัว โดยให้คำจำกัดความของการแต่งงานว่า “เป็นการอยู่ร่วมกันของคู่บ่าวสาวซึ่งต่างเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับแก่กันและกัน” นอกนั้นพระองค์ทรงย้ำเตือนอีกครั้งถึงการคัดค้านการคุมกำเนิดที่นอกเหนือจากวิธีการธรรมชาติ เพราะลูกๆ

เป็นของขวัญที่ล้ำค่าของการแต่งงาน “บุตรเป็นมรดกที่พระยาห์เวห์ประทานให้ บุตรหลานเป็นบำเหน็จรางวัลจากพระองค์” (สดด 127:3) ดังที่ทรงได้กล่าวไว้แล้วในพระสมณสาส์นเรื่อง “ชีวิตมนุษย์” รวมถึงทรงคัดค้านการทำแท้ง เนื้อหาของพระสมณสาส์นยังให้ข้อคิดเรื่องความรับผิดชอบและความคาดหวังของครอบครัวในเรื่องการศึกษาของลูกๆ รวมถึงการปลูกฝังลูกๆ

ส่วนท้ายของพระสมณสาส์นฉบับนี้ซึ่งมีเนื้อหายาวที่สุด กล่าวถึงความคาดหวังให้ครอบครัวคริสตชนดำเนินชีวิตเป็นประจักษ์พยานถึงองค์พระผู้เป็นเจ้าในชีวิตประจำวัน พระเจ้าตรัสว่า “ในวันสุดท้ายเราจะให้พระจิตเจ้าของเรากับมนุษย์ทุกคน บรรดาบุตรชายและบุตรหญิงของท่านจะประกาศพระวาจา บรรดาคนหนุ่มจะเห็นนิมิต คนชราจะฝันเรื่องต่างๆ ในวันเหล่านั้นเราจะให้พระจิตเจ้าของเรากับทุกคน แม้กระทั่งทาสชาย ทาสหญิงของเราด้วย และเขาจะประกาศพระวาจา” (กจ 2:17-18)

สมณสมัยปกครองปีที่ 17 ของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 พระองค์ทรงออกพระสมณสาส์น *Evangelium Vitae* ประกาศเมื่อวันที่ 25 มีนาคม ค.ศ.1995 โอกาสสมโภชการแจ้งสารเรื่องพระวจนารถทรงรับสภาพมนุษย์ เนื้อหาพูดถึง “ชีวิตมนุษย์ที่มีคุณค่าและไม่อาจทำลายได้” (The Value and Inviolability

of Human Life) “บุตรของท่านจะเป็นเหมือนหน่อต้นมะกอกเทศนั่งอยู่รอบโต๊ะอาหาร” (สดด 128:3) พระองค์ดำรัสว่า “ภายในครอบครัว สมาชิกแต่ละคน ได้รับการยอมรับ ความเคารพ และให้เกียรติในความเป็นมนุษย์แก่กันและกันเป็นนิจและเมื่อสมาชิกในครอบครัวขาดแคลนสิ่งใดจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่อย่างเต็มที่”

บทบาทสำคัญของครอบครัวเริ่มตั้งแต่เกิดจนสิ้นสุดชีวิตบนโลกนี้ ครอบครัวจึงเป็น “สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชีวิต” (Sanctuary of Life) ที่ซึ่งชีวิตที่พระเป็นเจ้าประทานแก่มนุษย์ผ่านทางครอบครัว จะได้รับการต้อนรับ ปกป้อง และสามารถพัฒนาให้เติบโตเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์อย่างแท้จริง ครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการหล่อหลอมวัฒนธรรมแห่งชีวิต

มีข้อพระคัมภีร์กล่าวเป็นนัยว่าชีวิตการแต่งงานจะยังคงดำเนินต่อไปหลังความตายหรือไม่ พอสังเขปดังนี้ พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิงตามภาพลักษณ์ของพระองค์ (ปฐม 1:27) พระองค์ทรงเห็นว่าทุกสิ่งที่ทรงสร้างนั้นดีมาก (ปฐม 1:31) และหากว่าสิ่งสร้างดีมากย่อมต้องดำเนินต่อไปในชีวิตหลังความตาย พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เขาจึงไม่เป็นสองอีกต่อไป แต่เป็นเนื้อเดียวกัน ฉะนั้นสิ่งที่พระเจ้าทรงรวมกันไว้ มนุษย์อย่าได้แยก

เลย” (มธ 19:6; มก 10:9) พระองค์ยังตรัสอีกว่า “มนุษย์อยู่เพียงคนเดียวนั้น ไม่ดีเลย เราจะสร้างผู้ช่วยที่เหมาะสมกับเขาให้” (ปฐม 2:18) พระยาห์เวห์พระเจ้าแห่งอิสราเอลตรัส “เพราะเราเกลียดการหย่าร้าง” (มลค 2:16) พระองค์จะไม่ทรงแยกภรรยาจากสามีหลังความตาย

มนุษย์ถูกสร้างขึ้นเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระเป็นเจ้า

“พระเจ้าผู้ทรงสร้างและค้ำจุนทุกสิ่ง มีพระประสงค์จะนำบุตรจำนวนมากเข้ามารับพระสิริรุ่งโรจน์ จึงเป็นการเหมาะสมแล้วที่พระองค์จะทรงทำให้ผู้ที่นำมนุษย์ให้รอดพ้นนั้นสมบูรณ์โดยผ่านการทนทุกข์ทรมาน” (ฮบ 2:10f)

“จงดูเถิดว่า ความรักที่พระบิดาประทานให้เรานั้นยิ่งใหญ่เพียงใด เพื่อให้เราได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า และเราก็เป็นเช่นนั้นจริง” (1 ยน 3:1)

ท่านทั้งหลายถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระเป็นเจ้า พระเป็นเจ้าทรงประสงค์จะสร้างครอบครัวมนุษยชาติ และพระองค์ทรงสร้างเราให้เป็นสมาชิกของครอบครัวที่พระองค์ทรงสร้างขึ้น พระพรประการแรก “พระเจ้าทรงเลือกสรรเราในพระคริสต์เจ้าแล้วตั้งแต่อ่อนการเณรมิตสร้างโลก เพื่อให้เราศักดิ์สิทธิ์และปราศจากมลทินเฉพาะพระพักตร์ของพระองค์ด้วย

ความรัก” (อฟ 1:4c) พระพรประการที่สองที่พระองค์ปรารถนาในชีวิตเรา “พระเจ้าทรงกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้วที่จะให้เราเป็นบุตรบุญธรรม เดชะพระเยซูคริสต์เจ้าตามพระประสงค์ที่พอพระทัย” (อฟ 1:5d) ซึ่งพระองค์ได้วางแผนไว้ก่อนเราเกิดมา เป็นหนทางให้เราบรรลุถึงความศักดิ์สิทธิ์ และพระพรประการที่สาม “ในองค์พระคริสต์เจ้า เราได้รับการไถ่กู้ เดชะพระโลหิต คือได้รับการอภัยบาป นี่คือพระหรรษทานอันอุดม” (อฟ 1:7f) เนื้อหาในพระคัมภีร์จึงเป็นเรื่องราวที่พระเป็นเจ้าทรงสร้างครอบครัวที่จะรักพระองค์ ถวายเกียรติแด่พระองค์ และอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของพระองค์ตลอดไป

พระเป็นเจ้าไม่จำเป็นต้องมีครอบครัว แต่พระองค์ทรงปรารถนาจะมี จึงทรงสร้างเรา ทรงนำเราเข้ามีส่วนร่วมเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระองค์ และประทานทุกอย่างที่เป็นของพระองค์แก่เรา พระองค์ทรงพอพระทัยที่จะกระทำเช่นนี้ ดังพระวรสารโดยนักบุญยากอบว่า “พระองค์ทรงพอพระทัยให้เราบังเกิดโดยพระวาจาแห่งความจริง เพื่อให้เราเป็นดุษผลแรกในสรรพสิ่งที่ทรงสร้าง” (ยก 1:18m,n)

เพราะ “พระเป็นเจ้าทรงเป็นความรัก” (1 ยน 4:8) พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างที่น่าอัศจรรย์ของความรัก เพราะความรักของพระองค์ไม่มีเงื่อนไข ทรงตระหนักถึง

คุณค่าของความสัมพันธ์ที่พึงมีต่อลูกๆ ของพระองค์ จึงทรงกำหนดโครงสร้างครอบครัวประกอบด้วย พระบิดา, พระบุตร และพระจิตเจ้า เป็นสัมพันธ์ภาพหนึ่งเดียวของสามพระบุคคล รูปแบบความเป็นหนึ่งเดียวที่กลมกลืน ซึ่งเราควรทำความเข้าใจในความหมายที่แท้จริงในข้อความจริงนี้

หากเราเชื่อในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า พระเป็นเจ้าก็เป็นพระบิดาของเรา เราทั้งหลายเป็นลูกๆ ของพระองค์ ผู้เชื่อศรัทธาทุกคนต่างเป็นพี่น้องชายหญิงของเรา เมื่อนั้นพระศาสนจักรจึงเป็นครอบครัวแห่งจิตวิญญาณของเรา ครอบครัวของพระเจ้าหมายรวมถึงผู้เชื่อศรัทธาทุกคน ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต

พระเป็นเจ้าทรงสร้างมนุษย์ทุกคน แต่ไม่ใช่ทุกคนที่เป็น “บุตร” ของพระเจ้า วิถีทางเดียวที่จะร่วมเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระเป็นเจ้า จำเป็นต้องเกิดใหม่ในพระองค์ เมื่อเราเกิดมาเราเป็นสมาชิกในครอบครัวเรา และเราจะเข้าเป็นสมาชิกในครอบครัวพระเป็นเจ้าได้อาศัยการเกิดครั้งที่สอง พระเป็นเจ้าประทานสิทธิพิเศษให้เราได้เกิดอีกครั้งเพื่อเราจะร่วมเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระองค์ “ขอถวายพระพรแด่พระเจ้า พระบิดาของพระเยซูคริสต์ องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา พระองค์ทรงพระกรุณาอย่างยิ่งใหญ่ พระองค์ทรงบันดาลให้เราบังเกิดใหม่และมีความหวังที่จะมีชีวิต

อาศัยการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสต์เจ้าจากบรรดาผู้ตาย” (1 ปต 1:3d) พระเป็นเจ้าทรงเชื่อเชิญทุกคนให้มีส่วนร่วมในครอบครัวของพระองค์ พระเยซูเจ้าทรงเรียกประชาชนและบรรดาศิษย์เข้ามา ตรัสว่า “ถ้าผู้ใดอยากติดตามเรา ก็ให้เขาเลิกนึกถึงตนเอง ให้แบกไม้กางเขนของตนและติดตามเรา” (มก 8:34) “ทุกคนที่เรียกขานพระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้าจะรอดพ้น” (กจ 2:21m) (รม 10:13) “องค์พระผู้เป็นเจ้ามิได้ทรงรื้อทิ้งที่จะปฏิบัติตามพระสัญญาตามที่บางคนคิด แต่พระองค์ทรงอดกลั้นต่อท่านทั้งหลาย ไม่ทรงประสงค์ให้ผู้ใดต้องพินาศ แต่ทรงประสงค์ให้ทุกคนกลับใจ เปลี่ยนวิถีชีวิต” (2 ปต 3:9f)

ครอบครัวฝ่ายจิตวิญญาณมีความสำคัญมากกว่าครอบครัวที่เราถือกำเนิดมา เพราะครอบครัวฝ่ายจิตจะคงอยู่นิรันดร์ แม้ครอบครัวในโลกนี้เป็นของชั่วคราวที่พระเจ้าประทานแก่เราทุกคน แต่คงอยู่เพียงชั่วคราวและไม่คงทน ส่วนครอบครัวฝ่ายจิตวิญญาณ สัมพันธภาพของเราต่อเพื่อนพี่น้องในองค์พระคริสต์เจ้าจะคงอยู่ตลอดไป นักบุญเปาโลเขียนจดหมายถึงชาวเอเฟซัสว่า “ขอพระองค์โปรดให้ตาแห่งใจของท่านสว่างขึ้น เพื่อจะรู้ว่าพระองค์ทรงเรียกท่านให้มีความหวังประการใด และความรุ่งเรืองที่บรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์จะได้รับเป็นมรดกนั้น บริบูรณ์เพียงไร” (อฟ 1:18r)

มรดกที่แท้จริงที่เราจะได้รับจากการเป็นบุตรของพระเจ้ามีอะไรบ้าง? ประการแรก “เราจะได้อยู่กับองค์พระผู้เป็นเจ้าตลอดไป” (1 ธส 4:17) ประการที่สอง “เมื่อพระองค์ปรากฏองค์ เราจะเป็นเหมือนพระองค์ เพราะเราจะได้เห็นพระองค์อย่างที่เราองค์ทรงเป็น” (1 ยน 3:2) ประการที่สาม เราจะเป็นอิสระจากความเจ็บปวด ความตาย และการทรมาน “พระองค์จะทรงเช็ดน้ำตาทุกหยดจากนัยน์ตาของเขา จะไม่มีความตายอีกต่อไป จะไม่มีการคร่ำครวญ การร่ำไห้และความทุกข์อีกต่อไป เพราะโลกเดิมผ่านพ้นไปแล้ว” (วว 21:4) ประการที่สี่ เราจะได้รับรางวัลและมอบหมายพันธกิจการประกาศข่าวดีและการรับใช้ ดังที่พระเยซูเจ้าตรัสไว้ว่า “เราบอกความจริงกับท่านว่า ไม่มีใครที่ละทิ้งบ้านเรือน พี่น้องชายหญิง บิดามารดา บุตรหรือภรรยา เพราะเห็นแก่เรา และเพราะเห็นแก่ข่าวดี จะไม่ได้รับการตอบแทนร้อยเท่าในโลกนี้ และในโลกหน้าจะได้รับชีวิตนิรันดร์” (มก 10:30) ประการที่ห้า เราจะได้มีส่วนร่วมในพระสิริรุ่งโรจน์ของพระเยซูคริสต์เจ้า “เมื่อเราเป็นบุตร เราก็คือทายาทด้วย เป็นทายาทของพระเจ้าและเป็นทายาทร่วมกับพระคริสต์เจ้า ถ้าเรารับการทรมานร่วมกับพระองค์ เราก็จะรับพระสิริรุ่งโรจน์ร่วมกับพระองค์ด้วย” (รม 8:17) ช่างเป็นมรดก

ที่มากมายเหลือล้น ท่านจะมั่งคั่งกว่าที่ท่านคิดไว้เสียอีก

พระเป็นเจ้าทรงเตรียมมรดกล้ำค่าสำหรับลูกๆ ของพระองค์ “เพื่อรับมรดกที่ไม่เสื่อมสลาย ไร้มลทิน ไม่มีวันร่วงโรยซึ่งเก็บรักษาไว้ในสวรรค์เพื่อท่าน” (1 ปต 1:4) เป็นมรดกเที่ยงแท้ถาวรซึ่งไม่มีวันสูญสลาย เป็นสิ่งที่ท่านควรแสวงหาและทำทุกสิ่งให้ได้รับมรดกนี้ ดังที่นักบุญเปาโลเขียนถึงชาวโคโลสีว่า “ไม่ว่าทำสิ่งใด จงทำจากใจประหนึ่งว่าทำเพื่อองค์พระผู้เป็นเจ้า ไม่ใช่เพื่อมนุษย์ ท่านรู้แล้วว่า ท่านจะได้รับมรดกจากองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นรางวัล” (คส 3:23-24a)

ครอบครัวที่สมบูรณ์แบบรู้สึกภาคภูมิใจในครอบครัวของตน น่าเศร้าใจที่พบว่าผู้เชื่อศรัทธาจำนวนมาก ไม่ประสงค์จะแสดงตัวต่อสาธารณชนถึงการเป็นสมาชิกของครอบครัวแห่งจิตวิญญาณของตน ด้วยการรับศีลล้างบาป ซึ่งไม่ใช่จารีตพิธีที่คริสตชนจะเลือกรับหรือไม่รับก็ได้ เพราะเป็นเครื่องหมายสำคัญที่ยืนยันถึงการเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระเป็นเจ้า

ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ ประชาชนรับศีลล้างบาปทันทีที่เขามีความเชื่อ ในวันสมโภชพระจิตเจ้าเสด็จลงมาบนโลก ประชาชนสามพันคนได้รับพิธีล้างในวันเดียวกันที่พวกเขาประกาศยืนยันความเชื่อในองค์พระเยซูคริสตเจ้า นอกนั้น ผู้นำ

ชาวเอธิโอเปียได้รับพิธีล้าง ณ สถานที่ซึ่งเขาได้กลับใจ ส่วนนักบุญเปาโลและสิลาสได้ทำพิธีล้างบาปแก่นักโทษชาวฟิลิปปีพร้อม กับครอบครัวของเขาในเวลาเที่ยงคืน ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ไม่ปรากฏว่าพิธีล้างบาปสามารถผ่อนปรนที่จะกระทำในภายหลังได้ หากผู้ใดที่ยังไม่ได้รับศีลล้างบาปอันเป็นเครื่องหมายที่ประกาศว่าท่านเชื่อในองค์พระคริสตเจ้า ขอให้รีบรับศีลล้างบาปในทันที ดังที่พระเยซูเจ้าทรงมีพระบัญชา

การเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระเป็นเจ้าเป็นเกียรติยศสูงสุด และเป็นสิทธิพิเศษที่ยิ่งใหญ่ที่ท่านจะไม่เคยได้รับมาก่อน ขอให้ระลึกถึงความภาคภูมิใจเสมอว่าท่านเป็นสมาชิกในครอบครัวของพระเป็นเจ้า

บรรณานุกรม

- John Paul II, Saint. *An Invitation to Joy*. N.p. : Simon@ Schuster, 1999.
- Chiffole, Anthony F. *Pope John Paul II : In My Own Words*. London : Hodder&Stoughton, 1998.
- Warren, Rick. *The Purpose Driven Life*. ZONDERVAN : AUTHORTRACKER, 2002.
- Bakalar, Nick. and Richard Balkin. *The Wisdom of John Paul II .The Pope on Life's Most Vital Questions*. Vintage Spiritual Classics. New York : 1995. 2001.
- Danieletti, Anatasion. *Bible History for everyone*. np. : Daughters of St. Paul, 1977.

[หมายเหตุ]

ครอบครัวคือการสร้าง “ความผูกพัน”

บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม, O.M.I.

ขออนุญาตเริ่มบทความสั้นๆ นี้ด้วยการนำส่วนหนึ่งของนักเขียน นามว่า “นีวกลม” มาลงเป็นการนำเสนอก่อนนะครับ (จากมติชนสุดสัปดาห์)

วันหนึ่งขณะที่กำลังเดินสำรวจป่า คุณวาร์ตี้ (Boyd VARTY) และคุณโซลลี (Solly MHLONGO) เจอเข้ากับลูกช้างสาวตัวหนึ่งที่เกิดมาพร้อมกับขาหลังและ

บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล (O.M.I.)

“
ครอบครัวต้องเป็นแหล่งที่สมาชิก
ได้รับและพบความรักความอบอุ่น
เป็นแหล่งให้กำลังใจและปลุกปลอบใจ
เพื่อฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี”

เชิงกรานที่ผิดปกติอย่างหนัก ตอนแรกที่พวกเขาเห็นมัน ต่างคิดในใจว่ามันน่าจะมีชีวิตได้อีกไม่กี่วัน แต่ปรากฏว่าอีกหกปีหลังจากนั้น พวกเขายังได้พบเห็นช้างตัวนี้อีกครั้ง

นั่นทำให้พวกเขาประหลาดใจมาก เมื่อเจอรอยเท้าประหลาดที่เกิดจากการเดินที่ไม่ปกติของช้างตัวนี้ เขาจึงรีบสะกดรอยตามไป จนได้เห็นมันอยู่ร่วมกับฝูง

ทันทีที่ได้เห็นภาพนั้น วาร์ตีบอก ว่า “มันคือความรู้สึกของเครือญาติ” ความรู้สึกของการอยู่ร่วมกัน

อีกวันหนึ่งที่พวกเขาติดตามช้างโขลงนี้ ขณะที่พวกมันกำลังหยุดกินน้ำกันที่หลุมดินขนาดใหญ่ เมื่อช้างจำฝูงกินเสร็จก็เดินไต่ตลิ่งสูงขึ้นไป บรรดาสมาชิกที่เหลือในฝูงก็เดินตามขึ้นไป

แต่เมื่อมาถึงช้างน้อยขาพิการ มันพยายามไต่ขึ้นสู่ที่สูงเหมือนผองเพื่อน แต่ขาของมันไม่มีพลังมากพอ ทำให้ต้องถอย

ตกลงมา มันยังคงพยายามเป็นครั้งที่สอง ผลลัพธ์ไม่ต่างจากครั้งแรก แต่พอมาถึงครั้งที่สาม สิ่งมหัศจรรย์ก็เกิดขึ้น เมื่อมันไต่ขึ้นมาได้ครึ่งทาง ช้างวัยรุ่นตัวหนึ่งเดินเข้าไปด้านหลังแล้วสอดวงของมันไว้ใต้ตัวเจ้าช้างพิการ แล้วก็ค่อยๆ ออกแรงพยุงช้างสาวตัวนั้นขึ้นสู่ตลิ่งไปด้วยกัน

และนั่นคือคำตอบว่า เพราะเหตุใดช้างพิการตัวนี้จึงยังมีชีวิตรอดมาได้ จนถึงทุกวันนี้

เพราะช้างทั้งโขลงนั้นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังชัดเจนมากขึ้นเมื่อวาร์ตีลงสะกดรอยตามในวันถัดไป จึงได้เห็นว่าช้างโขลงนี้เดินช้ากว่าปกติ เพื่อรองรับเจ้าช้างพิการตัวนั้น

วาร์ตีบอกว่า เราจะได้สัมผัสถึงมนุษยธรรมของตัวเราเองก็ต่อเมื่อเรามีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และสังคมแอฟริกาซึ่งเป็นสังคมที่ให้คุณค่ากับองค์รวมนั้น ผู้คน

ตระหนักอยู่ในใจเสมอว่าความเป็นอยู่ที่ดีของเรานั้นผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นกับความ เป็นอยู่ที่ดีของผู้อื่น

ความหมายของครอบครัว

มีผู้ให้ความหมายหนึ่งกับคำว่า “ครอบครัว” ในภาษาอังกฤษว่า FAMILY

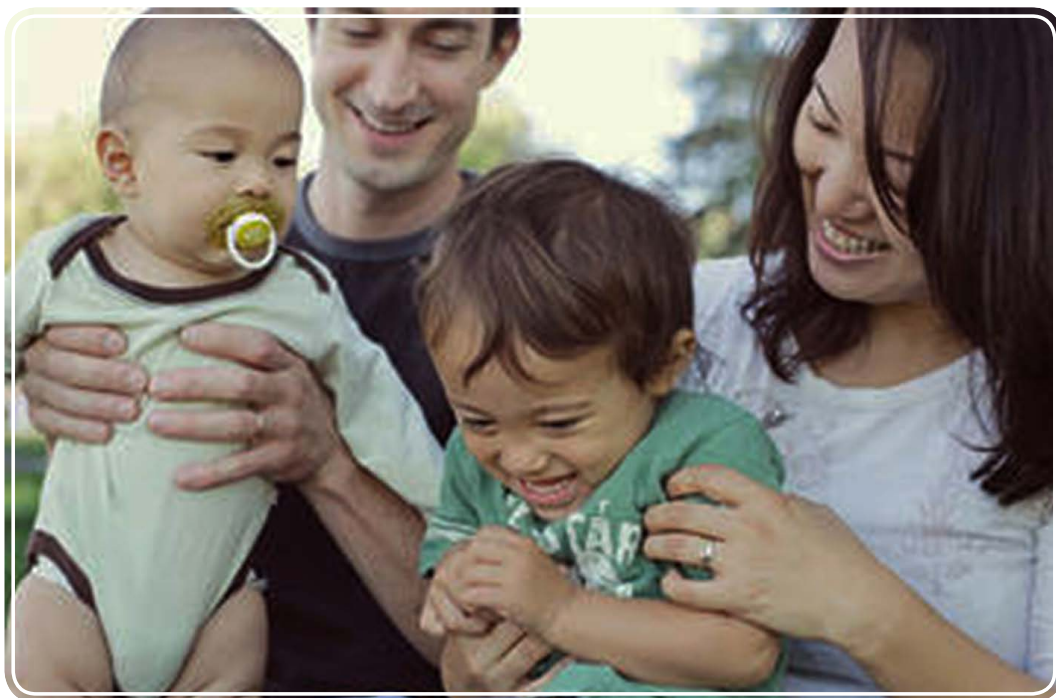
- (F) Father
- (A) And
- (M) Mother
- (I) i
- (L) Love
- (Y) You

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า

หมายถึง ผู้ร่วมครัวเรือน คือ สามี ภรรยา และบุตร (ข้อกำหนดครอบไว้แค่นี้)

นักสังคมศาสตร์ได้อธิบายเรื่อง ครอบครัวออกมาในหลากหลายความหมาย พอสรุปได้ดังนี้ว่า

ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญ เป็นกลุ่มปฐมภูมิ เป็นสังคมที่เกือบทุกคนต้องพบเจอตั้งแต่แรกเกิด จะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม เป็นหน่วยย่อยที่เล็กที่สุดในสังคม อันมีเอกลักษณ์ของความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ทางสายเลือดของสมาชิก มีความผูกพันกัน ทางอารมณ์และจิตใจ บรรดาสมาชิกต่างให้ และรับประสบการณ์จากกันและกัน จึงถือได้ว่าต่างฝ่ายต่างถ่ายทอดเปลี่ยนผ่าน พฤติกรรมให้แก่กันและกัน

“
การเสริมสร้างความเอื้ออาทร
จะเป็นสายใยที่มัดสมาชิกไว้ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน
วิธีสร้างที่ถูกต้องและลุ่มลึกที่สุด
”
ต้องเริ่มจากตัวคุณเอง

ครอบครัวจะให้ตำแหน่ง ชื่อ และ
สกุลซึ่งเป็นเครื่องหมายของสถานภาพ
บทบาท ตลอดจนสิทธิหน้าที่ที่สมาชิกมีต่อกัน
และต่อสังคมในครอบครัว มีการดำเนิน
ชีวิตร่วมกัน ตามปกติแล้วครอบครัวย่อมทำ
หน้าที่เบื้องต้นที่จำเป็นต่างๆ เพื่อสนองรับ
ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

และแน่นอนที่สุด ครอบครัวต้องเป็น
แหล่งที่สมาชิกได้รับและพบความรักความ
อบอุ่น เป็นแหล่งให้กำลังใจและปลุกปลอบ
ใจเพื่อฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้
ด้วยดี ลักษณะครอบครัวไทยถือได้ว่าเป็น
ครอบครัวที่มีความผูกพัน มีความอบอุ่น
อันสืบทอดมาจากขนบธรรมเนียมประเพณี
และวัฒนธรรมของเราที่ได้ถ่ายทอดต่อกันมา

ลูก คือ โส่ทองคล้องใจของพ่อแม่
ภรรยา แม่ไม่ใช่ผู้นำครอบครัวตามนิตินัย

แต่ก็มีบทบาทในพหุติณ้อย่างมากในหลายๆ
มิติของชีวิตครอบครัว ความผูกพันทางการ
แต่งงานและทางสายโลหิตทำให้เกิดความรัก
และเคารพระหว่างสามีภรรยา ความเอื้อ
อาทรต่อกัน ทำให้มีความรักของบิดามารดา
ต่อบุตร สร้างความรักความกตัญญูรู้คุณต่อ
ผู้มีอุปการคุณ

ผลงานวิจัยเมื่อสิบกว่าปีที่แล้ว ที่ได้
ถามทัศนคติถึงปัจจัยที่มีผลต่อ ความมั่นคง
ในครอบครัว คือ 81.7% เห็นว่าความ
เข้าใจกันระหว่างสามีและภรรยาเป็นปัจจัย
สำคัญหลักของชีวิตครอบครัว

และเราเคยยึดถือประเพณีอันดีงาม
คือ ให้อำนาจ 14 เมษายน เป็น “วัน
ครอบครัว” ตามมติของรัฐบาลเมื่อตุลาคม
2532/1989 เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวได้
ตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตครอบครัว

ความผูกพันในครอบครัวสร้างความอบอุ่น

ชีวิตครอบครัวมากหลายด้วยประการณ์ที่อาจแตกต่างกันออกไป บางประการณ์อาจทำให้สมาชิกมีความสุข และบางประการณ์ก็อาจน่ากระอักกระอ่วนใจ ถ้าไม่ช่วยกันค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา การคิดแก้ไข ก็คงไร้ประโยชน์ ความรู้สึกเศร้าก็จะบั่นทอนกำลังใจสมาชิก

เรื่องของเรื่องก็คือ สมาชิกในครอบครัวคงลืมหืมช่วยกันสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาหรืออุปสรรค โดยลืมหืมความพยายามสร้างความผูกพันต่อกัน และปัญหาใหญ่ก็คือ อุปสรรคที่ขัดขวางคนในครอบครัวไม่ให้พูดคุยกันอย่างเปิดอก ช่อนความคิดเคลือบแคลงไว้ในใจ

มีหลากหลายวิธีที่สมาชิกในครอบครัวสามารถสร้างความรัก เสริมความผูกพันให้แน่น และเพิ่มความเคารพให้เกียรติต่อกัน ความอดทนจึงเป็นคุณลักษณะเด่น การเสริมสร้างความเอื้ออาทรจะเป็นสายใยที่มัดสมาชิกไว้ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน

วิธีสร้างที่ถูกต้องและลุ่มลึกที่สุด หรืออย่างน้อยเป้าหมายในใจต้องเป็นตัวเองก่อน เริ่มจากตัวคุณเอง ด้วยการพยายามหาวิธีสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกสมาชิกแต่ละคนควรพยายามดูว่าตนเองสามารถให้อะไรได้ๆ ที่สร้างสรรค์แก่ครอบครัว

“ คริสตศาสนิกชนสมัยแรกๆ ถือว่าครอบครัว
คือ พระศาสนจักรน้อยๆ
โดยคิดว่า ถ้าครอบครัวล่มสลาย
พระศาสนจักรคงล่มสลายไปด้วย ”

ในด้านของผู้ปกครอง ภาพลักษณ์ของผู้ปกครองหรือของบิดามารดา สำคัญอย่างเอกอุ สำคัญมากกว่าการชวนชวายเป็นเสาะหาอะไรต่อมิอะไรมาปรนเปรอลูก โดยมิได้สอดแทรกการสอนการแบ่งปัน เพียงเพื่อขอร้องว่า “รักลูก” (หรือว่าตามใจโดยหวังให้ลูกรัก) แต่อาจวางน้ำใจดี เหตุผลดีผิดที่/ผิดเวลา ผู้ปกครองต้องพยายามเป็นแม่แบบแรกของลูกๆ ลูกๆ ต้องการผู้ปกครองที่มีใจหนักแน่นโดยไม่แสดงตัวตลอดเวลาว่าตนเป็นเจ้าของ ว่าตนมีอำนาจ (แต่ลืมหน้าที่)

การเลี้ยงลูกโดยพยายามเสนอสนองความต้องการทุกอย่างที่ลูกประสงค์ คือการพาพวกเขาสู่โลกแห่งความเพ้อฝันที่พวกเขาอาจคิดว่าพวกเขาทำได้ทุกอย่าง บางครั้งโดยใช้เล่ห์ด้วยซ้ำ (แน่นอนผู้เขียนไม่ชอบกล่าวถึง กรณียกเว้นซึ่งมีน้อยมากจากการเลี้ยงด้วยการปรนเปรอ และลูกๆ พบความสำเร็จในชีวิต)

การเลี้ยงลูกแบบนี้เสียงที่จะดังพวกเขาออกจากโลกของความเป็นจริง เพราะอาจทำให้พวกเขาสะท้อนใจอย่างหนักเมื่อเผชิญกับความไม่สมหวัง เราคงไม่ปฏิเสธว่าประสบการณ์ของความผิดหวังเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการด้านจิตใจของเด็กๆ ทุกคน เพราะประสบการณ์ถ้าเราควบคุมอย่างดีจะพาลูกๆ เข้าสู่ชีวิตแห่งการรู้จักให้ รู้จักยอม และรู้จักเสียสละ

คุณลักษณะอย่างหนึ่งที่พ่อแม่มักลืมคือการให้เกียรติและเคารพในสิทธิและหน้าที่ (อันแตกต่างกันไปตามแต่วัฒนธรรมนั้นบัญญัติไว้) อย่างไรก็ตาม เราสังเกตบ่อยครั้งว่าผู้ปกครองมีแนวโน้มจะสั่ง (สอน) ขึ้นวเสียงมากกว่า พ่อแม่ผู้ปกครองควรค่อยๆ สอนให้ลูกๆ รู้จักหน้าที่และสิทธิของตน อันหมายถึงผู้กำลังเรียนรู้และรับรู้ แม้ลูกคนนั้นคนนี้จะอัจฉริยะปานใดก็ตาม

ในทางกลับกัน ลูกๆ ที่มีความด้อย ควรได้รับการปกป้องและดูแล มากกว่า (โดยไม่ปล่อยพาลูกของตนเข้าไปอยู่ในโลก โดดเดี่ยว!)

โลกแห่งการแข่งขันซึ่งดีชิงเด่นกัน ตลอดเวลา บ่อยครั้งจบลงด้วยความ หายนะและความรุนแรง โลกแห่งการรู้จัก แบ่งปันจะโน้มน้าวจิตใจทุกคนให้เข้าสู่ความ ผูกพัน ยิ่งวันยิ่งแนบแน่นลุ่มลึกขึ้น

สร้างครอบครัว คือ สร้างมิตร

พูดกันก็จริงก็เป็นความจริงว่า “ครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กสุด แต่กลับ สำคัญยิ่ง” ท่าทีของความมีมิตรไมตรีอยู่ใน ใจจะเสริมความรัก ความผูกพัน และความ อบอุ่นได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ

ผู้เรียบเรียงบทความนี้ชอบคลิปจาก youtube คลิปหนึ่งมาก (หลายท่านอาจ ได้ชมไปแล้ว) “เด็กพิการ 5-6 คน กำลัง ร้องแข่งกันเพื่อจะได้หาผู้ชนะ ขณะเข้าใกล้ เส้นชัย เด็กคนหนึ่งวิ่งพลาดและล้มลง เขา พยายามลุกขึ้นอย่างเชื่องช้า ขณะนั้นเด็กคน หนึ่งเหลียวหลังไปเห็นเข้า หยุดชะงักนิด หนึ่ง แล้วจึงตัดสินใจวิ่งกลับไปพุงคู่แข่งที่ หกล้ม อีก 4-5 คน เมื่อเห็นดังนั้น ก็ได้ ร้องกลับไปหาคู่แข่งทั้งสอง ภาพที่เห็นต่อมา คือ เด็กทั้ง 5-6 คน วิ่งคล้องแขนกันเข้า เส้นชัยอย่างราเริง”

นี่คือ มิตรภาพที่พวกเราอยากเห็น และต้องช่วยกันสร้าง หรือคลิปปีกคลิพหนึ่ง (ที่หลายท่านคงได้ดูแล้ว) ที่บรรยายในการ เดินบัลเลต์โดยสรุปว่า

“สตรีหนึ่งแขนด้วนหนึ่งข้าง บุรุษหนึ่ง มีขาข้างเดียว (อาจกลับกันก็ได้!) ทั้งสอง พยายามทำอะไรบางอย่างด้วยตัวเอง อาศัย อุปกรณ์บางอย่าง แต่ก็หาสำเร็จไม่ เมื่อพบ ว่ามารวมพลังกันได้ เขาทั้งสองก็ทำอัศจรรย์ ที่บรรยายออกมาในการเต้นได้อย่างประทับใจ จนสามารถเรียกน้ำตาจากผู้ชมได้”

นี่คือ**มิตรสัมพันธ์**ในความเป็น**คู่ชีวิต** กันในครอบครัว เจริญชีวิตไปด้วยกัน สมาชิกเจริญชีวิตคู่กันไปตลอด

การสร้างครอบครัว คือ การสร้าง **เพื่อน** มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ มีสุขร่วมรับ มี ทุกข์ร่วมกันแบก ทุกคนจะมีจิตใจที่มั่นคง ว่าตนมิได้เจริญชีวิตเพียงคนเดียว ทั้งนี้ต้อง สร้างด้วยความบริสุทธิ์ใจและเป็นตัวของ ตัวเอง

ต้องพยายามทำให้บ้านเป็นสถานที่ **ปลอดภัยเสมอ** บ้านจะปลอดภัยถ้าจิตใจ ของคนในบ้าน**ไม่ขุ่นมัว** หมกมุ่นจนเกิดกวน เหตุ

ความคิดเห็นของสมาชิกอาจแตกต่างกันบ้าง แต่ได้พยายามฟังและทำความเข้าใจกันมากน้อยเพียงใด ยอมรับรู้เข้าใจ หรือไม่ว่าเราอาจไม่ใช่คนถูกเสมอไป เคย

ยอมรับความผิดพลาดของตน และยอมขอให้คนอื่นให้อภัยหรือไม่ เพื่อปูทางสู่ความเคารพจากสมาชิกครอบครัวท่านอื่น

มิตรสัมพันธ์ คือ ความพยายาม **เคารพให้เกียรติ**สมาชิกของครอบครัว จะได้ความเคารพจากคนอื่นก็ต่อเมื่อเราเคารพคนอื่น และทำตัวให้**สมกับ**เป็นที่น่าเคารพโดยไม่พยายามเปลี่ยนแปลงคนอื่น การมุ่งแต่เอาชนะไม่ว่าจะด้วยความคิดหรือการกระทำ การประชดประชัน เหน็บแนม เป็นการสื่อสารที่ผิดวิธี เป็นการทำลายมากกว่าการสร้าง ทำให้โลกใบน้อยๆ มีแต่บรรยากาศของความอึดอัด ระแวงสงสัย อันอาจจบลงด้วยความรุนแรง ทั้งวาจาและกิจการ ความรุนแรงนี้เองที่เป็นบ่อเกิดของ

ความแตกแยก

จะไม่ขอกล่าวถึงปัญหาการหย่าร้างที่ผลโดยส่วนรวมกระทบต่อชีวิตครอบครัว ปัญหานี้เป็นปัญหาละเอียดอ่อน ซับซ้อน ซ่อนไว้มิด้วยอะไรหลาย อย่างที่เราต้องยอมรับว่าเป็นไปในทางลบมากกว่าทางบวก แต่ขอ**ชื่นชม ชื่นชอบ** และ**ให้กำลังใจ**หลายคนที่ถูกปัญหาการหย่าร้างกระทบอย่างแรงในชีวิต แต่สามารถด้วยองค์ประกอบหลายอย่าง เดินหน้าสู่ชีวิตได้อย่างภาคภูมิใจ เหมือนนักชกแชมป์ที่ชนะแต่ไบหน้าอาจอาบเลือด

ในการสร้างเพื่อน สร้างคู่ร่วมทุกข์ ร่วมสุขในโลกปัจจุบัน ไม่ควรจำกัดความเป็นผู้นำอยู่กับคนคนเดียว แต่ต้องเป็นผู้นำ

ในวาระต่างกัน ร่วมใจกัน แก้ปัญหาถ้ามี
 สิ่งเกิดผู้ที่อยู่กับเราว่าเขาต้องการอะไร ไม่
 เช่นนั้นเราอาจสูญเสียความผูกพันกับเขาไป
 โดยที่เรายังรักเขาอยู่ ความผูกพันไม่ควร
 ขึ้นอยู่กับสถานที่หรือกาลเวลา คำพังเพย
 ว่า “รักแท้แพ้ระยะทาง” ไม่ควรมีอยู่ใน
 หัวใจของผู้ที่สัตย์ซื่อต่อการพยายามสร้าง
 ความผูกพัน แน่หนอนว่าเราไม่สามารถบังคับ
 ให้สมาชิกของครอบครัวทุกคนเป็นอย่างใจ
 เรา แทนที่จะใช้ความรุนแรง (บังคับ/สั่ง)
 เราควรพยายามใช้ “Soft Power” ที่มี
 ผู้อธิบายว่า คือปฏิบัติการความต้องการโดย
 เราไม่จำเป็นต้องดำเนินการบังคับหรือมีข้อ
 แลกเปลี่ยนแต่ประการใด พูดอีกแบบก็คือ
 การใช้อำนาจหน้าที่เชิงโน้มน้าวจิตใจเพื่อนำ
 ไปสู่การยอมรับโดยคุณ

มิตรสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ ก็ด้วยความคิด
 ด้วยการยอมรับว่าทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่ากัน
ครอบครัว คือสถานที่แรกของความรัก

คริสตศาสนิกชนสมัยแรกๆ ถือว่า
 ครอบครัวคือพระศาสนจักรน้อยๆ โดยคิด
 ว่าถ้าครอบครัวล่มสลายพระศาสนจักรคงล่ม
 สลายไปด้วย

แต่เริ่มแรกกลุ่มคริสตศาสนิกชนรุ่น
 แรกๆ รอคอยการกลับมาอย่างรุ่งโรจน์ของ
 องค์พระคริสต์ และก็คงเข้าใจว่าใกล้เข้ามา
 ทุกทีแล้ว ดังนั้น ตามคำแนะนำของนักบุญ
 เปาโล (เทียบ 1 โครินธ์ 7:9) พวกเขา
 คิดว่าไม่มีความจำเป็นต้องแต่งงานมี

ครอบครัว เพราะอีกไม่นานมนุษยชาติก็จะ
 ถูกเรียกให้กลับคืนชีพ

แต่ในไม่ช้าต่อมา พวกเขาเริ่มเข้าใจ
 ว่า **คงต้องรอการเสด็จกลับมาอย่างรุ่งโรจน์**
 ขององค์พระคริสต์ไปอีกนานเท่าใดไม่มีใครรู้
 และพวกเขาก็ได้ตระหนักว่าต้อง**ดำเนินชีวิต**
ต่อไปอย่างอาจหาญบนทางเดินอันยาวไกล
 ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

ดังนั้นเอง จึงเกิดพัฒนาการในการค้น
 เจอความหมายอันลุ่มลึกของการแต่งงาน
 แบบคริสตชน คือแต่งงานการเป็น**ฐานแรก**
 ที่อนุญาตให้การดำเนินชีวิตในความรัก ใน
 ความเมตตาเพื่อแผ่ ในความสมานฉันท์ ใน
 มิตรสัมพันธ์

คู่สมรส/คู่ชีวิต สามารถดำเนินชีวิตใน
 ความรักประสามมนุษย์ทางเนื้อหนัง ในความ
 สวยงามและความยิ่งใหญ่ ถ้าคู่ชีวิตให้
 ความยินดีแก่กันและกัน จากความรักทาง
 เนื้อประสามมนุษย์นี้ คู่ชีวิตคริสตชนต้อง
 ค้นหาความรักแบบองค์พระคริสต์ให้พบ
 ความรักที่บอกถึงการเสด็จของพระองค์ มา
 รับสภาพมนุษย์เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ระหว่าง
 พระเจ้าพระบิดากับมนุษยชาติให้เข้าที่เข้า
 ทางลงตัว เป็นการบอกว่าความรักของ
 มนุษย์สามารถกลายเป็น**เครื่องหมาย** เป็น
พยานถึงความรักระหว่างพระเจ้ากับ
มนุษยชาติ

พระเจ้าล้นเหลือต่อความผูกพันที่ทรงมีต่อมนุษย์อย่างคงเส้นคงวา ด้วยความเพียรทนอย่างที่สุด เมื่อมนุษย์หลงผิดเดินออกนอกทาง พระองค์ทรงเฝ้ารอ และเมื่อมนุษย์รู้ตัวมีสติกลับมาหาพระองค์ ก็เป็นความปลาบปลื้มอันสุดจะกล่าวได้ (เทียบ โยเซยา 2:21) เพราะพระเจ้ารักมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน ความรักนี้เองได้เปิดเผยตนเองเป็นดังท่อธาร/น้ำพุแห่ง ความปิติสำหรับมนุษย์ สำหรับพระเจ้าและเป็นบ่อเกิดของความเจริญพันธุ์

ครอบครัว เป็นภาพลักษณะสะท้อนองค์พระตรีเอกภาพ

ใคร่ผลักดันความคิดเรื่องครอบครัวไปสู่จุดสูงสุดในมิติแบบคริสตชน

ถ้าองค์พระบุตรสุดที่รักได้รับบัญชาให้เสด็จมารับสภาพมนุษย์ ก็คงกล่าวได้อย่างมั่นใจ ว่าไม่มีอะไรในตัวมนุษย์ที่แปลกประหลาดไม่คุ้นชินสำหรับพระเจ้า มนุษย์หาใช่มนุษย์ต่างดาวสำหรับพระบิดาเจ้าไม่

เมื่อครอบครัวเริ่มขยายตัวจากการมาของบุตร ครอบครัวได้กลายเป็นภาพลักษณ์อันมีชีวิตขององค์พระตรีเอกภาพ ตรงนี้เองที่คริสตศาสนิกชนต้องช่วยไขความหมายในชีวิตครอบครัวให้เกิดพลังที่เสริมสร้างความรักแท้และมั่งคั่งสมบูรณ์

ความรักเช่นนี้ไม่แสวงหาผลประโยชน์สุขของตนเอง ไม่ยินดีเพียงใช้ชีวิตให้สอดคล้องความพึงพอใจของตนเองเท่านั้น แต่ต้องเป็นกิจแห่งความพึงพอใจอย่างใจกว้างของทั้งสองฝ่าย ที่เปิดประตูสู่การเรียกการรับ

ชีวิตใหม่ รวมกันเป็นภาพลักษณ์อันมีชีวิต
ของความรักของพระเจ้าในองค์พระตรี
เอกภาพ ความรักของพระบิดาเจ้าและของ
องค์พระบุตรได้บันดาลองค์พระจิต และ
พระพยานภาพทรงล่องลอยเหนือน้ำ (เทียบ
ปฐมกาล 1:2) และเราคงจำได้ดีว่าองค์
พระจิตแผ่คลุมเงาเหนือพระแม่มารีย์และได้
เกิดปฏิบัติการของการรับสภาพมนุษย์ของ
พระวาจา (ลูกา 1:35) องค์พระจิตนี้เอง
ได้เสด็จมาเหนือบรรดาอัศจรรย์มหาด 50
วันหลังจากการกลับคืนพระชนมชีพขององค์
พระเยซูคริสต์ ประทานพระพรแก่มนุษย์
เพื่อเสริมศักยภาพใน การสร้างพระ
ศาสนจักร เป็นมรดกสำหรับมนุษยชาติที่ได้
รับการไถ่ให้รอดพ้น (เทียบ กิจการฯ 2:4)

ครอบครัวที่ดกตวงชีวิตและความรักใน
หรือจากความรักของพระเจ้า และเข้าใจว่า
ความเจริญพันธ์ของมนุษย์ คือการมีส่วน
ร่วมในความเจริญพันธ์ของพระเจ้าด้วย จะ
เข้าใจได้ว่าพระองค์ได้มอบภารกิจแก่มนุษย์
ในการทำให้ความเจริญพันธ์นี้เป็นจริง

เจริญชีวิตในความต่างของสมาชิกของ
ครอบครัว คือการสร้างสายสัมพันธ์ที่ผูก
สมาชิกไว้ด้วยกันในความเคารพให้เกียรติต่อกัน
ในความปิติ ยินดี ผ่านทางการเจริญ
พันธ์อาศัยความรักที่พระเจ้าได้ทรงมอบไว้

กระทำได้ทั้งนี้ ครอบครัวคริสตชน
สามารถเป็นพยานในทุกมิติให้โลกทั้งโลก
รู้ถึงวิธีข้ามผ่านความแตกแยกที่กีดกร่อน
มนุษยชาติอยู่ เพราะครอบครัวนั้นๆ ได้

อิงแอบและลัดยั้งชื่ออยู่ในความรักที่องค์พระ
เยซูคริสต์ได้ทรงเปิดเผยให้ทราบ

ในเอกสารเตรียมสมัชชาของพระ
ศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทย (Instrumentum
Laboris) ในข้อ 66 เขียนไว้ว่า

“ครอบครัว คือ “พระศาสนจักร
ระดับบ้าน” เป็นหน่วยย่อยของครอบครัว
ใหญ่ของพระศาสนจักร พระสันตะปาปา
ฟรานซิสทรงชี้วิกฤตเล็กๆ ของสังคม
พระองค์ทรงกำชับซ้ำอย่างชัดเจนเรื่องการ
แต่งงานที่มีเอกภาพ หนึ่งเดียว ไม่แตกแยก
ซึ่งเป็นคุณค่า คักดีศรี และเป็นเอกลักษณ์
ของครอบครัวคริสตชนคาทอลิก” (เทียบ
การประกาศพระวรสารใหม่ ข้อ 66)

คำตอบจากคำถามใน Lineamenta
ได้สะท้อนบทบาทที่สำคัญของครอบครัว
คาทอลิก

ครอบครัวต้องเป็นจุดเริ่มต้นที่คุณค่า
แห่งพระวรสารและความชื่นชม ยินดีแท้จริง
ปรากฏเป็นรูปธรรม จนกระทั่งสามารถนำ
แสงสว่างแห่งคุณค่า นั้นไปสู่ชุมชนโดยรวม
ครอบครัวจึงมิใช่เป็นเพียงหน่วยย่อยๆ ที่
พระศาสนจักรจะให้การอภิบาลเท่านั้น แต่
ยังต้องเป็นเครื่องมือประกาศข่าวดีใหม่ ที่มี
ประสิทธิภาพที่สุดของพระศาสนจักร ต้อง
เป็นสถานที่ที่สมาชิกเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิต
ด้วยกันในความแตกต่างกัน รู้จักการมีส่วน
ร่วมซึ่งกันและกัน เป็นสถานที่ที่บิดามารดา
และผู้อาวุโสถ่ายทอดความเชื่อแก่บุตรหลาน

พระดำรัสขององค์พระสันตะปาปาฟรานซิส

ใคร่ในส่วนหนึ่งของปาฐกถาขององค์พระสันตะปาปาฟรานซิสที่ทรงมีแก่บรรดาครอบครัวที่ได้ไปแสวงบุญที่กรุงโรม เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2556/2013 พระองค์ทรงให้กำลังใจครอบครัวให้ดำเนินชีวิตในความเชื่อ และความยินดี พระองค์ได้ตรัสดังนี้ :

องค์พระเยซูตรัสในพระวรสารตามคำเล่าของนักบุญมัทธิวว่า “จงมา หาเราเถิด ท่านผู้ต้องแบกภาระหนัก และเราจะให้ความบรรเทาแก่ท่าน” (มัทธิว 11:28) บ่อยครั้งชีวิตนั้นแสนลำบากและสิ่งที่ลำบากมากที่สุดในชีวิต คือการขาดความรัก แสนลำบากเมื่อมองไม่พบรอยยิ้ม เมื่อไม่เป็นที่ยอมรับ เมื่ออยู่กันอย่างเงียบกริบระหว่างสมาชิกในครอบครัว

พระองค์ตรัสต่อว่า พระเจ้าทรงรู้ความเหนื่อยอ่อนของพวกเรา แต่พระองค์ก็ทรงรู้ว่าลึกๆ พวกเรามีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะพบกับความยินดีและการพักผ่อน พระองค์ทรงปรารถนาบอกกับครอบครัวที่มาชุมนุมให้พบการพักผ่อนเพื่อความยินดีของพวกเขาสมบูรณ์แบบและนำความยินดีนี้ไปแผ่ขยายในครอบครัว เพื่อให้อยู่ในหัวใจจะได้สามารถ แบ่งปันให้กันและกันในครอบครัว เพราะเป็นความปรารถนาขององค์พระเยซูที่ได้ทรงกล่าวไว้ในพระวรสารตามคำเล่าของนักบุญยอห์น (ยอห์น 15:11)

พระองค์ทรงกล่าวถึงศีลสมรสว่า คู่ชีวิตได้ให้คำสัญญาว่า “จะถือซื่อสัตย์กันและกันทั้งในความสุขและความทุกข์ ทั้งเวลาสบายดีหรือเจ็บป่วย เพื่อรักและให้เกียรติกันจนกว่าชีวิตจะหาไม่” ทั้งคู่คงไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต (อาจคาดเดาได้ก็เท่านั้น = ผู้ตอบบทความ) พวกเขากลัวเผชิญเหมือนอับราฮัมที่ก้าวเดินตามเสียงสั่งของพระเจ้า แต่พวกเขาน้อมรับชีวิตคู่ด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าพระเจ้าและปวงสัตบุรุษ แล้วพวกเขาก็พบกับความยากลำบากในชีวิตคู่ จึงจำเป็นที่รรรษทานแห่งศีลสมรส (ไม่ใช่พิธีอันสง่างามสวยหรูเต็มไปด้วยดอกไม้) ที่จะช่วยประคับประคองชีวิตคู่ที่ต้องดำเนินไปอีกยาวนานตลอดชีวิต

บางครั้งในชีวิตคู่ต่างฝ่ายต่างทำอะไรจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตามที่ทำลายน้ำใจอีกฝ่ายหนึ่ง ขาดความถนอมถนอม ฝ่ายหนึ่งต้องอาจหาญขอร้อง อีกฝ่ายต้องใจกว้างให้อภัย องค์พระสันตะปาปาได้ทรงเน้นคำที่สำคัญยิ่งใน ชีวิตคู่ คือ ขอเถิด/กรุณาเถอะ (please) ขอโทษ และขอบคุณ ใช้ภาษาของการขออนุญาต/ขอความเห็น/ขอคำแนะนำ แทนคำอันทรงอำนาจ และอำนาจอใจ ใช้สำนวนขอบคุณเพื่อแสดงความรัก ถ้าขาดความรักทุกกิจการในชีวิตก็จะด้อยค่าลงหรืออาจไร้ค่าเลยก็ได้ สุดท้ายครอบครัวคริสตชนต้องเชื่อว่าชีวิตคู่อยู่ยึดต้องนึกถึงองค์พระเยซูเสมอ

“ครอบครัว”

ประสบการณ์งานอภิบาลด้านครอบครัว

ของบาทหลวงเฉลิม กิจมงคล

บาทหลวงเฉลิม กิจมงคล

ครอบครัวได้ชื่อว่าเป็นสถาบัน เพราะสังคมเห็นประโยชน์ว่ามีความต้องการและจำเป็นแก่วิถีชีวิตของมนุษย์ เหมือนสถาบันอื่นๆ เช่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา สถาบันการเมือง ฯลฯ งานอภิบาลครอบครัวซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของชีวิต

สงฆ์ ก่อให้เกิดประสบการณ์มากมาย และหลากหลาย โอกาสนี้ขอนำเสนอสัก 2 – 3 ประสบการณ์ ที่เกิดขึ้นกับตัวเองตั้งแต่เป็นพระสงฆ์มา 42 ปี

ประสบการณ์แรก เกิดขึ้นเมื่อต้องทำหน้าที่ให้ข้อคิด อบรมเตรียมผู้ที่จะเข้าสู่ชีวิตครอบครัว ซึ่งมักมีคำถามเชิงหยอกล้อและท้าทายเรื่อยมา โดยเฉพาะ 10 กว่าปีที่ผ่านมา เมื่อได้รับหน้าที่ทำงานอภิบาลในแผนกครอบครัว ทั้งในระดับชาติและระดับสังฆมณฑล เนื่องด้วยต้องให้การอบรมเตรียมนำเสนอแนวคิดต่างๆ แก่ผู้ที่จะมีครอบครัว คำถามดังกล่าวคือ “ไม่เคยมีประสบการณ์ครอบครัวจะอบรมหรือแนะนำให้ผู้ที่จะมีครอบครัวหรือผู้ที่มีครอบครัวแล้วได้อย่างไร” ในระยะแรกเมื่อมีคำถามนี้ขึ้นมา ก็มักย้อนผู้ที่ถามว่า “หมอรักษาโรคเอดส์ จำเป็นต้องมี

ประสบการณ์เป็นเอดส์หรือไม่” แม้การตอบเช่นนี้ จะทำให้ผู้ถามนิ่งอึ้งไป แต่ยังรู้สึกว่ามีคำตอบที่มีนัยเชิงบวกแต่ประการใด

พระสงฆ์ และนักบวชเป็นผู้ที่มีครอบครัว เคยมีประสบการณ์ในครอบครัว และโดยทั่วๆ มาจากครอบครัวที่มีความสุขและอบอุ่นด้วย ช่วงที่อยู่ในบ้านเณรหรือในสถานฝึกหัด ระหว่างปิดภาคเรียนทุกคนได้รับการสนับสนุนให้ใช้ชีวิตในครอบครัวกับบิดามารดา พี่น้องและเครือญาติ เมื่อเป็นพระสงฆ์และนักบวชแล้ว แม้ต้องถือโสดแต่ก็มีชีวิตอยู่ด้วยกันเป็นหมู่คณะ เป็นครอบครัว มีผู้ใหญ่ที่เป็นเสมือนพ่อแม่ มีเพื่อนสงฆ์และนักบวช เป็นเสมือนพี่น้อง ทุกคนมีประสบการณ์ดังเช่นบุคคลอื่นๆ ในครอบครัวสงฆ์ และนักบวชจึงเคยมีประสบการณ์ตรงกับชีวิตครอบครัวมาแล้วทั้งสิ้น ในช่วงที่เป็นสงฆ์หรือนักบวช เนื่องด้วยทำหน้าที่ด้วยการอุทิศตนโดยไม่เป็นของคนใดคนหนึ่ง หรือครอบครัวใดครอบครัวหนึ่ง ทำให้ผู้ที่มีการครอบครัวแล้วไว้วางใจ ไม่ว่าจะมีทุกข์หรือสุขประการใด ก็จะปรึกษาหารือ เล่าประเด็นปัญหาต่างๆ อย่างละเอียดลออให้ฟัง ทำให้รับทราบ หรือเสมือนหนึ่งมีประสบการณ์มากมาย และหลากหลาย อันเป็นประโยชน์ต่อการให้การอภิบาลครอบครัวอย่างดียิ่ง ประสบการณ์ต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ต้องทำให้บรรดาพระวาสนทั้งหลายที่กำลังเตรียมตัวสู่ชีวิต

สมรส หรือมีชีวิตสมรสแล้ว เชื่อมั่นและไว้วางใจในพระสงฆ์และนักบวชว่า แต่ละท่านมีประสบการณ์ด้านครอบครัวมากพอ ที่จะแบ่งปันและนำเสนอแนะแก่ท่านได้

ประสบการณ์ที่สอง สืบเนื่องมาจากการสังเกตว่า คู่สมรสโดยทั่วๆ ไปตามปกติจะเริ่มต้นชีวิตครอบครัวค่อนข้างราบรื่น อาจมีบางคู่ที่ขาดความพร้อมในบางด้าน แต่ประเด็นที่สำคัญคือ ท่าทีที่ชายและหญิงปฏิบัติต่อกัน ก่อนและหลังสมรสมักเปลี่ยนไป บางทีเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือทีเดียว ก่อนแต่งงานมักเริ่มต้นด้วยรูปลักษณะภายนอกที่เห็นแล้วถูกใจ และชอบใจทั้งสองฝ่ายพยายามสร้างความประทับใจที่ดีๆ แก่กัน ฝ่ายใดต้องการสิ่งใด หรือคำพูดลักษณะไหน ต่างก็ได้รับทั้งสิ้น ต่างฝ่ายต่างทุ่มเททั้งเวลา หรือแม้แต่กระทั่งปัจจัยให้แก่กัน บางรายที่พ่อแม่ไม่สู้เห็นด้วย ต่างก็ช่วยกันเอาชนะใจพ่อแม่ เมื่อทุกอย่างดำเนินไปด้วยดี มีการสืบทอด การหมั่น และการสมรสอย่างสมฐานะ ก็ได้เข้าสู่ชีวิตครอบครัว แต่นิจจา วันแต่งงานของหลายๆ คู่ คือวันจบอย่างมีความสุข แบบที่เรามักใช้ภาษาอังกฤษว่า แฮปปี้เอนดิง หลังจากพิธีการต่างๆ จบสิ้นลง เจ้าบ่าวเจ้าสาวมักถูกพาออกมาโดยไม่ได้คิดอะไรมากมายว่า “จบชะที” และโดยที่ไม่ได้ตั้งใจดูเหมือนว่าวันแต่งงานเป็นวันจบจริงๆ ทุกสิ่งทุกอย่างดีๆ ที่มอบให้แก่กัน เริ่มมอบให้

กันน้อยลง หรือมอบให้แบบเสียมิได้ จนกระทั่งไม่ได้มอบให้เลย หรือมอบสิ่งที่ตรงกันข้ามให้ เช่นเคยมีคำพูดที่ดีๆ ต่อกัน กลับมีแต่คำพูดที่แย่ๆ มอบให้ เคยเป็นกำลังใจแก่กันยามทุกข์ กลับมีแต่การบั่นทอนจิตใจกัน มิน่าเล่า ชีวิตหลายๆ ครอบครัวยิ่งเริ่มหวนไหวสั่นคลอน และมีปัญหาแตกแยก และเลิกรากันไปในที่สุด

อันที่จริง ทุกคนควรเข้าใจว่า วันแต่งงานคือ วันเริ่มต้น แทนที่จะกล่าวว่า เป็นวัน แสบปีเอนดิง ควรกล่าวว่าเป็นวัน แสบปีบิหนึ่งจะถูกต้องกว่า ทุกสิ่งทุกอย่างก่อนวันแต่งงาน เป็นเพียงการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ชีวิตครอบครัวเท่านั้น วันแต่งงานคือ วันเริ่มต้นชีวิตครอบครัวอย่างแท้จริง โดยอาศัยพื้นฐานต่างๆ ที่ชายหญิงได้ปฏิบัติต่อกัน และเห็นว่าทั้งสองสามารถที่จะเลือก และให้เกียรติกันและกัน เป็นคู่ชีวิต คู่รัก คู่ใจ คู่คิด คู่หู คู่สุข คู่ทุกข์ ของกันและกันได้แล้ว จึงตัดสินใจแต่งงานกัน วันแต่งงานจึงเป็นวันเริ่มต้นชีวิตครอบครัว สิ่งใดที่เคยมอบให้แก่กันและกันมาแล้ว จะต้องมอบให้ต่อไปอย่างสม่ำเสมอ สิ่งที่เราสักว่ายังมอบให้แก่กันและกันน้อย ต้องมอบให้มากขึ้น สิ่งดีๆ ที่มีคุณค่า และความหมายที่ยังไม่ได้มอบให้แก่กัน ต้องเริ่มมอบให้ทันที หากทำได้เช่นนี้ สถาบันครอบครัวก็จะมีความสุข และความหมายอย่างยั่งยืนและถาวร

ประสบการณ์ที่สาม เป็นที่ยอมรับว่าชีวิตครอบครัวจำนวนมาก ต้องประสบความร้าวฉานและแตกแยก สืบเนื่องจากที่ต่างฝ่ายต่างค้นพบความต่างของกันและกัน ทั้งในด้านบวกและด้านลบหลังแต่งงาน เป็นความจริงว่า ชายหญิงที่รู้จักและคบกัน มักเริ่มต้นด้วยรูปลักษณะภายนอก มีรสนิยมเหมือนกัน ความคิดความอ่านมักคล้ายตามกัน การพูดจาแล้วแต่เป็นที่ประทับใจเสมอ กล่าวโดยสรุปก็คือ ก่อนแต่งงานต่างก็พบว่าทั้งสอง มีสิ่งโน้มน้าวเหมือนกัน ไม่ค่อยได้พบความต่าง โดยเฉพาะความต่างในด้านลบ แต่เมื่อเริ่มต้นชีวิตครอบครัวแล้ว ความต่างของแต่ละฝ่ายก็ปรากฏออกมาเป็นความต่างที่อีกฝ่ายไม่อาจจับได้ เช่นความเห็นแก่ตัว การเอาแต่ใจตนเอง ใจร้อนปากไว ฯลฯ

เป็นความจริงว่า ในโลกใบนี้แต่ละบุคคลย่อมมีเอกลักษณ์ที่ต่างกันไป พระเจ้า (ธรรมชาติ) สร้างให้ แต่ละบุคคลมีทั้งส่วนที่เหมือนและส่วนที่ต่างกันประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าแต่ละบุคคลล้วนแล้วแต่ต้องพึ่งพากันและกัน ต้องพร้อมที่จะมอบสิ่งที่ตนมีและเป็นเพื่อเติมเต็มแก่ผู้อื่น ในขณะเดียวกันก็ต้องพร้อมที่จะให้ผู้อื่นเติมเต็มในสิ่งที่ตนเองยังขาดและต้องการ หากมองความแตกต่างหลากหลาย เป็นความสวยงาม และรู้จักนำมาผสมผสาน ให้กลมกลืนกัน จะทำให้ชีวิตมีสีสันงดงาม ยิ่ง

มีหลายความคิด และหลายมุมมอง ยิ่งทำให้มีเหตุผล ทำให้ผิดพลาดมากขึ้น ดังนั้น จึงพยายามเป็นบุคคลแรกที่จะ ประสานความคิดที่ต่างกัน และสร้างสรรค์ ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ในพจนานุกรมไม่มี คำว่าแตกต่าง มีแต่คำว่าต่าง ซึ่งมีความ หมายว่าผิดแผก ไม่เหมือนเดิม ฯลฯ ส่วน คำว่าแตกแยกหมายถึง แตกสามัคคี มีความหมายเชิงลบ เช่น แตกคอ แตกฝูง แตกร้าว แตกหัก ซึ่งหมายถึง มีการ บาดหมาง หรือผิดใจกันจนกระทั่งความ สัมพันธ์เกิดการแตกแยก

สถานภาพของครอบครัวปัจจุบัน มีความอ่อนแอ และเปราะบางในเชิงความ สัมพันธ์ต่อกัน สามียและภรรยาจึงต้องเตือน สติตนเองอยู่เสมอ ทุกครั้งที่มีการแข่งขัน เพื่อจะเอาชนะกัน หากฝ่ายใดรู้ตัวก่อน ให้ พยายามหยุดการเอาชนะกัน เมื่อพบว่ามีความต่างค่อนข้างสูงในคู่ชีวิต ต้องนำหลัก การ “แสวงหาจุดร่วมและ สงวนจุดต่าง” มา ใช้ในเบื้องต้น เมื่อบรรยากาศดีขึ้น ให้ เปลี่ยนเป็น “ทั้งแสวงหาจุดร่วม และ ประสานจุดต่าง” ของกันและกัน หากทำ สำเร็จจะทำให้มีความปลื้มใจ และภาค ภูมิใจที่สามารถประสานความเป็นหนึ่ง เดียวกันในความต่างได้

บทสัมภาษณ์

การทำงานด้านครอบครัวของชีวิตพระสงฆ์คาทอลิก ของบาทหลวงพรศักดิ์ ชื่นจิตอธิรมณ์

กองบรรณาธิการวารสารแสงธรรมปริทัศน์

1. ชื่อและนามสกุลของคุณพ่อ
: บาทหลวงพรศักดิ์ ชื่นจิตอธิรมณ์
2. ตำแหน่งหน้าที่ของคุณพ่อในปัจจุบัน
: ผู้จัดการแผนกครอบครัว
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

3. คุณพ่อทำงานที่เกี่ยวข้องกับการอภิบาล ครอบครัวอย่างไรบ้าง

งานอภิบาลด้านครอบครัว ก่อนอื่น
หมดผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบอภิบาลครอบครัว
อันดับแรกในเขตของสังฆมณฑล ก็คือ
พระสังฆราช ท่านห่วงใยเป็นพิเศษใน
ภารกิจด้านการอภิบาล พระสังฆราชมีผู้ช่วย
เฉพาะคือ พระสงฆ์ พระสงฆ์มีบทบาทที่
สำคัญในภารกิจของพระศาสนจักรต่อการ
สมรสและครอบครัว แผนกครอบครัว
ตระหนักว่าสังฆมณฑลของเราต้องมีลักษณะ
เป็นครอบครัวระดับสังฆมณฑลอย่างแท้จริง
และส่งเสริมงานอภิบาลครอบครัวในทุก
ระดับ

แผนกครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญใน
ภารกิจของพระศาสนจักรท้องถิ่นต่อการ
สมรสและครอบครัว เราให้เนื้อหาของการ
อบรมสั่งสอนและการชี้แนะในเรื่องคำสอน
เกี่ยวกับครอบครัว นอกจากนี้ทางแผนกยัง

ได้ร่วมมือเสวนากับผู้เชี่ยวชาญในเรื่อง ครอบครัว บรรดาพระวาสา สามารถที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่ครอบครัวได้อย่างมาก ไม่ว่าเขาจะทำงานเป็นส่วนตัวหรือส่วนรวม พวกเขาก็สามารถแนะแนว ชี้ทาง อุดหนุนหนุนใจ ฯลฯ บทบาทหน้าที่ของพระวาสาแต่ละคน (เช่น นายแพทย์ นักกฎหมาย นักจิตวิทยา ผู้ให้คำปรึกษา ฯลฯ) งานของท่านสามารถประสาทคุณงามความดีแก่สังคมและชุมชนคริสตชน ทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านสามารถกระทำได้เพื่อทะนุบำรุงครอบครัว

การทำงานอภิบาลครอบครัวของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

1. จะต้องดูถึงความเป็นจริงของสภาพครอบครัว
2. จะต้องคำนึงถึงภาพรวมของชีวิตทั้งครอบครัว ชีวิตครอบครัวโยงใยไปสัมพันธ์กับหลายสิ่งหลายด้าน ต้องมององค์รวมของชีวิตครอบครัว
3. การทำงานอภิบาลครอบครัวเป็นขบวนการมีลำดับขั้นตอนของงาน
 - การเป็นเด็ก มีการอบรมบทบาทลูกในครอบครัว เราเรียกว่า ค่าย ย.1

- เยาวชน อบรมเตรียมพวกเขาให้รู้เรื่องเพศ ความรัก และการแต่งงาน เรียกว่า ย.2
 - คู่สมรส การเตรียมชีวิตแต่งงาน เรากำลังทำหลักสูตรอบรมเตรียมแต่งงาน
 - การอภิบาลหลังแต่งงาน การอบรมต่อเนื่องโดยเฉพาะในระยะปีแรกๆ ของการแต่งงาน เรามีการจัดอบรมฟื้นฟูครอบครัว สองเดือนครั้ง ซึ่งปีนี้ 2014 ครบรอบ 25 ปี ของการจัดอบรม
 - ชีวิตของการเป็นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย
4. นอกจากการอภิบาลครอบครัวปกติทั่วไป ทางแผนกครอบครัวยังให้การอภิบาลกลุ่มครอบครัวพิเศษด้วย เช่น ครอบครัวที่มีความเชื่อที่แตกต่างกัน, พ่อ/แม่เลี้ยงเดี่ยว, พ่อ/แม่วัยรุ่น, ครอบครัวย้ายถิ่น เป็นต้น

4. สภาพของครอบครัวในสังคมไทยปัจจุบันเป็นอย่างไร แตกต่างจากอดีตอย่างไร (ในภาพรวม)

ด้วยความจริงที่ว่า สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมากทั้งด้านชีวิตทางสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง การปกครอง ซึ่งผลกระทบต่อชีวิตมนุษย์และ

การดำรงชีวิตของมนุษย์ รวมทั้งแนวคิดด้านคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นบุคคล และยังส่งผลไปยังครอบครัวแต่ละครอบครัวด้วย มีรูปแบบของครอบครัวที่มีหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ ครอบครัวคนแก่ คนแก่กับหลาน, ครอบครัวเดี่ยวอยู่ตามคอนโด หรือห้องเช่า มากกว่าการอยู่ร่วมกันแบบบ้าน, ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว เกิดจากการแยกทางกัน, ครอบครัวแต่งงานไม่ยอมมีบุตร ฯลฯ

นอกจากนี้ทัศนคติที่มีต่อครอบครัวซึ่งแตกต่างไปจากเดิม ส่งผลให้รูปแบบของการเป็นครอบครัวมีหลากหลายมากยิ่งขึ้น นิยมแต่งงานน้อยลง ไม่สนใจเรื่องจดทะเบียนสมรส ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันแบบเพื่อน และการมีรสนิยมทางเพศที่หลากหลายมากขึ้น ฯลฯ

5. สภาพของครอบครัวคริสตชนคาทอลิกในปัจจุบันเป็นอย่างไร แตกต่างจากอดีตหรือไม่ อย่างไร

บรรยากาศครอบครัวคริสตชนของเราต้องยอมรับว่าที่จะเป็นครอบครัวคริสตชนแม้ 100% มีน้อยมาก เพราะการแต่งงานแบบต่างฝ่ายต่างถือศาสนาของตนมีมากกว่า 80% ของคู่แต่งงาน ศาสนสัมพันธ์ในครอบครัวจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในชีวิตครอบครัวการที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติศาสนกิจของกันและกัน บางที่

เปิดโอกาสให้แตกแยก หรือฝืนใจทำกันไป
และปัญหาเรื่องของบุตร การอบรมเลี้ยงดู
บุตรตามหลักคำสอนมีความยากลำบากมาก
ยิ่งขึ้น

6. จุดเด่นของครอบครัวคริสตชนคาทอลิก คืออะไร

เมื่อครอบครัวคริสตชนอยู่ท่ามกลาง
พี่น้องต่างความเชื่อ จุดเด่นของครอบครัว
เราคือ เพื่อนบ้านรอบบ้านเรา พวกเขาจะ
รู้โดยเราไม่ต้องบอกแต่พวกเขาสังเกตเห็น
จินตนาแล้วว่า วันอาทิตย์ครอบครัวนี้เขาพา
กันไปโบสถ์ พวกเขาไปโบสถ์พร้อมกันทุก
สัปดาห์ บ้านนี้พวกเขาไม่ได้ยินเสียงทะเลาะ
กัน ได้ยินแต่เสียงสวดภาวนา เพื่อนบ้าน
พูดแบบนี้ได้ นี่ก็เป็นจุดเด่นของครอบครัว
เรา

7. ปัญหาที่พบ และจุดที่ควรพัฒนาของ ครอบครัวคริสตชนคาทอลิกในปัจจุบันคือ อะไร

1. ปัญหาด้านความเชื่อ จุดยืนทาง
ความเชื่อของเรา
2. การเข้าร่วมพิธีกรรมมีแนวโน้มลด
ลง
3. การสวดภาวนาของคริสตชน
โอกาสสวดภาวนาในครอบครัวมีน้อยลง
4. การเรียนคำสอนของบุตร
5. ความสนใจในการอบรมฟื้นฟูชีวิต
ครอบครัวมีน้อยมาก

8. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นที่ เกี่ยวข้องกับครอบครัว (ตามที่คุณพ่เห็น สมควร)

พระศาสนจักรให้บรรดาคริสตชนมีบทบาทต่อการรับใช้พระศาสนจักร คือสถานะของชีวิต โดยมีพระคริสตเจ้าประทับอยู่ด้วย คือศีลศักดิ์สิทธิ์ที่จะได้รับ ได้แก่ ศีลบวช และศีลสมรส ศีลบวชและศีลสมรสจึงมีคุณค่าและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน ในความเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า คือการตอบรับแผนการของพระ ตามกระแสเรียกที่ได้รับ เพื่อที่จะรับบวช เรามีการอบรมไตร่ตรอง พิจารณาและสวดภาวนายู่นานหลายปีกว่าคน ๆ หนึ่งจะรับศีลบวชเพื่อให้แน่ใจและมันคงว่าจะรับศีลบวช ศีลสมรส หรือจารีตสมรส ก็เช่นกัน การอบรมเรียนรู้กันและ

กัน ไตร่ตรอง พิจารณา และสวดภาวนาควรต้องใช้เวลาอันยาวนานเช่นกัน เพื่อให้แน่ใจและมันคงว่าจะสมรสกัน สิ่งนี้จะช่วยทำให้ปัญหาครอบครัวล้นหลาม พระศาสนจักรต้องไม่ลืมว่าศีลบวชและศีลแต่งงาน คือศีลศักดิ์สิทธิ์เหมือนกันเท่าเทียมกัน การอบรมเตรียมและการอบรมต่อเนื่อง จึงมีความสำคัญด้วยกันทั้งสองศีล ศีลบวชมีการอบรมเตรียมตัวเป็นฆราวาส และการอบรมต่อเนื่อง อยู่เสมอคืออยู่แล้ว สิ่งที่เขาได้อยู่คือศีลสมรส ทั้งการอบรมเตรียมตัว และโดยเฉพาะอบรมต่อเนื่องมีน้อยมาก ๆ

ความสุขแท้ในครอบครัว

ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์

[หมายเหตุ]

“พระเจ้าสร้างมนุษย์ให้เป็นภาพลักษณ์และรูปแบบคล้ายคลึงของพระองค์ (ปฐมก 1:26-27) พระองค์ทรงรักมนุษย์ ทรงสร้างมนุษย์ด้วยความรัก สร้างมนุษย์ให้มีความรักและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นครอบครัวเดียวกัน เป็นสังคมเดียวกัน ครอบครัวของพระศาสนจักร ครอบครัวของ

พระเจ้า คริสตชนทุกคนเป็นครอบครัวเดียวกัน เป็นครอบครัวของพระเจ้า โดยเหตุที่ถูกฝึกเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสต์ ทางศีลล้างบาป รวมกันเป็นประชากรของพระเจ้า...(กฎหมายพระศาสนจักร มาตรา 204 วรรค 1)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ครอบครัวเป็นหน่วยเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่ เป็นสายใยแห่งความรัก เป็นสายสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่ต่างเป็นภาพลักษณ์ของ พระเจ้าที่ค่อยๆ ประสานสัมพันธ์กันอย่าง ซับซ้อน และแผ่กว้างไปเรื่อยๆ จาก ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา พ่อแม่ กับลูก พี่กับน้อง ญาติกับญาติ วงศ์ ตระกูลต่อวงศ์ตระกูล จากครอบครัวหนึ่งไป ยังอีกครอบครัวหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ที่มีสายสัมพันธ์กันทางสายเลือด วงศ์ ตระกูล ครอบครัวที่มีสายสัมพันธ์กันทาง จิตใจ หรือแม้แต่ครอบครัวที่มีสายสัมพันธ์ กันอย่างหละหลวมหรือไม่แน่นแฟ้น ความ สัมพันธ์เหล่านี้ทำให้เกิดเป็น “ครอบครัว ของพระเจ้า” ซึ่งในแผนการของพระเจ้านั้น พระองค์ได้ทรงแต่งตั้งครอบครัวให้เป็น “กลุ่มที่รวมของชีวิตและความรักอันลึกซึ้ง” (สังคายนาวาติกันที่ 2, พระธรรมบัญญัติ ด้วยพระศาสนจักรในโลกปัจจุบัน (Gaudium et Spes) ข้อ 48) อันเป็นความรักที่ พระองค์มีต่อมนุษย์ และต้องการให้มนุษย์ มีความรักต่อกันและกันอย่างลึกซึ้งเช่นเดียวกับพระองค์ มีความรัก ความผูกพันต่อกัน เป็นครอบครัวเดียวกัน รวมเป็นหนึ่ง เดียวกันในพระศาสนจักร จนสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องเรียกครอบครัวคริสตชนว่าเป็น “พระศาสนจักรระดับครอบครัว” (รม 8:29)

พระศาสนจักรคาทอลิกให้ความสำคัญ ต่อครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง สภาพสังคมจะดี

หรือไม่อย่างไร ขึ้นอยู่กับสภาพของ ครอบครัวในสังคม ครอบครัวที่มีความรัก มีความสุข ย่อมทำให้สังคมมีความสุข สมเด็จพระสันตะปาปา เบเนดิกต์ ที่ 16 (15 พฤษภาคม 2008) ตรัสว่า ... สถาบันครอบครัว คือบ่อเกิดแท้จริงของ สังคม ครอบครัวต้องไม่ถูกรุกราน แต่ต้อง ถูกปกป้องอย่างกล้าหาญและทนทาน เรา ต้องทำเช่นนี้ก็เพราะนี่คือ สถานที่ที่ถูกสร้าง มาเพื่อนมัสการและรักพระเจ้า เรียนรู้หลัก ไวยากรณ์แห่งความเป็นมนุษย์ เรียนรู้ ค่านิยมทางศีลธรรม และค้นพบวิธีใช้ เสรีภาพแห่งความจริงในทางที่ถูกต้อง...การ ทำแบบนี้ ไม่ใช่งานง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคที่ประชากรได้รับผลกระทบจากการ ปรากฏการณ์เทคโนโลยี ทำให้คน เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว” และทรงเสนอ แนะนำแนวทางให้คู่สมรสว่า...”คู่สมรสทั้งหลาย ต้องรู้จักสร้างแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตคู่ แก่ตนเอง พวกเขาต้องรู้จักการเสียสละให้ แก่กัน เหมือนอย่างที่เราเคยชูทรงรักพระ ศาสนจักร และยอมมอบชีวิตของพระองค์ เองให้กับเรา นี่คือการแสดงความรักที่ยิ่ง ใหญ่สูงสุด โดยผ่านทางศีลมหาสนิท ...” (แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ, 2557) และล่าสุด ในการ ประชุมสมัชชาพระสังฆราช หัวข้อ “การ ทำทนายงานอภิบาลครอบครัว ในบริบท การประกาศข่าวดี” ระหว่างวันที่ 5-19

ตุลาคม ค.ศ.2014 ณ กรุงวาติกันโดยบรรดาพระสังฆราชประมาณ 150 องค์ พระศาสนจักรให้ความสำคัญต่อครอบครัว โดยเฉพาะปัญหาการหย่าร้าง และการแต่งงานใหม่ของคาทอลิก ...วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2014 พระสันตะปาปาฟรังซิส ได้เขียนจดหมายถึงครอบครัวปัจจุบัน ขอให้สัตบุรุษทุกคนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการเตรียมสมัชชา ด้วยการเสนอข้อแนะนำด้านปฏิบัติและสนับสนุนด้วยการภาวนาจริงจัง “การสนับสนุนจากท่านครอบครัวที่รัก เป็นสิ่งจำเป็นและมีความหมายมากกว่าที่เคย สมัชชาครั้งนี้เพื่อท่านเพื่อกระแสร่วมและพันธกิจของท่านในพระศาสนจักรและในสังคม ตอบปัญหาข้อท้าทายของการแต่งงานในชีวิตของพระศาสนจักร ดังนั้นพ่อของท่านให้อิฐฐานจริงจังต่อพระจิตเจ้า เพื่อพระจิตเจ้าช่วยส่องสว่างบรรดาปีศาจารยผู้เข้าร่วมสมัชชาและชี้แนะในงานสำคัญนี้”

“พ่อเขียนจดหมายฉบับนี้ในวันฉลองการถวายพระกุมารในพระวิหาร นักบุญลูกาบอกเราว่า แม่พระและนักบุญโยเซฟปฏิบัติตามบัญญัติโมเสส พาพระเยซูเจ้าไปที่พระวิหาร พระจิตเจ้าทรงนำซีเมโอนและอันนาไปพบครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ และรับรู้ว่พระเยซูเจ้าเป็นพระเมสสิยาห์ (เทียบ ลก 2:22-38) ... ช่างงดงามที่พระเยซูเจ้านำพ่อแม่คู่หนุ่มสาวและคู่ผู้อาวุโสมาพบกัน

พระองค์เป็นบ่อเกิดแห่งความรัก ที่เอาชนะปัญหาการสนใจตนเอง ความโดดเดี่ยวและความเศร้าในชีวิตครอบครัว พวกท่านแบ่งปันช่วงเวลางดงามมากมายแก่กัน เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อน ทำงานบ้าน เวลาว่าง การภาวนา การเดินทาง และการจาริกแสวงบุญ หลายครั้งสนับสนุนซึ่งกันและกัน... อย่างไรก็ดี บางครั้งก็ไม่ได้รักกัน ไม่ยินดี แต่ความรักแท้มาถึงเราจากพระเยซูเจ้า พระองค์สอน ช่วยส่งหนทางให้เราเดิน พระองค์ทรงมอบบัพติศมาชีวิต ซึ่งคำจูงเราในการดำเนินชีวิต ครอบครัวที่รัก สวดเพื่อสมัชชาพระสังฆราช ขอสวดให้พ่อด้วย เพื่อจะได้ รับใช้ประชากรของพระเจ้าในความจริงและความรัก ขอแม่พระและนักบุญโยเซฟช่วยท่านให้รักและเอาใจใส่กันและกัน” และเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2014 พระสันตะปาปาฟรังซิส ในพิธีปิดการประชุมสมัชชาดังกล่าว

“ในช่วงเวลานี้ ระหว่างการประชุมสมัชชาพระสังฆราชสมัยวิสามัญ” เราเห็นการประชุมเป็นจริงขึ้นมา “การประชุมสมัชชาพระสังฆราช” หมายถึง “การเดินทางไปด้วยกัน” และความจริง คุณพ่อเจ้าวัดและฆราวาสจากทุกส่วนของโลก มุ่งไปโรม นำเสียงของพระศาสนจักรท้องถิ่นต่างๆ เพื่อช่วยครอบครัวในปัจจุบันที่เดินไปตามเส้นทางแห่งพระวรสาร ขณะที่เพ่งมองพระเยซูเจ้า เป็นประสบการณ์ที่ดี

WORLD MEETING OF FAMILIES

2015 Philadelphia

ซึ่งเราทำให้สมัชชาพระสังฆราชและคณะ
พระคาร์ดินัลมีชีวิตชีวาและสัมผัสพลังของ
พระจิตเจ้า ซึ่งทรงชี้นำและทรงแนะนำพระ
ศาสนจักรอย่างต่อเนื่อง เพราะพระ
ศาสนจักรได้รับเรียกที่จะไม่เสียเวลาไปกับ
ความพยายามที่จะปิดแผลที่เปิดอยู่ แต่ให้
จุดประกายความหวังที่สูญหายไปของหลาย
คน สำหรับของขวัญแห่งสมัชชาพระ
สังฆราชและเพื่อจิตตารมณ์ที่สร้างสรรค์
ที่ทุกคนได้แสดงให้เห็นในความเป็นหนึ่งเดียว
กับนักบุญเปาโลอัครสาวก “ข้าพเจ้า
ขอบพระคุณพระเจ้าของข้าพเจ้าสำหรับท่าน
ทุกคน...ข้าพเจ้าจะระลึกถึงท่านทั้งหลายใน
คำภาวนาอยู่เสมอ” (รม.1.8) ขอพระจิตเจ้า
ผู้ทรงเอาธุระที่บันดาลให้เราทำงานด้วยใจ
กว้างเพื่ออิสรภาพที่แท้จริงและการปฏิบัติ
งานที่ต่ำต้อย ยังชี้นำการเดินทางในพระ

ศาสนจักรต่างๆ ทั่วโลก ... เราจะหว่าน
และยังคงหว่านอย่างอดทนและขยันขันแข็ง
ด้วยความมั่นใจว่า เป็นพระเจ้าที่จะทรงช่วย
ให้สิ่งที่เราได้หว่านเจริญขึ้น”

ซึ่งจากการสมัชชาสามัญสามัญครั้งนี้
จะตามด้วยสมัชชาสามัญสามัญในปีต่อไป
โดยจะมีหัวข้อเรื่องครอบครัวเช่นกัน ในการ
ประชุมครอบครัวนานาชาติ (World Meeting
of Families ครั้งที่ 8) จะจัดที่เมือง
ฟิลาเดลเฟีย (สหรัฐอเมริกา) ในวันที่ 22-
27 กันยายน 2015 (คณะกรรมการ
คาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม, 2557)

ครอบครัวทุกครอบครัว ต้องการ
ความรัก ความสุข และเป็นความรักความ
สุขที่แท้จริง เราคริสตชนโชคดีที่เกิดมาใน
ครอบครัวเดียวกันกับพระเยซูเจ้า พระองค์
ทรงเป็นแบบอย่างของชีวิต และทรงให้

แนวทางชีวิตที่ดีและเหมาะสมที่สุดสำหรับเราเสมอ “บุญลาก” เป็นคำสอนแรกใน “คำเทศนาบนภูเขา” ขององค์พระเยซูเจ้า (ในพระวรสารของนักบุญมัทธิว : Gospel of Matthew) องค์พระเยซูเจ้าได้มอบกฎทองนี้ เพื่อช่วยให้เราพบความศักดิ์สิทธิ์และความสุขที่แท้จริงของชีวิต

“บุญลาก” เป็นคุณค่าแห่งชีวิตที่พระเยซูเจ้าทรงมอบให้คริสตชนทุกคน ได้ใช้เป็นแนวทางในการเจริญชีวิตตามคำสอนของพระองค์ เพื่อจักได้รับความสุขที่แท้จริง และได้รับของขวัญอันยิ่งใหญ่จากพระองค์ “จงชื่นชมยินดีเถิด เพราะบำเหน็จรางวัลของท่านในสวรรค์นั้นยิ่งใหญ่” (มธ 5:12)

บุญลากหรือความสุขแท้ 8 ประการนี้เป็นกฎทองที่คริสตชนทุกคน ทุกครอบครัวสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว ให้เกิดความสุขที่แท้จริง ทั้งความสุขแท้ที่ได้รับขณะยังมีชีวิตและความสุขแท้ที่ยิ่งใหญ่คือ การได้รับบำเหน็จรางวัลในอาณาจักรสวรรค์ของพระเจ้า

สำหรับผู้เขียน การนำกฎทอง “บุญลาก” มาเป็นแนวทางอันจะนำไปสู่ความสุขแท้ในครอบครัว ทั้งครอบครัวตนเองและครอบครัวพระศาสนจักร มีดังนี้

1. ผู้มีใจยากจน ย่อมเป็นสุขเพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา (มธ 5:3)

มัทธิว 5:1-12

พระเยซูเจ้าทอดพระเนตรเห็นประชาชนมากมาย จึงเสด็จขึ้นบนภูเขา เมื่อประทับแล้ว บรรดาศิษย์เข้ามาห้อมล้อมพระองค์ พระองค์ทรงเริ่มตรัสสอนว่า

1. ผู้มีใจยากจน ย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา
2. ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้า ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน
3. ผู้มีใจอ่อนโยน ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับแผ่นดินเป็นมรดก
4. ผู้หิวกระหายความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิ่ม
5. ผู้มีใจเมตตา ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา
6. ผู้มีใจบริสุทธิ์ ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้เห็นพระเจ้า
7. ผู้สร้างสันติ ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้อาศัยอยู่ในบุตรของพระเจ้า
8. ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา

ท่านทั้งหลายย่อมเป็นสุข เมื่อถูกดูหมิ่น ข่มเหงและใส่ร้ายต่างๆ นานา เพราะเราจึงชื่นชมยินดีเถิด เพราะบำเหน็จรางวัลของท่านในสวรรค์นั้นยิ่งใหญ่

การที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในพระเจ้าอย่างแท้จริง มีความสำนึกตนว่าเป็นคนบาป หูลงขอโทษพระเจ้า มีความเชื่ออย่างแท้จริงว่าการมีชีวิตอยู่นั้นด้วยความดูแลช่วยเหลือจากพระองค์ โดยจากความเชื่อนี้จะช่วยให้มีพระเจ้าอยู่ในชีวิต และได้พบพระองค์ในแผ่นดินสวรรค์

ความสุขแท้อยู่ที่ความเชื่อและวางใจในพระเจ้า การเป็นผู้มีจิตใญ่จากจน กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวย่อมมีความเชื่อและวางใจในพระเจ้าอย่างแท้จริง ด้วยพระองค์จะช่วยดูแลช่วยเหลือนำทางสว่างมาสู่ชีวิตดำเนินชีวิตตามแบบฉบับพระเยซูเจ้า มีใจสุภาพถ่อมตน ไม่หยิ่งจองหอง ไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่ยึดติดกับสิ่งของทางโลก ไม่หลงระเหิรไป

กับสังคมและวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นไปทางด้านวัตถุมากกว่าทางด้านจิตใจ โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ควรอบรมสั่งสอนและเป็นตัวอย่างที่ดีให้บุตรในเรื่องของการเป็นผู้มีใญ่จากจนดังกล่าว

2. ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้า ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน (มธ 5:4)

การที่บุคคลมีความเศร้าโศกในชีวิตอันเนื่องมาจากการเป็นทุกข์ที่ได้กระทำความผิดต่อพระเจ้า หรือเป็นทุกข์ที่ได้สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักไปนั้น พระเจ้ามิได้ทรงทอดทิ้งผู้นั้นให้อยู่ตามลำพัง พระองค์จะประทับอยู่และคอยปลอบประโลมใจผู้นั้นเสมอ

ความสุขแท้อยู่ที่คุณค่าที่ผ่านความยากลำบาก การมีชีวิตที่เข้มแข็ง กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรยอมรับความทุกข์ ความโศกเศร้าที่เกิดขึ้น ยอมรับในสภาพที่กำลังเป็นและสภาพของความทุกข์ความโศกเศร้าที่เกิดขึ้นอย่างมีสติ เป็นอิสระ ปล่อยวาง พร้อมกับสวดภาวนาถึงพระเจ้า ขอพระเมตตาของพระองค์ เพราะพระองค์ทรงบรรเทาใจให้ผู้นั้นเสมอ และเมื่อผ่านพ้นช่วงเวลาแห่งความทุกข์โศกเศร้านั้นไปแล้ว จะรู้สึกได้ถึงคุณค่าของความยากลำบากที่ผ่านพ้นและการมีชีวิตที่เข้มแข็ง และนอกเหนือจากการได้รับการปลอบโยนจากพระเจ้าแล้ว สิ่งที่บุคคลในครอบครัวควรทำเป็นอย่างยิ่งคือ การปลอบประโลมใจซึ่งกันและกัน การประคับประคองครอบครัวให้ผ่านความทุกข์ยากลำบากความโศกเศร้าเสียใจนั้นไปภายใต้พระหรรษทานของพระเจ้า

3. ผู้มีใจอ่อนโยน ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับแผ่นดินเป็นมรดก (มธ 5:5)

การที่บุคคลมีจิตใจอ่อนโยน มีความหวังในพระเจ้า และในเพื่อนมนุษย์ พร้อมทั้งจะให้ภัยในความผิดของผู้อื่น เช่นเดียวกับความหวังที่จะได้รับการอภัยในบาปผิดของตนจากพระเจ้า ซึ่งจะนำมาซึ่งความสุข เพราะจะได้มีชีวิตในสันติสุขชื่นชมยินดี

ความสุขแท้อยู่ที่การเป็นคนอ่อนโยน พร้อมทั้งจะให้ภัย กล่าวคือ บุคคลในครอบครัว ควรเป็นผู้มีจิตใจอ่อนโยน สุภาพถ่อมตน ไม่ตกลู่ในอารมณ์โกรธเกลียด บุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้องและ พร้อมทั้งจะให้ภัยอยู่เสมอ ทั้งกับบุคคลในครอบครัว และเพื่อนพี่น้อง ใจของผู้ให้อภัยย่อมเป็นสุข และใจของผู้ได้รับการให้อภัยย่อมเป็นสุข เพราะความรักที่มีต่อพระเจ้าและความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์

4. ผู้ที่หวาดหวั่นความชอบธรรมย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิม (มธ 5:6)

การที่บุคคลมีความต้องการ ความปรารถนาที่จะดำเนินชีวิตตามหลักแห่งความถูกต้อง ยุติธรรม ตามแบบฉบับของพระเยซูเจ้า ตามความประสงค์ของพระองค์แล้ว พระองค์จะประทานทุกสิ่งที่เป็นต่อการดำเนินชีวิต และบำเหน็จนิรันดร์ในอาณาจักรสวรรค์

ความสุขแท้อยู่ที่ความถูกต้อง เทียงธรรม กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรดำเนินชีวิตตามหลักแห่งความดี ความถูกต้อง เทียงธรรม ไม่ล่าเอียง ไม่เบียดเบียน ไม่ข่มเหง เอาัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งความสุขของตนเองและครอบครัว และความสุขที่แท้จริงกับพระเจ้าในอาณาจักรสวรรค์

5. ผู้มีใจเมตตา ย่อมเป็นสุขเพราะ เขาจะได้รับพระเมตตา (มธ 5:7)

การที่บุคคลมีจิตใจเมตตา ดูแลใส่ใจ เพื่อนพี่น้อง คนยากจน ตกทุกข์ได้ยาก คนเจ็บป่วย ย่อมมีใจยินดี เพราะจะได้รับ พระเมตตาจากพระเจ้าเช่นเดียวกัน

ความสุขแท้อยู่ที่จิตใจที่เมตตา ดูแล ช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ กล่าวคือ บุคคลใน ครอบครัวควรดูแลเอาใจใส่บุคคลใน ครอบครัว รวมถึงบุคคลอื่นๆ ให้พ้นจากการเจ็บป่วย และความทุกข์ยากต่างๆ ทั้ง ทางร่างกายและจิตใจ โดยวิธีต่างๆ อาทิ การปลอบโยน การดูแลรักษา การให้ คำแนะนำปรึกษา การแก้ไขบรรเทาความทุกข์ยากลำบากที่เกิดขึ้น ดังที่พระเยซูเจ้า ทรงช่วยมนุษย์ให้รอดจากบาป

6. ผู้มีใจบริสุทธิ์ ย่อมเป็นสุขเพราะ เขาจะได้เห็นพระเจ้า (มธ 5:8)

การที่บุคคลมีจิตใจที่มั่นคงในพระเจ้า มีความรู้สึกนึกคิดที่สอดคล้องกับคำสอน และพระประสงค์ของพระเจ้า เป็นบุคคลที่มีจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ที่เป็นอิสระ ปราศจากมลทิน ปราศจากความคิดที่ชั่วร้าย ย่อมมีความสุข เพราะพระเจ้าจะประทับอยู่ในเขาเสมอและจักได้พบกับ พระองค์ในสวรรค์

ความสุขแท้อยู่ที่จิตใจที่สะอาด กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรมีจิตใจที่

มั่นคงในพระเจ้า และมั่นคงในบุคคลใน ครอบครัว ไม่คิดในทางที่เสื่อมเสีย ชั่วร้าย คอยดูแลเอาใจใส่บุคคลในครอบครัวให้มี จิตใจที่บริสุทธิ์ ห่างไกลความชั่วร้ายอันจะ นำมาซึ่งความผิดพลาดในชีวิต

7. ผู้สร้างสันติ ย่อมเป็นสุข เพราะ เขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า (มธ 5:9)

การที่บุคคลมีความรัก ความสัมพันธ์ อันดีต่อพระเจ้า ต่อบุคคลในครอบครัวและ เพื่อนมนุษย์ เหมือนที่พระเจ้าทรงรักทุกคน ในฐานะพระบิดาของทุกคน บุคคลที่รักกัน ย่อมมีสุข เพราะย่อมได้รับความรักจาก เพื่อนมนุษย์และพระบิดา ในฐานะบุตรของ พระเจ้า

ความสุขแท้อยู่ที่ความรักความเข้าใจ เป็นหนึ่งเดียวกัน กล่าวคือ บุคคลใน ครอบครัวควรมีความรักความเข้าใจเป็นหนึ่ง เดียวกัน ร่วมกันสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและ รักษาความสัมพันธ์ที่ดีนั้นไว้อย่างเหนียวแน่น หากมีสิ่งใดมาทำลายความสัมพันธ์ที่ ดีนั้น ให้สามัคคีปรองดอง หันหน้าเข้าหากัน เพื่อสร้างและรักษาสันตินั้นให้คงอยู่ใน ครอบครัว ให้คงอยู่ในเพื่อนพี่น้อง ที่เป็น บุตรของพระเจ้าเช่นกัน

8. ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะ ความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะ

อาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา (มธ 5:10-12)

การที่บุคคลมีความเชื่อต่อพระเจ้า ดำเนินชีวิตตามพระวาจาของพระเจ้า แม้ในชีวิตจะถูกเบียดเบียน ช่มเหิงจากความอยุติธรรมบ้าง แต่จะได้รับความสุขเพราะพระเจ้าจะประทานความยุติธรรมให้กับเขาเสมอทั้งในโลกมนุษย์และในอาณาจักรของพระเจ้า

ความสุขแท้อยู่ที่การได้อยู่กับพระเจ้า เชื่อมมั่นในพระเจ้า กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรมีความเชื่อมั่นในพระเจ้าและมีพระเจ้าประทับอยู่เสมอ ไม่เบียดเบียน ช่มเหิงซึ่งกันและกัน สำหรับบางช่วงของชีวิตอาจได้รับการถูกเบียดเบียนช่มเหิงบ้าง ก็ควรยึดมั่นในพระเจ้า เชื่อมมั่นในพระองค์ว่าจะไม่ทรงทอดทิ้ง วิงวอนขอพระจิตและพระพรพรทานจากพระองค์ เพื่อจักได้ผ่านพ้นการถูกเบียดเบียนช่มเหิงนั้น และได้รับรางวัลคือการอยู่ร่วมกับพระองค์ในสวรรค์

ความสุขแท้เริ่มขึ้นจากครอบครัว โดยความรัก ความเชื่อ และหวังในพระเจ้า นำไปสู่ความรัก ความเชื่อ และความหวังในเพื่อนมนุษย์ เมื่อแต่ละบุคคลช่วยกันสร้างความสุขแท้ให้เกิดในครอบครัว และแผ่กว้างออกไป ความสุขแท้นั้นก็จะแผ่ขยายไปถึงครอบครัวพระศาสนจักร อันเป็นความต้องการของพระศาสนจักรและความประสงค์ของพระเจ้า พระบิดาซึ่งประทับอยู่และคอยดูแลให้บุตรทุกคนมีความสุข โดยเฉพาะความสุขนิรันดร์กับพระองค์ในอาณาจักรสวรรค์

ด้วยพระเจ้าทรงคอยดูแลและประทานรางวัลที่ยิ่งใหญ่สำหรับทุกคน ผู้มีใจยากจน ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้า ผู้มีใจอ่อนโยน ผู้หวั่นเกรงความชอบธรรม ผู้มีใจเมตตา ผู้มีใจบริสุทธิ์ ย่อมเป็นสุข ผู้สร้างสันติ และผู้ถูกเบียดเบียนช่มเหิงเพราะความชอบธรรม

=====

แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. “พระสันตะปาปาเรียกร้องให้
ปกป้องค่านิยมครอบครัวที่ถูกต้อง.” สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2557 สืบค้นได้
จาก <http://www.catholic.or.th/>)

สมเกียรติ ตรีนิกร. ความสุขแท้ 8 ประการ : คำสอนของพระเยซูเจ้าบนภูเขา. ม.ป.ท.,
2552.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม. “สมัชชาเรื่องครอบครัว 2014.” สืบค้นเมื่อ
8 พฤศจิกายน 2014 สืบค้นได้จาก <http://www.thaicatechesis.com/kamsornhanatee/>

[หมวดทั่วไป]

“ครอบครัว” จุดเริ่มต้นของสังคมยุติธรรม

ดร.สุภาวดี นัมคณิสร์

บทนำ

สมัยที่ผู้เขียนยังเป็นเด็กและเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา ผู้เขียนยังจำได้ว่าหัวข้อเรื่องความยอดเยี่ยมที่คุณครูมักจะให้นักเรียนเขียนกันอยู่บ่อยๆ ก็คือ เรื่องความเรื่อง “ครอบครัวของฉัน” ผู้เขียนเชื่อว่านักเรียนแทบทุกคนคงจะเคยมีประสบการณ์ในการเขียนเรื่องความหัวข้อนี้กันมาแล้วอย่างแน่นอน เรื่องราวภายในครอบครัวที่เด็กๆ แต่ละคนถ่ายทอดออกมาในเรื่อง

ความนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ สภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมของเด็กที่แสดงต่อครูหรือต่อผู้ร่วมชั้นเรียนของตนเอง ครูจะสามารถเข้าใจนักเรียนของตนเองมากขึ้นว่า ทำไมนักเรียนคนนี้มีภาวะอารมณ์ที่สับสนวุ่นวาย ในขณะที่นักเรียน

อาจารย์ประจำคณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร

อีกคนเอาแต่ใจตนเองและมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ครูจะสามารถหาคำตอบได้จากสิ่งต่างๆ ที่เด็ก ๆ ถ่ายทอดผ่านเรียงความเรื่องนี้ ดังนั้น ข้อมูลที่ครูได้จากเรียงความจึงเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ครูจะสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลและให้การอบรมนักเรียนแต่ละคนที่มาจากครอบครัวที่หลากหลายได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ครอบครัวถึงแม้จะเป็นหน่วยเล็กหน่วยหนึ่งในสังคมแต่ก็มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อกำเนิดของสมาชิกในสังคม ซึ่งประเทศไทยก็ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัว ดังนั้น เมื่อปีพ.ศ.๒๕๓๓ รัฐบาลได้กำหนดให้ วันที่ ๑๔ เมษายน ของทุกปี เป็นวันครอบครัวแห่งชาติ ซึ่งก็สอดคล้องกับโลกสากล โดยองค์การสหประชาชาติก็ได้กำหนดให้ ปีค.ศ.๑๙๙๔ (พ.ศ.๒๕๓๗) เป็นปีครอบครัวสากล : (International Year of the Family) เช่นกัน

ความหมายของครอบครัว

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่ประกอบด้วยสามีภรรยาและหมายรวมถึงลูกด้วย

นักสังคมวิทยาได้ให้ความหมายของครอบครัวว่า ครอบครัวคือ รูปแบบของการที่บุคคลสองคนหรือกลุ่มบุคคลสร้างแบบ

(pattern) หรือโครงสร้าง (structure) ของการอยู่ร่วมกัน

ส่วนนักจิตวิทยาก็ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า ครอบครัวคือสถาบันแห่งแรกที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน เพื่อเป็นตัวแทนของสถาบันสังคมภายนอกที่จะปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยมและทัศนคติกับสมาชิกที่มีชีวิตอยู่เกิดขึ้นในครอบครัว

นอกจากนี้ สมาคม คหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย (๒๕๒๔ : ๘๖-๘๗) ก็ได้นิยามความหมายของครอบครัวจากแง่วิชาการด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ในแง่ชีววิทยา ครอบครัวหมายถึงกลุ่มคนที่เกี่ยวพันกันทางสายโลหิต เช่น สามีภรรยามีบุตร บุตรเกิดจากอสุจิของบิดามารดาผสมกับไข่สุกของมารดา ฉะนั้น บิดามารดากับบุตรจึงเกี่ยวพันกันทางสายโลหิตแล้วแต่โครโมโซมและยีนที่บุตรได้รับมาจากทั้งบิดาและมารดา

ในแง่กฎหมาย ครอบครัวหมายถึงชายหญิงที่จดทะเบียนกัน มีบุตร คนเหล่านี้เป็นครอบครัวเดียวกันตามกฎหมาย บิดามารดาและบุตร มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อกันตามกฎหมาย บุตรมีสิทธิ์ที่จะได้รับมรดกจากบิดามารดา ถ้าไม่มีบุตร ผู้สืบสายโลหิตขึ้นไปหรือลงมาโดยตรง หรือที่จดทะเบียนเป็นบุตรบุญธรรม ก็นับว่าเป็นครอบครัวเดียวกันตามกฎหมาย

ในแง่เศรษฐกิจ ครอบครัวหมายถึง คนที่ใช้จ่ายร่วมกันจากเงินงบประมาณเดียวกัน ผู้ที่ทำการสมรสแล้วแยกบ้านไปอยู่ต่างหาก แต่มีพันธะทางศีลธรรมที่จะต้องเลี้ยงน่อง คือต้องส่งเสียให้เงินน้องเล่าเรียน เช่นนี้ ก็นับว่าได้ใช้จ่ายจากงบเดียวกันและเป็น ครอบครัวเดียวกัน

ในแง่สังคม ครอบครัวหมายถึง กลุ่ม คนที่รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน อาจเกี่ยวหรือ ไม่เกี่ยวพันทางสายโลหิตหรือทางกฎหมาย แต่มีปฏิสัมพันธ์กัน ให้ความรักและความ เอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน เช่น ลูกของลูกจ้างอยู่ในบ้านเดียวกัน

เจ้าของบ้านเลี้ยงดู ให้ความเอาใจใส่ ความ รัก ก็นับว่าเด็กคนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของ ครอบครัวในแง่สังคม

จากความหมายของครอบครัวตามที่ กล่าวมาข้างต้น ครอบครัวจึงเป็นหน่วยพื้นฐานที่เล็กแต่มีความสำคัญ การเป็น ครอบครัวจึงไม่ใช่เป็นเพียงการที่คนหลายคน มารวมกันเท่านั้นแต่การเป็นครอบครัว เป็นการสร้างระบบขึ้นมาใหม่เพื่อให้มีการอยู่ ร่วมกันและดูแลซึ่งกันและกัน มีการควบคุม ซึ่งกันและกัน และแต่ละครอบครัวก็จะมี เอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองซึ่งไม่เหมือนกับ ครอบครัวอื่น ทั้งลักษณะทางพันธุกรรม

ความเชื่อส่วนตัว วัฒนธรรมประเพณี กฎระเบียบ และประสบการณ์ที่สมาชิกแต่ละคนสั่งสมมา

บทบาทของครอบครัว

เป็นแหล่งให้การอบรม การเรียนรู้ การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ประเพณีและชีวิตความเป็นอยู่ การสร้างบุคลิกภาพ ระบบวิธีคิดและการให้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ

เป็นแหล่งฝึกฝนอาชีพ การบ่มเพาะให้เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีคุณภาพ เป็นแหล่งให้การช่วยเหลือเบื้องต้น มีความเอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือในกรณีญาติในสภาวะวิกฤติต่าง ๆ

เป็นแหล่งบ่มเพาะพื้นฐานทางการเมือง การอยู่ร่วมกันอย่างมีกติกา มีบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน การตัดสินใจร่วมกัน รู้จักรับฟัง และสื่อสารเจรจาประนีประนอมด้วยความรัก ความเข้าใจและเหตุผล รู้จักการให้อภัยกัน มีการแบ่งอำนาจหน้าที่และแบ่งงานกัน ในครอบครัวอย่างชัดเจน แม้ภรรยาจะมีฐานะเป็นรองสามี แต่ก็มีการแบ่งหน้าที่กัน โดยฝ่ายสามีจะมีอำนาจในการตัดสินใจภายนอกบ้านและการเป็นผู้นำในครอบครัวในขณะเดียวกัน ภรรยาในการดูแลบ้านเรือน และผู้คนในบ้านก็จะเป็นหน้าที่ของภรรยา สำหรับผู้สูงอายุก็จะทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนและขัดเกลาสมาชิกที่เป็นเด็กให้เรียน

รู้การดำเนินชีวิตเพื่อสืบทอดวงศ์ตระกูล

ลักษณะของครอบครัวไทยในอดีต

ครอบครัวไทยแต่เดิมจะมีลักษณะเป็นครอบครัวขยายซึ่งหมายถึงการมีสมาชิกครอบครัวที่มีหลายช่วงอายุซึ่งอย่างน้อยที่สุดก็สามรุ่นคือ ๑.) รุ่นปู่ ย่า ตา ยาย ๒.) รุ่นพ่อแม่ ๓.) รุ่นลูก ซึ่งลักษณะของครอบครัวไทยนั้นจะเป็นครอบครัวที่มีความร่วมมือกันในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝังจริยธรรม ค่านิยมและการเอาใจใส่ในสภาวะวิกฤติของคนในครอบครัวให้มีความอบอุ่นและปลอดภัย ดังนั้นครอบครัวจึงได้ทำหน้าที่ในการเป็นแหล่งหล่อหลอมความเป็นมนุษย์และส่งผลกระทบต่อคุณภาพของคนในสังคมด้วย

สถานการณ์ของครอบครัวไทยในปัจจุบัน

ในช่วง ๒ - ๓ ทศวรรษที่ผ่านมาสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและเทคโนโลยี ครอบครัวซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมก็มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสสังคมและกระแสโลกด้วยเช่นกัน ครอบครัวไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทั้งในด้านโครงสร้างของครอบครัวและสัมพันธภาพภายในครอบครัว ในด้านโครงสร้างของ

ครอบครัวก็มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของครอบครัวจากลักษณะของครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ครอบครัวที่มีปู่ย่าตายายและเครือญาติอื่นๆ อยู่ภายในครอบครัวลดลงจากร้อยละ ๕๖.๙ ในปี ๒๕๔๒ มาเป็น ๕๖.๑ ในปี ๒๕๔๓ และเป็น ๕๕.๕ ในปี ๒๕๔๕ ในขณะเดียวกัน ครอบครัวเดี่ยวที่มีพ่อ แม่ และลูก เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๑.๓ ในปี ๒๕๔๒ ไปเป็น ๓๑.๖ ในปี ๒๕๔๓ และเป็น ๓๒.๑ ในปี ๒๕๔๕

ในเรื่องขนาดของครอบครัวไทยในปัจจุบันก็มีขนาดลดลง ในปีพ.ศ. ๒๕๔๓ ประเทศไทยมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑๕,๖๖๐,๖๖๗ ครัวเรือน แต่ขนาดของครอบครัวโดยเฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก ๕.๖ คนต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๐๓ เป็น ๓.๙ คนต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๔๓ และ ๓.๕ คนต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๔๕ นอกจากนี้ยังพบว่า ในสังคมชนบท ครอบครัวที่มีลักษณะเป็นครอบครัวผู้สูงอายุและเด็กจะมีจำนวนมากขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ก็เพราะว่า มีการแยกย้ายไปตั้งครอบครัวใหม่ของบุตรหลาน การไปทำงานต่างถิ่น การละทิ้ง เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประมาณการประชากรของประเทศไทย จากปี ๒๕๔๓-

๒๕๖๘ เอาไว้ว่า จากปี ๒๕๔๕ ไปจนถึงปี ๒๕๕๒ ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงการปันผลทางประชากรซึ่งเป็นช่วงที่ประชากรวัยแรงงานยังคงเพิ่มขึ้น หลังจากนั้นประชากรวัยเด็กจะลดลงจากร้อยละ ๒๓.๘๘ ในปี ๒๕๔๕ เป็นร้อยละ ๑๗.๖ ในปี ๒๕๖๘ และสัดส่วนประชากรวัยแรงงานจะลดลงจากร้อยละ ๖๖.๓๘ เป็นร้อยละ ๖๒.๐๕ ขณะที่สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๙.๗๔ ในปี ๒๕๔๕ เป็นร้อยละ ๑๙.๙๙ ในปี ๒๕๖๘ ซึ่งจะทำให้ครอบครัวต้องรับภาระในการเลี้ยงดูและการพึ่งพิงสูงขึ้น

ส่วนรูปแบบของครอบครัวนั้น พบว่าลักษณะของครอบครัวแบบพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวในปัจจุบันจะมีแนวโน้มมากขึ้นทั้งนี้เนื่องมาจาก การละทิ้ง การหย่าร้างและการเสียชีวิตของคู่สมรส โดยประมาณครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวจะมีราวๆ ๑.๓ ล้านครอบครัว ซึ่งส่วนน้อยจะอยู่แบบครอบครัวเดี่ยว แต่ส่วนใหญ่มักจะอยู่ร่วมกับครอบครัวเดิมและได้รับการช่วยเหลือเกื้อกูลสนับสนุนจากเครือญาติ

นอกจากนี้สังคมไทยในปัจจุบันยังเปิดกว้างมากขึ้น เราจึงอาจพบเห็นครอบครัวในอีกลักษณะหนึ่งนั่น คือ ครอบครัวแบบเพศเดียวกัน ซึ่งอาจจะเป็นคู่ครองในลักษณะแบบ “ชาย-ชาย” หรือแบบ “หญิง-หญิง” มากขึ้นเรื่อยๆ

ลักษณะรูปแบบของครอบครัวอีกรูปแบบหนึ่งก็คือครอบครัวที่ไม่มีบุตรสืบสกุล จึงมักจะมีการขอเด็กมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรมของตน ซึ่งเด็กเหล่านี้มักจะเป็นเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ในปัจจุบันพบว่าสถิติในการรับเด็กเข้ามาอุปการะก็มีแนวโน้มลดลง ส่วนครอบครัวที่ไม่มีคู่ครองในครอบครัวก็พบมากถึงร้อยละ ๓๑.๑ โดยอาจจะเป็นครอบครัวในลักษณะที่มีสมาชิกเพียงคนเดียว หรือเป็นครอบครัวที่สมาชิกไม่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกัน หรือครอบครัวข้ามรุ่นที่มีเฉพาะคนรุ่นปู่ย่าตายายกับรุ่นหลานและครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว เป็นต้น

จึงเห็นได้ว่าสังคมไทยในปัจจุบันให้การยอมรับกันมากขึ้นว่า ครอบครัวไม่จำเป็นจะต้องมีคู่ครองและมีบุตรเสมอไป นอกจากนี้ยังมีการยอมรับครอบครัวที่เป็นคู่ครองเพศเดียวกัน ครอบครัวที่มีการหย่าร้าง ครอบครัวที่มีการแต่งงานใหม่ของคู่ครองและครอบครัวที่มีบุตรบุญธรรมมากขึ้น ดังนั้นคำว่าครอบครัวจึงมิได้มีขอบเขตที่ตายตัว เฉพาะ พ่อ แม่ ลูก เท่านั้น

ส่วนสัมพันธภาพในครอบครัวนั้น จากข้อมูลของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าในรอบสิบปีที่ผ่านมา สังคมไทยมีสถิติการหย่าร้างเพิ่มขึ้นสองเท่าตัว ทั้งนี้ก็สืบเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ซึ่งนำไปสู่ความเปราะบางของสัมพันธภาพในครอบครัวและ

นำมาซึ่งการหย่าร้างอันหมายถึงการสิ้นสุดของการมีครอบครัว

ปัญหาครอบครัวไทยในปัจจุบัน

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมตามกระแสโลกาภิวัตน์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมรวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของครอบครัวไทยในอดีต ทั้งในด้านโครงสร้างของครอบครัวและความสัมพันธ์ หรือสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนวิถีชีวิตของสมาชิกแต่ละครอบครัว ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ได้นำมาซึ่งปัญหาต่างๆในครอบครัวดังต่อไปนี้คือ

ปัญหาเศรษฐกิจ

ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นมา ทั่วโลกเริ่มประสบกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย และภาวะวิกฤตเศรษฐกิจนี้ได้ส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวด้วย จากการศึกษาผลกระทบของภาวะวิกฤตเศรษฐกิจต่อเด็กเยาวชน และครอบครัวในอดีต (รุจา ภูไพบูลย์และคณะ, ๒๕๔๒) พบว่า ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้ครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับความเครียดของครอบครัวสูงกว่าภาคอื่นๆ และครอบครัวในกรุงเทพมหานครก็พบปัญหาสมาชิกในครอบครัวมีอาการซึมเศร้าและมีความวิตก

กังวลสูงกว่าภาคอื่นๆ และจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจนี้ได้ส่งผลกระทบให้ครอบครัวมีแนวโน้มปล่อยให้เด็กอยู่กันตามลำพังมากขึ้น เนื่องจากบิดามารดาต้องออกไปหางานทำจึงส่งผลให้ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่และบทบาทในการดูแลและอบรมเด็กและเยาวชนในครอบครัวได้ดีเท่าที่ควร

ความจำเป็นทางเศรษฐกิจมีส่วนทำให้ผู้หญิงต้องออกมาทำงานนอกบ้านเพื่อช่วยสามีหาเลี้ยงครอบครัว หญิงชนบทจะละทิ้งบ้านเกิดเข้าสู่เมืองที่มีอุตสาหกรรม ถ้ามีลูกก็จะให้ปู่ย่าตายายเลี้ยงลูกให้มากกว่าจะเลี้ยงด้วยตนเอง เด็กๆ ก็จะถูกทอดทิ้งให้อยู่กับผู้สูงอายุตามลำพัง เมื่อมีปัญหาเกิด

ขึ้นเด็กและผู้สูงอายุก็ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ดังปรากฏเป็นข่าวที่น่าเศร้าสลดใจเมื่อเร็วๆ นี้ ที่คุณตาอยู่กับหลานสองคนเมื่อเกิดไฟไหม้บ้านหลานสองคนหนีไฟออกมาได้ แต่เมื่อได้ยินเสียงของคุณตาเรียกให้มาช่วย หลานคนหนึ่งก็วิ่งกลับเข้าไปช่วยคุณตา ทำให้ทั้งคุณตาและหลานที่วิ่งกลับไปช่วยเสียชีวิตในกองไฟทั้งคู่ เหตุการณ์นี้จึงเป็นตัวอย่างให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ เด็กและผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งให้อยู่กันตามลำพัง

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว เป็นปัญหาที่พบบ่อยมากขึ้นโดยผู้ที่ถูกกระทำรุนแรงมักจะเป็นเด็กและสตรี ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวนั้นมีทั้งความรุนแรงทางกายและความรุนแรงทางเพศ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวนั้นเกิดจากปัญหาที่หลากหลายและซับซ้อน เช่น เกิดจากวัฒนธรรมที่ส่วนใหญ่ยอมรับอำนาจของผู้ชายที่อยู่เหนือผู้หญิง เกิดจากความต้องการในการแสดงอำนาจเหนือผู้ที่อ่อนแอกว่า เกิดจากพฤติกรรมส่วนตัวของผู้กระทำรุนแรงที่เป็นคนก้าวร้าว หรือเกิดจากความคาดหวังในเรื่องต่างๆ จากคู่สมรสแล้วไม่ได้ตามที่คาดหวังเอาไว้ การขาดการสื่อสารที่ดีจนทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท รวมถึงแรงกดดันจากภายนอกครอบครัว เช่น ภาวะทางเศรษฐกิจ ความเครียด ภาวะของการตกงาน เป็นต้น ผลของการกระทำรุนแรงในครอบครัวย่อมกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำรุนแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจและยังส่งผลกระทบต่อระยะยาวต่อเด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวที่มีการกระทำรุนแรงเพราะเด็กเหล่านี้ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวและจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ก้าวร้าวและชอบใช้ความรุนแรงต่อไป

ปัญหาด้านพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว

ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมสามารถส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ เช่น การติดยาเสพติดซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมของการลักเล็กขโมยน้อยไปจนกระทั่งการก่ออาชญากรรม เกิดการฆ่ากันโดยไม่เลือกหน้าเมื่อเมายาหรือไม่ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ดังจะเห็นได้จากข่าวการฆ่าเพื่อน พี่ น้อง หรือบุพการี อย่างโหดเหี้ยมเพื่อสนองความต้องการของตน อีกทั้งการตบตีและทะเลาะวิวาทแล้วถ่าย คลิปวิดีโอไว้ดูด้วยความสะใจ หรือกระทำการรุนแรงกระทั่งการฆ่าล้างแค้นคู่อริต่างสถาบัน

ปัญหาการติดยาเสพติดนี้ไม่ได้เกิดแต่เฉพาะกับเด็กเท่านั้นแต่สามารถเกิดขึ้นกับพ่อแม่หรือสมาชิกที่เป็นผู้ใหญ่ในครอบครัวด้วย ซึ่งปัญหานี้จะส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพในครอบครัวและสร้างความไม่มั่นคงให้กับความเป็นครอบครัวอีกด้วย

ปัญหาดังกล่าวนี้อย่างส่งผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนทรัพย์สินและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตของทุกคนในสังคม เพราะเราไม่มีโอกาสที่จะทราบเลยว่าขณะที่เรากำลังเดินทางอยู่จะมีใครบ้างแล้วจับเราหรือคนในครอบครัวเป็นตัวประกันแล้วฆ่า หรือลูกหลานของเราอาจจะกำลังโดดเรียนแล้วมั่วสุมกับอบายมุขอยู่ หรือพวกเขา กำลังเป็นอาชญากรฆ่าคนไปแล้ว

ปัญหาการสมรสน้อยลงและการหย่าร้างเพิ่มขึ้น

การสมรส ถือว่าเป็นการเริ่มต้นของชีวิตคู่ เมื่อชายหญิงตกลงที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน โดยมีการจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายซึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความมุ่งมั่นในการสร้างชีวิตครอบครัวร่วมกัน แต่ในปัจจุบันพบว่าการจดทะเบียนสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายลดลงในขณะที่การหย่าร้างกับสูงขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะว่าทั้งชายและหญิงต่างมีความอดทนต่อกันน้อยลงซึ่งสาเหตุมาจากความเครียดในชีวิตประจำวัน

โดยที่ความเครียดนั้นเกิดจากการเห็นความสำคัญของวัดมากกว่าความสำคัญของจิตใจ และที่ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ พบว่ามีปัญหาการนอกใจของคู่สมรสและการแยกกันอยู่มีสถิติสูงกว่าการหย่าร้างเสียอีก ทั้งนี้ก็เพราะว่าความผูกพันและความเกื้อกูลกันในครอบครัวเริ่มลดน้อยลงอันเนื่องมาจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจบังคับ เศรษฐกิจบังคับให้สมาชิกในครอบครัวต่างต้องพึ่งตนเองกันมากขึ้นจึงขาดการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ทำให้ครอบครัวมีความผูกพันกันน้อยลง ความห่วงใยอาทร ความเสียสละ ความอดทนและพึ่งพาต่อกันลดน้อยลง ขาด

ความเข้าใจระหว่างคู่สมรส พ่อแม่กับลูก พี่กับน้อง หรือญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว

จะเห็นได้ว่าสาเหตุของปัญหาของครอบครัวไทยนั้นมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกครอบครัว ครอบครัวต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของชุมชน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ สถาบันครอบครัวจึงไม่สามารถทำหน้าที่ของตนในการปลูกฝังจริยธรรมให้กับสมาชิกในครอบครัว ดังนั้นครอบครัวไทยในปัจจุบันจึงมีปัญหาและอ่อนแอลง และที่น่าวิตกมากที่สุดก็คือบุคคลขาดหลักคิดทางจริยธรรมในการดำเนินชีวิต และสำนึกทางจริยธรรมของคนในสังคมก็นับวันที่จะเสื่อมถอยลงไปมากยิ่งขึ้น เนื่องจากรากฐานทางปรัชญา ตลอดจนแนวคิดและค่านิยมที่ผิดเพี้ยนไปจากหลักจริยธรรม ดังนั้น พ่อแม่จึงต้องสอนและชี้ให้ลูกเห็นอย่างชัดเจนว่า อะไรถูก อะไรผิด อะไรที่มีคุณค่าที่แท้จริงและยั่งยืน และพ่อแม่จะต้องฝึกฝนให้ลูกคิด วิเคราะห์ และใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมให้เป็นด้วย และที่สำคัญที่สุดก็คือพ่อแม่เองจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก

บทสรุป

ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เนื่องจากครอบครัวเป็นแหล่งกำเนิดในการหล่อหลอมและปลูกฝังสิ่งที่ดีให้กับสมาชิกในครอบครัวเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ ดังนั้นสถาบันครอบครัวจึงถือเป็นสถาบันเริ่มต้นในการพัฒนามนุษย์ไปสู่สังคม ถ้าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่น สมาชิกในครอบครัวก็จะมีคุณภาพและมีความสามารถที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างเข้มแข็งและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคม

ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดในชีวิตที่ทุกคนจะต้องช่วยกันให้การดูแลและเอาใจใส่เพื่อให้ครอบครัวได้ทำหน้าที่และบทบาทของตนในการให้การอบรมเลี้ยงดู และให้ความรัก ความช่วยเหลือเกื้อกูล รวมถึงการปลูกฝังค่านิยมจริยธรรม และถ่ายทอดวัฒนธรรมทางสังคมให้แก่สมาชิกเพื่อให้บุคคลเป็นคนที่มีความดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังคำที่กล่าวไว้ว่า “ครอบครัวดี คนดี สังคมดี”

เจเลียว บุญยงค์. ๒๕๓๘. การศึกษาชีวิตครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ๒๕๔๕. จิตวิทยาครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาลี จิรวินานนท์. ๒๕๔๕. กระบวนการเข้าสู่การเป็นครอบครัวแม่คนเดียว. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รุจา ภูไพบูลย์, จริยา วิริยะศุกร และศิริวรรณ ไกรสุรพงศ์. ๒๕๔๒. ผลกระทบของภาวะวิกฤตเศรษฐกิจต่อเด็ก เยาวชนและครอบครัว และความต้องการความช่วยเหลือ. กรุงเทพมหานคร : สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2552. ชีวิตครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสตรีและสถาบันครอบครัว.

สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย. 2524. ครอบครัวสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์.

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542. <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word>

-3- search.asp

เรื่อนำรู้เกี่ยวกับพิธีกรรม

บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช

เนื่องจากวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ฉบับนี้เน้นในเรื่องของครอบครัว ผู้เขียนจึงขอเสนอความหมายของการจับมือขวาของคู่บ่าวสาวในการกล่าวแสดงความสมัครใจและความหมายของแหวนและการมอบแหวนให้แก่กันของคู่บ่าวสาวในพิธีสมรสตามจารีตพิธีกรรมโรมันคาทอลิก ดังนี้

ความหมายของการจับมือขวาของคู่บ่าวสาวในการกล่าวแสดงความสมัครใจในพิธีสมรส

การจับมือขวาของคู่บ่าวสาว เป็นอิริยาบถประกอบคำพูดที่ทั้งสองแสดงความสมัครใจต่อกันในการเข้าสู่พิธีสมรส และการยอมรับหน้าที่สามี ภรรยา ตามคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก ซึ่งถือเป็นขั้น

บาทหลวงสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, อาจารย์สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ตอนที่สำคัณที่สุดของพิธีสมรส “ข้าพเจ้า... ขอรับคุณ..... เป็นภรรยา (สามี) และขอ สัญญาว่าจะถือซื่อสัตย์ต่อคุณ ทั้งในยามสุข และยามทุกข์ ทั้งในเวลาป่วยและเวลาสบาย เพื่อรักและยกย่องให้เกียรติคุณ จนกว่าชีวิต จะหาไม่”

การจับมือขวาของคู่บ่าวสาวในพิธี สมรสมีความหมายดังนี้

1. หมายถึงความตั้งใจที่จะเป็นหนึ่ง เดียวกันในชีวิตสมรส

2. หมายถึงความตั้งใจที่จะไม่แยก จากกัน

3. แสดงความเท่าเทียมกันของสามี และภรรยา

4. เป็นการแสดงให้เห็นว่าคู่บ่าวสาว กำลังทำการสาบานอย่างสง่า (เวลาสาบาน เราจะใช้มือขวา) เนื้อหาของคำสาบานก็คือ ความซื่อสัตย์ ความรัก และการยกย่องให้ เกียรติแก่กัน จนกว่าชีวิตจะหาไม่ (จนกว่า จะตายจากกัน)

ความหมายของแหวนและการมอบแหวนให้ แก่กันของคู่บ่าวสาวในพิธีสมรส

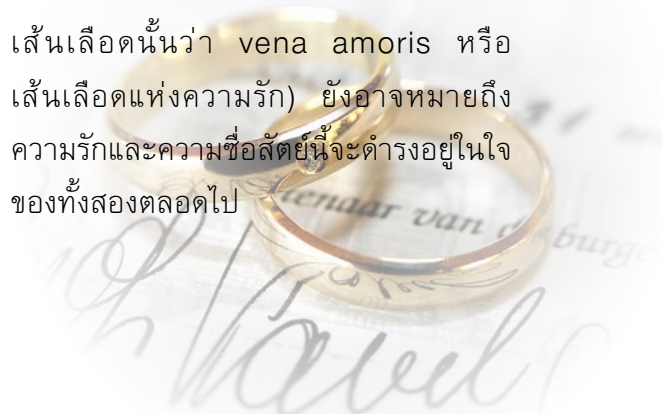
คำพูดในขณะที่คู่บ่าวสาวสวมแหวนให้
แก่กันและกัน คงจะให้ความหมายของ
แหวนในพิธีสมรสได้ดี “.....(ออกชื่อเจ้าสาว
หรือเจ้าบ่าว)..... ขอให้รับแหวนนี้เป็น
เครื่องหมายแสดงความรักและความซื่อสัตย์
ของ(ผมหรือดิฉัน) เดชะพระนาม พระบิดา
และพระบุตร และพระจิต”

แหวนที่คู่บ่าวสาวสวมให้แก่กันและกัน
ในพิธีสมรสมีความหมายดังนี้

1. แหวนเป็นเครื่องหมายของความ
รักและความซื่อสัตย์ที่ทั้งสองมีให้แก่กัน
2. เป็นการมอบตนเองของคู่บ่าวสาว
ให้แก่กันและกันผ่านทางแหวนที่เป็น
สัญลักษณ์ (ในพิธีกรรมของสังคายนาเมือง
เตรน ใช้แหวนเพียงวงเดียวในพิธีสมรสโดย

ฝ่ายชายเท่านั้นที่ เป็นผู้สวมแหวนให้กับฝ่าย
หญิง แต่ในพิธีกรรมปัจจุบันเป็นทั้งสองฝ่าย
ที่มอบแหวนให้แก่กันและกัน ซึ่งให้เห็นถึง
ศักดิ์ศรีของชายและหญิงที่เท่าเทียมกัน โดย
แสดงออกอย่างชัดเจนผ่านทางเครื่องหมาย
ในพิธีกรรม)

3. ยังอาจตีความตามลักษณะของ
แหวนที่เป็นวงกลม หมายถึงความรักที่เป็น
นิรันดร์ และการสวมแหวนที่นิ้วนางข้างซ้าย
(ชาวอียิปต์เชื่อว่า ที่นิ้วนางข้างซ้ายมี
เส้นเลือดที่เชื่อมตรงไปสู่หัวใจ ซึ่งเมื่อ
ความเชื่อนี้ไปถึงชาวโรมัน พวกเขาเรียก
เส้นเลือดนั้นว่า vena amoris หรือ
เส้นเลือดแห่งความรัก) ยังอาจหมายถึง
ความรักและความซื่อสัตย์นี้จะดำรงอยู่ในใจ
ของทั้งสองตลอดไป

คณะนิพนธ์

บาทหลวงสมชัย พิตยาพงศ์พร

ความจริง ความรัก ความเมตตา

บทเทศน์ข้อคิด และคำสอนเตือนใจ
ของพระสันตะปาปา ฟรังซิส
(ฮอร์хе มารีโอ แบร์โกลิโอ)
รวบรวม โดย โป๊ป รีพอร์ท

หนังสือ “ความจริง ความรัก ความเมตตา” เป็นหนังสือรวบรวมบทเทศน์สอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ในปีค.ศ.2013 เป็นภาคภาษาไทย รวบรวมพระดำรัสแรกเริ่มตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม ค.ศ.2013 วันแรกและครั้งแรก หลังจากที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ได้รับเลือกเป็นสมเด็จพระสันตะปาปา ประมุขของพระศาสนจักรคาทอลิก ลำดับที่ 266 พระองค์เสด็จออกมาปราศรัยและ

ชื่อหนังสือ

ผู้เขียน

ผู้แปล

ผู้จัดพิมพ์

พิมพ์ครั้งแรก

จำนวนหน้า

ความจริง ความรัก ความเมตตา

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส

วศิน มานะสุรางกุล และทีมงานโป๊ป รีพอร์ท

แอนดรูว์ วิษณุ ัญญอนันต์

พฤศจิกายน 2014

698 หน้า

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์สาขาวิชาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

อวยพร “แก่ชาวโรมและชาวโลก (Urbi et Orbi) จนถึงบทเทศน์สอนในพิธีทำวัตรเย็นเพื่อขอบคุณพระเจ้าในวันสิ้นปี คือวันอังคารที่ 31 ธันวาคม ค.ศ.2013 จุดประสงค์ในการจัดพิมพ์เพื่อให้บทสอนใจเหล่านี้ได้เผยแผ่ในวงกว้าง สำหรับทั้งพี่น้องคาทอลิกและพี่น้องศาสนิกของนิกายหรือศาสนาอื่นๆ ด้วย

ดังนั้น การนำเสนอและจัดพิมพ์บทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสตามลำดับเวลา บทสอนใจทั้งหมดประกอบด้วย

1. บทเทศน์ในพิธีบูชาขอบพระคุณ

ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสโดยเฉพาะจากวัดน้อยที่พำนักของพระองค์ คือ ณ วัดน้อย โดมุส ซางตา มาร์ธา (Domus Santa Marta)

2. การสอนคริสตศาสนธรรม ในวันที่เปิดให้บุคคลต่างๆ ทั่วไปเข้าเฝ้าคือทุกวันพุธ (General Audience)

3. พระคำรัสหลังจากสวดบททูตสวรรค์แจ้งข่าว (Angelus) โดยเฉพาะทุกเที่ยงวันอาทิตย์

4. คำปราศรัยและข้อเตือนใจเมื่อพบปะบุคคลสำคัญ และกับกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ

5. คำปราศรัยและข้อเตือนใจ ระหว่างการเสด็จเยี่ยมอภิบาลตามสถานที่ต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศอิตาลี

เดือนมีนาคม 2013 เนื้อหาสำคัญบางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสมี ดังนี้

พระดำรัสแรกในวันพุธที่ 13 มี.ค. หลังจากที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้รับเลือกเป็นสมเด็จพระสันตะปาปา 14 มี.ค. ทรงถวายพิธีบูชาขอบพระคุณครั้งแรกพร้อมกับพระคาร์ดินัล 114 องค์ ทรงเทศน์จากใจว่า

1) ชีวิตเป็นการเดินทางพร้อมกับพระเจ้าและเดินในความสว่างของพระองค์

2) ทุกจังหวัดชีวิตให้ร่วมกันสร้างพระศาสนจักร

3) ประกาศความเชื่อในพระคริสตเจ้า กล่าวหาญที่จะแบกกางเขนกับพระเจ้า ผู้ประทับกับเรา 16 มี.ค.ทรงตอบสื่อมวลชนว่า ทำไมเลือกพระนามฟรังซิส 18 มี.ค. พิธีบูชาขอบพระคุณเข้ารับตำแหน่งพระสังฆราชแห่งโรมอย่างเป็นทางการ มีสัตบุรุษมากกว่า 3 แสนคน มีภักดิ์, ผู้นำประเทศ, ผู้นำศาสนาต่างๆ ร่วมพิธีด้วย บทเทศน์สอน พระเยซูเจ้าทรงมอบอำนาจการรับใช้แก่นักบุญเปโตร ควรใช้อำนาจนี้แบบนักบุญโยเซฟที่ถ่อมตน หนักแน่น ซื่อสัตย์ ปกป้องรักษาผู้อื่นและสิ่งสร้างต่างๆ ของพระเจ้า โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ผู้อ่อนแอ

เดือนเมษายน 2013 เนื้อหาสำคัญ
บางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะ
ปาปาฟรังซิส มีดังนี้

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงมี
วิถีชีวิตตามแบบของพระองค์ ทรงพักใน
ห้องเล็กๆ ในหอพักข้างตา มาร์ธาเพื่อจะ
มีชีวิตหมู่คณะกับผู้อื่น ทรงขอให้สภาพระ
สังฆราชคาทอลิกแห่งโปรตุเกสถวายสมณ
สมัยของพระองค์ไว้ในความคุ้มครองของ
แม่พระฟาติมา ทรงเริ่มปรับเปลี่ยนบุคลากร
เพื่อให้งานต่างๆ สามารถดำเนินไปอย่างดี
ยิ่งขึ้น ทรงแต่งตั้งพระคาร์ดินัล 8 องค์
จาก 5 ทวีป ให้เป็นที่ปรึกษาในการปฏิรูป
โรมัน คูเรีย (องค์กรบริหารพระศาสนจักร
ส่วนกลาง) บทเทศน์จากพิธีบูชา
ขอบพระคุณ “ฉันไม่รู้เลยว่า ฉันทำอะไร
พลาดไป” เปิดใจรับใช้พระเจ้า อย่าคิด
เอง เออเอง จงประกาศพระวรสารด้วย
ความชื่นชมยินดี “เยาวชนจงกล้าสวน
กระแสของโลก” “การรับศีลอภัยบาปไม่ใช่
การไปรับโทษจากพระเจ้า แต่ไปสรรเสริญ
พระเจ้าผู้อภัยบาปเราด้วยความอ่อน
โยน” “คริสตชนต้องสวดภาวนาเพื่อพระ
ศาสนจักร เพื่อคนชรา คนป่วย เด็กและ
เยาวชน ผู้ถูกเบียดเบียน” 30 เมษายน
พระองค์ทรงต้อนรับ ชิม่อน เปเรส
ประธานาธิบดีอิสราเอลที่มาเฝ้าและทูลเชิญ
ให้พระองค์เสด็จไปเยี่ยมอิสราเอล

เดือนพฤษภาคม 2013 เนื้อหาสำคัญ
บางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะ
ปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 พ.ค. วันฉลองนักบุญโยเซฟผู้ใช้
แรงงาน “ขอให้ช่วยกันต่อต้านการใช้
แรงงานทาส” “งานสะท้อนศักดิ์ศรีมนุษย์
พร้อมคำหิมนายจ้างที่จ่ายค่าแรงไม่ยุติธรรม”
2 - 3 พ.ค. “ความแตกแยกเกิดเมื่อเรา
ปิดตัวเองไม่ต้อนรับพระเจ้า” “คริสตชนต้อง
กล้าประกาศพระวรสาร ไม่ใช่กลัวที่จะ
อิจฉากัน” พระองค์ทรงต้อนรับ มิเชล
ลุโลมาน ประธานาธิบดีเลบานอน ทรงหวัง
ให้มีรัฐบาลบริหารประเทศโดยเร็ว ขอให้
ช่วยดูแลคริสตชนในประเทศด้วย 4 - 10
พ.ค. “ขอให้เราต่อสู้กับปีศาจด้วยความ
นอบน้อมและถ่อมตน” “แม่พระสอนเราไม่
ให้ดำเนินชีวิตแบบเด็กไร้ความรับผิดชอบ”
“กลุ่มฆราวาสคือปอดไว้หายใจของพระ
ศาสนจักร” “คริสตชนไม่เปิดใจรับพระเจ้า
ก็จะไม่เข้าใจแผนการณ์ของพระเจ้า” โอกาส
วันสาบานตนของทหารสวิสใหม่ 35
นาย “พระศาสนจักรรักพวกท่าน เป็นหนี้
พวกท่าน” “คริสตชนขึ้นบันไดว่าล้มเหลวใน
ชีวิตคริสตชน” “เราได้ฟังพระเจ้าและคิด
ตามสิ่งที่พระองค์ตรัสหรือไม่” “พระ
ศาสนจักรไม่ต้องการความยากจนแค่ทฤษฎี
เท่านั้น” “การประกาศพระวรสารไม่ใช่
การไปเปลี่ยนศาสนาผู้อื่น” “ความสุขแบบ
คริสตชนลึกซึ้งกว่าความสุขทั่วไป” “คาทอลิก
และคอปติกเป็นหนึ่งเดียวกันในศีลล้างบาป

11-13 พ.ค.”คำภาวนาที่แท้จริงจะชี้ทางเราให้ไปช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์” “จงเคารพวัฒนธรรมที่แตกต่างและอย่าปิดตัวเองไว้กับโลกส่วนตัว” “จงหาที่ว่างให้พระจิตบ้าง” 22 - 31 พ.ค. “พระจิตนำภราดรมาให้ทุกคนคุยกันรู้เรื่อง” “พระสงฆ์อย่าทำตัวเป็นผู้ควบคุมความเชื่อ แต่จงเป็นผู้อำนวยความสะดวกทางความเชื่อ” “หวังเห็นกลุ่มมาเพียกลับใจ” “การกินอยู่อย่างสุขุราขัดขวางในการติดตามพระเจ้า” “คริสตชนที่มีชีวิตไม่เคยลำบากชีวิตเขาต้องมีบางอย่างผิดปกติ” “พระสันตะปาปาก็มีข้อบกพร่อง แต่พระเจ้าพร้อมให้อภัยทุกคน” “อย่าทำตัวเป็นคริสตชนครึ่งทาง” “อย่าอายที่จะมีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน” “ไปรวมมิสซาต้องไปด้วยความสุข ไม่ใช่ทำตัวไว้ทุกข์เหมือนไปงานศพ” “เวลาทำตามเสียงของพระ จงรีบทำอย่างเด็ดเดี่ยว มั่นใจและรวดเร็ว”

เดือนมิถุนายน 2013 เนื้อหาสำคัญบางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 - 13 มิ.ย. “ถ้าเราประกาศพระวรสารแล้วถูกเบียดเบียน รู้ไว้เถิดเรามาถูกทางแล้ว” “ไม่แปลกใจที่ผู้นำหลายชาติแก้ปัญหาด้วยสงคราม เพราะเขามองเงินสำคัญกว่าชีวิตมนุษย์” “จงวางใจในพระญาณสอดส่องของพระเจ้า” “คริสตชนต้อง

เตือนตัวเองว่าเป็นคนบาป แต่จะไม่ใช่เป็นคนโกง” “จงเลิกเสแสร้งทำเป็นคนดี แต่ใจคิดร้ายกับผู้อื่นได้แล้ว” “น่าเศร้าที่เวลาหุนตก เราทุกข์ใจ แต่เวลาคนตายเพราะความอดอยาก เรากลับไม่รู้สึกละอาย” “การหลงใหลวัตถุฝ่ายโลกแบบคลั่งไคล้เป็นอันตรายนำเราบั่นใจจากพระเจ้า” “คนที่ทำงานให้พระศาสนจักรแล้วต้องการตำแหน่งสูงๆ จัดเป็นพวกสร้างแผลร้ายให้พระศาสนจักร” “หนึ่งในวิธีแสดงความรักต่อพระเจ้า คือ การรักผู้ยากไร้จากใจจริง” “ฟังพระวาจาแล้วหัดเก็บรักษาด้วย ไม่ใช่ฟังแล้วปล่อยผ่านไป” “การเป็นทุกข์ไปกับผู้อื่นคือ ความรักที่พระเจ้ามีต่อมนุษย์” “คริสตชนอย่ากรอดพ้นจากบาป แต่กลับกลัวเวลาพระเจ้าจะไถ่บาปเรา” “พระศาสนจักรเดินหน้าด้วยจิตใจจากจน ไม่ใช่เดินด้วยจิตใจแบบนักธุรกิจ” “มนุษย์เป็นของพระเจ้ามิใช่พระเจ้าเป็นของมนุษย์” “จงอย่ากลัวที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น” “คริสตชนที่คิดอยากทำตัวเด่นดังเขาคนนั้นคิดผิดเต็มๆ”

14 - 29 มิ.ย. “ทำทุกอย่างเพื่อสร้างความเป็นหนึ่ง” “อย่าเสแสร้งตัวเองไม่ใช่คนบาป” “ชีวิตคริสตชนไม่ได้ให้ความรู้สึกสบายตัวเหมือนไปทำสปา” “Say Yes กับการปกป้องชีวิต Say No กับการส่งเสริมความตาย” “เด็กถาม พระสันตะปาปาตอบ” “ขอร้องพ้อแม่อย่าลงโทษลูกด้วยการตบหน้า” “จงกล้าออกจาก

ตนเองไปประกาศพระวรสาร” “จงสวดให้ศัตรู” “คาทอลิกต้องสามัคคีในกลุ่ม และเป็นหนึ่งเดียวกับคริสตชนนิกายอื่นด้วย” “เวลาทำ อย่าโอ้อวด” “ความดีเท่านั้นที่ตายแล้วนำติดตัวไปได้” “สมณทูตคือผู้อภิบาล อย่าทำตัวเป็นผู้ดีขึ้นสูงในสังคม” “ความร่ำรวยและการใส่ใจทางโลกสกปรกกัน ลมหายใจพระเจ้าของพระเจ้า” “จงตอบพระเจ้าด้วยหัวใจ” “ยกย่องเยาวยชนที่กล้าสวนกระแสสังคม เพื่อมาทำงานรับใช้สังคม” “ไม่มีใครได้เป็นคริสตชนแบบบังเอิญนะ” “ในพระศาสนจักรทุกคนมีความสำคัญเท่ากันหมด” “ผู้ชายควรจะมีความสุข เมื่อรู้ว่าตัวเองจะมีลูก” “เป็นคริสตชนต้องชื่นชมยินดี” “พระเจ้าอดทนกับมนุษย์มาก ผิดกับมนุษย์ที่ไม่อดทน และพร้อมทั้งพระเจ้าทันที” “ความหลากหลายในพระศาสนจักรเป็นเหมือนภาพโมเสกล้ำค่า” “โป๊ปเบเนดิกต์เป็นแบบอย่างของคนที่ยังเสียงมโนธรรมตัวเอง”

เดือนกรกฎาคม 2013 เนื้อหาสำคัญ บางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 - 14 ก.ค. “จงสวดภาวนาขอพระเจ้าอย่างกล้าหาญและไม่ลดละ แต่อย่าสวดแบบติดสินบน” “อย่ากลัวที่จะสู้กับบาป” “จะสัมผัสพระเจ้าได้ต้องลงไปสัมผัสผู้ป่วย ผู้ยากไร้ และผู้ที่ถูกทอดทิ้ง

เท่านั้น” “ไม่มีใครขโมยการเป็นลูกของพระเจ้าไปจากเราได้” “คริสตชนต้องเปี่ยมด้วยความเมตตากรุณา” “อย่าทำตัวเป็นคริสตชนพาร์ทไทม์” “พอรู้สึกแย่มากๆ เมื่อเห็นพระสงฆ์มีรถใหม่และหรูหราขับกัน” “พระศาสนจักรแพร่ธรรมด้วยเช่า” “จงรู้จักผิดชอบชั่วดีและอย่าเป็นพวกหน้าซื่อใจคด” “เชิญภาวนาเพื่อคุณหมอและพยาบาล” วันระลึกถึง 400 ปี นักบุญคามิลโล 3 ก.ค. ทรงลงพระนามอนุมัติ บุญราศีจอห์น ที่ 23 และ บุญราศี จอห์น ปอล ที่ 2 เป็นนักบุญ 21 ก.ค.” การภาวนาจะไม่เกิดผล ถ้าเราไม่ช่วยเหลือคนจน”

22 - 30 ก.ค. ทรงเสด็จไปประเทศบราซิลเพื่อร่วมงานเยาวชนโลกครั้งที่ 28 มีผู้มาร่วมงาน 3.5 ล้านคน “ข้าพเจ้ามาขออนุญาตเคาะประตูหัวใจชาวบราซิลด้วยความสุภาพ” “เยาวชน คือ เครื่องจักรที่ทรงพลังสำหรับพระศาสนจักรและสังคม” “ตำหนิรัฐบาลหลายชาติในอเมริกาได้แก้ปัญหายาเสพติดไม่ตรงจุด” “อย่าทำตัวเป็นตัวถ่วงการทำความดี แต่จงช่วยคนจนและตั้งใจประกาศพระวรสาร” “จงให้พระเจ้าเป็นศูนย์กลางของชีวิต” “ปู่ย่าตายายมีความสำคัญมากต่อครอบครัว” “พวกลูกจะเลือกเป็นเหมือนใครระหว่างปีลาโต, ซิมอนชาวไซรีน หรือแม่พระ” พระสังฆราชต้องไม่เก็บตัว แต่จงออกไป

ประกาศพระวรสารและช่วยเหลือเยวชน” “ปัญหาทุกอย่างควรแก้ด้วยการพูดคุยกัน” “พระศาสนจักรต้องเลิกใช้ภาษายากๆ ในการสื่อสารกับสัตบุรุษ” “เยวชนอย่าทำตัวเป็นคริสตชนพาร์ทไทม์ อย่าเป็นคริสตชนของปลอมทำเหมือนจริง” “พระเยซูเจ้าไม่เคยถามเราว่าเราจะไปประกาศพระวรสารไหม” 31 ก.ค. “เราต้องให้พระเจ้าเป็นศูนย์กลางชีวิต”

เดือนสิงหาคม 2013 เนื้อหาสำคัญ บางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 - 28 ส.ค. “เยวชนไม่ได้มางานเยวชนโลกเพราะพระสันตะปาปา แต่เป็นเพราะพระเยซู” “ความต้องการที่จะพบกับพระคริสตเจ้าคือ กุญแจสำคัญของชีวิตคริสตชน” “นักฟุตบอลคือ คนดังที่ต้องวางตัวเป็นแบบอย่างให้สังคม” “หวังเห็นคาทอลิกสวดสายประคำทุกวัน” “ความเชื่อในพระเจ้ากับบาปเป็นเรื่องสวนทางกันเสมอ” “ใจดีให้นักเรียนญี่ปุ่นเข้าเฝ้า แม้ทรงพักร้อนประจำปี” “พระเยซูไม่เคยกีดกันเราให้เข้าประตูแคบ” “ชีวิตเยวชนนี้ว้าวุ่นเหมือนนักบุญออกัสตินตอนหนุ่มๆ

เดือนกันยายน 2013 เนื้อหาสำคัญ บางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 - 15 ก.ย. “ทรงขอร้องทุกสิ่งมณฑลทั่วโลกจัดงานภาวนาและอดอาหารเพื่อสันติภาพในซีเรีย ในวันที่ 7 ก.ย. “พวกชอบนิโทษคือ ฆาตรกรที่ฆ่าผู้อื่นด้วยปาก” “พระเยซูสู้ความชั่วด้วยความสุภาพถ่อมตนไม่ใช่ด้วยกองทัพทหาร” “ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของวาติกัน” “ถ้าจะติดตามพระเยซูเราต้องประกาศพระวรสาร” “พื้นฐานของการเป็นคริสตชนคือความชื่นชมยินดี” “คริสตชนที่แท้จริงต้องให้พระเยซูเป็นศูนย์กลางของชีวิต” “ความรุนแรงมิได้แก้ด้วยความรุนแรง ความตายไม่ได้แก้ความความตาย” “การติดตามพระเยซูคือ การแบ่งปันพระเมตตาให้โลก” “การมีความหวังในพระเยซูต่างกับการมองโลกในแง่ดี” “ไม่มีใครเหนือกว่าใครในพระศาสนจักร” “ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเป็นคัมภีร์สำคัญของชีวิตคริสตชน” “จงฉลองวันที่เรารับศีลล้างบาปเป็นประจำทุกปี” “ต้อนรับนายกยิ่งลักษณ์ และชี้ถึงความสำคัญของงานศาสนสัมพันธ์” “คริสตชนต้องรู้จักให้อภัยศัตรูและเลิกนินทาคน” “อย่าอ้างว่าเรานินทาโดยสุจริตเด็ดขาด” “เราต้องภาวนาและเป็นทุกข์ถึงบาป ถึงจะเข้าใจธรรมล้ำลึกแห่งไม้กางเขน” “อย่าตัดสินคนบาปว่า เต็มใจมันต้องถูกพระเจ้าลงโทษ”

16-30 ก.ย. “คาทอลิกที่ดีต้องสวดให้ผู้ปกครองบ้านเมือง” “เตือนใจพระ

สังฆราชและพระสงฆ์” อย่าหลงไหลไปตามจิตฝ่ายโลกและจิตแห่งการคดโกง” “พระศาสนจักรต้องเป็นแม่ที่กล้าหาญที่จะปกป้องลูกของตน” “เตือนสติบรรดาพระสังฆราชคาทอลิก อย่าประพฤติตนเป็นพระสังฆราชประจำสนามบิน” “คาทอลิกต้องอย่าให้เงินเข้ามาแทนที่พระเจ้า” “แพทย์และพยาบาลคาทอลิกต้องปกป้องชีวิตมนุษย์” “พระเจ้าทรงมองมนุษย์ด้วยความเมตตาและให้โอกาสกลับใจเสมอ” “อย่ากลัวที่จะประกาศพระวรสารบนโซเชียลเน็ตเวิร์ค” “ให้กำลังใจคนว่างงานอย่าท้อแท้” “พิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ไม่ใช่พิธีคาถาเวทมนต์” “การชุบชีวิตนั้นคือการทำลายพระศาสนจักร” “ถ้าอยากรู้จักพระเยซู จงออกไปตามถนนสัมผัสชีวิตเพื่อนมนุษย์” คริสตชนตัวจริงวัดกันที่อยากสบาย” หรือ “อยากติดตามพระเยซู” “พ่ออยากให้พระศาสนจักรบาดเจ็บมากกว่าเจ็บป่วย” “เลิกนินทาให้ร้ายกันได้แล้ว” “อย่าทำงานของพระเจ้ามาสร้างชื่อเสียงและหาเงินให้ตัวเอง” ”ทรงประกาศวันสถาปนานักบุญจอห์นที่ 23 และนักบุญจอห์น ปอลที่ 2 ในวันพระเมตตา 27 เม.ย. 2014 “ผู้นำทุกศาสนาต้องช่วยสร้างสันติภาพให้กับโลก” “พระเจ้าประทับในความชื่นชมยินดีและสันติ ไม่ใช่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ” สถานการณ์ของโลกความตึงเครียดในซีเรียลดลง ซีเรียยอมรับข้อเสนอของรัสเซียโดยยอมส่งมอบ

และทำลายอาวุธเคมี อเมริกันยุติแผนบุกถล่มซีเรีย ทำให้มีสันติภาพอีกครั้งหนึ่ง

เดือนตุลาคม 2013 เนื้อหาสำคัญบางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 - 15 ต.ค. “ศาสนาคริสต์ไม่ใช่ศาสนาแห่งการแก้แค้น” บทสัมภาษณ์สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสให้กับผู้อำนวยการหนังสือพิมพ์ลารีปูบลิกา “เราคือคนบาปแต่อย่ากลัวที่จะกลับใจและละทิ้งบาป” “อย่าให้การร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณเป็นงานเข้าสังคม” “วาดิกันแถลงพระสันตะปาปาปฏิรูปโรมันคูเรียแน่นอน” ความยุติธรรมและความเป็นหนึ่งเดียวไม่ได้อยู่ในพจนานุกรมอย่างเดียวกันใช่ไหม”

4 ต.ค. **เยือนอัชชีเป็นครั้งแรก** เราต้องเคารพสิ่งสร้างของพระเจ้าเหมือน นักบุญฟรังซิสอัชชี” “แนะวิธีป้องกันการเทศน์ที่น่าเบื่อแก่พระสังฆราชและพระสงฆ์” “อย่ากลัวที่จะตัดสินใจแต่งงานสร้างครอบครัว” .การสวดภาวนาคือ ลมหายใจของความเชื่อ” “จงให้พระเจ้ามีส่วนร่วมและนำทางชีวิตเรา” “อย่าสวดภาวนาเหมือนนกแก้ว” “พระศาสนจักรคาทอลิกคือความเป็นสากล” “คริสตชนต้องสวดภาวนาด้วยความกล้าหาญในความเชื่อ” “คุยสบายๆ สไตล์เยสุอิตกับโป๊ปฟรังซิส” “ให้สัมภาษณ์บรรณาธิการสงฆ์เยสุอิต” “อย่าทำเป็นใส่ชื่อ

คิดว่าปีศาจไม่มีจริง” “บทบาทสตรีในพระศาสนจักรคือ ผู้รับใช้ไม่ใช่ทาส” “แม่พระคือ ผู้คล้ายปมบาปของเอวาทที่ไม่เชื่อฟังพระเจ้า” 13 ต.ค. ทรงเป็นประธานมิสซาถวายโลกแด่พระแม่ฟาติมา” “คริสตชนต้องพูด ขอโทษ เสียใจ และขอบคุณ” “อย่าเสแสร้งทำเป็นศรัทธา แต่ไม่ช่วยเหลือคนยากไร้” “การประกาศพระวรสารใหม่คือการก้าวไปเสวนากับคนที่มีความเชื่อต่างจากเรา” “อย่าหลงบูชาสิ่งสร้างมากกว่าพระเจ้าผู้สร้าง”

15 - 31 ต.ค. “วันนี้เราประกาศพระวรสารกันหรือยัง” “คริสตชนต้องสวดภาวนาไม่ใช่ทำเป็นสวดภาวนาต่อหน้าคนอื่น” “จงไปเยี่ยมพระสงฆ์และซิสเตอร์เกษียณอายุบ้างนะ” “อย่าเบื่อการสวดภาวนา” “อย่าตกเป็นเหยื่อความโลภเด็ดขาด” “พระเจ้าเข้ามาพัวพันชีวิตเราเสมอ” “คุณทุกวันนี้มีแต่ขังแมลงวัน แต่ปลาตัวใหญ่หลุดรอดอย่างสบาย” “ถ้าพระศาสนจักรไม่ประกาศพระวรสาร พระศาสนจักรก็จะสิ้นใจแล้ว” “อย่าเป็นคริสตชนแค่ลมปากและเฉื่อยชา” “พระสังฆราชคาทอลิกมีหน้าที่รับใช้ไม่ใช่คอยปกครอง” “เวลารับศีลอภิเษกต้องจริงใจสสารภาพบาปผิดและอับอายในบาปที่ทำ” “อย่าทั้งเด็กและคนชราให้เป็นส่วนเกินของสังคม” “อย่าลืมพูด ขอขอบคุณ - ขอโทษ - เสียใจกับสมาชิกในครอบครัว” ครอบครัวของเราสวดพร้อม

กันบ้างหรือเปล่า” “เวลาภาวนา เราต้องภาวนาเพื่อผู้อื่นด้วย” “ขอขอบคุณสมาชิกครอบครัวนักข่าวคาทอลิกที่เสียสละเวลาให้พระสันตะปาปา” “ความหวังแบบคริสตชนไม่ใช่การมองโลกในแง่ดี” “สหพันธ์นักบุญรวมเราให้เป็นหนึ่งเดียวกัน” “ความรักของเรายิ่งใหญ่หรือจิตชิด”

เดือนพฤศจิกายน 2013 เนื้อหาสำคัญบางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 - 14 พ.ย. “นักบุญไม่ใช่ซูเปอร์แมน แต่เป็นคนที่ตอบโต้ความชั่วด้วยความดี” “คริสตชนต้องมีความหวังที่จะไปสวรรค์” “ไม่ว่าเราทำอาชีพอะไร เราก็คือคนบาปเหมือนกันหมด” “จงเตรียมพร้อมเสมอ การพิพากษาของพระเจ้าเกิดขึ้นแน่” “ทั้งคนดีและคนเลวได้รับเชิญเข้าสู่พระศาสนจักรเหมือนกัน” “พระศาสนจักรเติบโตได้ด้วยความรักเท่านั้น” “พระเจ้าไม่เคยยอมแพ้ในการตามหาลูกที่หายไปให้กลับมาหาพระองค์” “พ่อแม่ที่คดโกงคือ คนที่ทำลายศักดิ์ศรีของลูกของตน” “อย่ามองความตายด้วยมุมมองประสามนุษย์” “ถ้าพี่น้องเราล้าแก่ผิดในบาป เราต้องให้อภัยเขา” “แม้พระเจ้าตำหนิเรา แต่พระองค์ก็ทำด้วยความหวังโย” “ทะเลเบียนศีลล้างบาปคือ ทะเบียนเกิดในพระศาสนจักร” “พระศาสนจักรกับรัฐแบ่งปันความหวังโยต่อคน

ว่างงานเหมือนกัน” “จงหยุดนิสัยสอด้รู้สอได้เห็น” “พระสังฆราชคาทอลิกมีหน้าที่รับใช้ด้วยความรักและเมตตา ไม่ใช่ออกกฎหมายคนอื่น”

16-30 พ.ย. “พระเจ้าใจอ่อนเสมอถ้าเราสวดขอด้วยความถ่อมตน” “อย่าหลงไปติดตามประกาศตัวปลอมเด็ดขาด” “อย่าหลงไปตามจิตตารมณ์ฝ่ายโลกที่นำเราห่างจากพระเจ้า” “ใครไม่สนใจปู่ตายายคนนั้นก็ไม่มีอนาคต” “พ่อรับศีลออกบาปทุกๆ 2 อาทิตย์” “เราเริ่มมีสซาเพราะสรรเสริญพระเจ้า ไม่ใช่เพราะเราชอบพิธีกรรม” “ความรักของพระเจ้าเป็นนิรันดร์พระองค์ไม่มีวันทรยศเรา” “ถ้าให้พระเจ้าเป็นศูนย์กลางชีวิต แม้ในความมืดมิดความสว่างก็ส่องแสงได้” “เราต้องวางใจพระเจ้าแม้เป็นช่วงแย่งสุดในชีวิตก็ตาม” “เจ้าแห่งเวลาคือ พระเจ้าไม่ใช่เรา” 26 พ.ย. ทรงออกสารเตือนใจ “**ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร**” (Evangelii gaudium) “อย่ากลัวความตายบนโลกนี้” “ทำไมเราไม่กล้าคุยเรื่องศาสนาในที่สาธารณะ” “ทรงประกาศให้ปี 2015 เป็น “**ปีนักบวช**” “จงสวดขอสติปัญญาจากพระเจ้าเพื่อจะเข้าใจเครื่องหมายแห่งกาลเวลา” “อย่าให้ใครมาขโมยความมุ่งมั่นไปจากท่าน”

เดือนธันวาคม 2013 เนื้อหาสำคัญบางส่วนของบทสอนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส มีดังนี้

1 - 15 ธ.ค. “เราต้องมีความหวังว่าสังคมจะอยู่อย่างสงบสุข” “เราพบพระเยซูผ่านการทำดีและเยี่ยมผู้ป่วย” “เรามีความหวังในการกลับคืนชีพพร้อมกับพระเยซู” “อย่าพูดให้ดูดี แต่ไม่ทำตามทีพูด” “แม่พระคือ แบบอย่างในการเตรียมรับเสด็จพระคริสตเจ้า” “ถวายพวงมาลาแม่พระโอกาสสมโภชแม่พระปฏิสนธินิรมล” “ขอพระเจ้าประทานสันติในอียิปต์ด้วย” “ในสายตาของพระเจ้า ทุกคนสำคัญเท่ากันหมด” “การพิพากษาครั้งสุดท้ายเริ่มตั้งแต่เรามีชีวิต” 12 ธ.ค. สันตะสำนักแถลง **ไทม์ยกย่องโป๊ปฟรังซิสเป็นบุคคลแห่งปี 2013** “หาเวลาเงียบๆ ในช่วงคริสต์มาสเพื่อฟังเสียงพระเจ้าบ้าง” “คริสตชนต้องหยุดยั้งขบวนการค้ามนุษย์” “พระเจ้าไม่ต้องการให้คนบาปตาย แต่ต้องการให้กลับใจ” “อย่าเที่ยววิจารณ์คน โดยไม่มองดูตนเอง” “เด็กๆ เตรียมตัวรับเสด็จพระกุมารได้ ด้วยการไม่ติดกับพ่อแม่” “พ่อไม่ใช่มาร์กซิส” “คริสตชนที่ซึมเศร้าเขาอยู่ห่างจากพระเจ้า”

16 - 31 ธ.ค. “อย่ามกใหญ่ไผ่สูง
ในหมู่ประชากรพระเจ้า” “17 ธ.ค.
Happy Birthday สันตะปาปาฟรังซิส
บุคคลแห่งปี 2013 ครบ 77 ชันษา”
“จงให้พระเจ้านำทางและเขียนชีวิตให้เรา”
“คริสตชนที่ถูกผู้อื่นคือ พวกนอกกรีต”
“ความสุภาพถ่อมตนคือ สิ่งสำคัญใน
ชีวิต” “ความเจียมจะช่วยให้เราพบธรรม
ล้ำลึกของพระเจ้า” “เราขอบมิตรภาพของ
พระเยซูให้คนอื่นด้วยการช่วยเหลือทุกคน”
“การนินทา คือ การทำร้ายและทำลาย
คนอื่น” “เสด็จเยี่ยมเด็ก ๆ โอกาส
คริสต์มาส” “นักบุญโยฮานาพระพรโป๊ป
กิตติคุณเบเนดิกต์ที่ 16 โอกาส
คริสต์มาส” “ประวัติศาสตร์แห่งความรอด
เริ่มด้วยการเดิน” “อย่าหมดหวังในการ
ภาวนาเพื่อสันติภาพโลก” “คริสตชนยุคนี้
ถูกเบียดเบียนมากกว่าศตวรรษแรก ๆ”
27 ธ.ค. ประกาศจากสภาพระสังฆราช

คาทอลิกแห่งประเทศไทย “คริสตชน
คาทอลิกกับความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง
ในฐานะพลเมืองของชาติ” “สมาชิก
ครอบครัวต้องพูดขออภัย, ขอขอบคุณ, และ
ขอโทษ แก่กัน” “เราทำประโยชน์ให้สังคม
บ้างหรือยัง?

สรุปหนังสือ “ความจริง ความรัก
ความเมตตา” รวบรวมบทเทศน์ข้อคิดและ
คำสอนเตือนใจของพระสันตะปาปาฟรังซิส
(ฮอร์เฆ มารีโอ แบร์โกรีโอ) ผู้นำด้าน
จิตวิญญาณสากลที่มีคุณค่าเป็นภาคภาษาไทย
รวบรวมจากเว็บไซต์โป๊ป รีพอร์ต
(www.popereport.com) นำเสนอโดย
แม่ทิว วคิน มานะสุรางกุล ได้จัดทำเป็น
หนังสือมีคุณค่า ซึ่งจะก่อเกิดประโยชน์ทั้งใน
มิติชีวิตจิตวิญญาณและความเป็นมนุษย์ที่
สมบูรณ์กับพระศาสนจักรและสังคมไทย
สืบต่อไป

คณะนิพนธ์

บาทหลวงสมชัย พิตยาพงศ์พร

- ชื่อหนังสือ แนวทางการเตรียมสมรสระยะไกล-ระยะใกล้, ระยะใกล้ชิด
และระยะหลังแต่งงาน 3 เล่ม
- ผู้เขียน คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตชนฆราวาสแผนกครอบครัว
- ผู้จัดพิมพ์ คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตชนฆราวาสแผนกครอบครัว
- พิมพ์ครั้งแรก ธันวาคม 2557
- จำนวนหน้า เล่มหนึ่ง 258 หน้า เล่มสอง 132 หน้า เล่มสาม 84 หน้า

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์สาขาวิชาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

พระสมณสาสน์เรื่อง “ครอบครัวคริสตชนในโลกปัจจุบัน” ของนักบุญยอห์น ปอล ที่ 2 พระสันตะปาปา ข้อที่ 5 ได้กล่าวว่า “ครอบครัวเป็นหัวใจของสังคม การที่ครอบครัวดี คนดี สังคมก็ดีด้วย” พระศาสนจักรถือว่า “การอภิบาลครอบครัวเป็นงานสำคัญอันดับแรก” (คลป ข้อ 65,70,73-74) งานอภิบาลครอบครัวหมายถึง การเตรียมสู่ชีวิตครอบครัว การอภิบาลช่วยเหลือคู่สมรส (คลป ข้อ 69, 72) และการฝึกอบรมผู้อภิบาล (คลป ข้อ 73-76)

จุดเริ่มต้นของครอบครัวคือ การแต่งงาน ดังนั้น พระสมณสาสน์เรื่อง “ครอบครัวคริสตชนในโลกปัจจุบัน” ได้แนะนำว่าการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัวเป็นสิ่งจำเป็นมาก และมากกว่าอดีตที่ผ่านมา เพราะในสมัยปัจจุบันสังคมมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การเตรียมเข้าสู่ชีวิตครอบครัวควรมีการเตรียมตัวเป็น 3 ระยะ คือ

1. การเตรียมตัวระยะไกล (Remote)
2. การเตรียมตัวระยะใกล้ (Proximate)
3. การเตรียมตัวระยะใกล้ชิด

(Immediate) (คลป ข้อ 66) และควรมีการอบรมต่อเนื่องระยะหลังเข้าสู่ชีวิตครอบครัวแล้วด้วย (คลป ข้อ 69)

เล่มหนึ่ง แนวทางการเตรียมสมรสระยะไกล-ระยะใกล้

เป็นครั้งแรกที่คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตชนฆราวาสแผนกครอบครัวได้พยายามจัดทำเนื้อหาการอบรมเตรียมสมรสระยะไกลและระยะใกล้ ตามข้อเสนอของพระสมณสาสน์เรื่อง “ครอบครัวคริสตชนในโลกปัจจุบัน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้แบบบูรณาการทุกมิติ การสร้างการตระหนักรู้ถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คุณค่าของสิทธิและความเสมอภาคทางเพศ บทบาทของเด็กและเยาวชนที่ดีต่อครอบครัวและสังคม การพัฒนาทั้งกายและจิตใจสู่วุฒิภาวะในการสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งและอบอุ่น เนื้อหานี้สามารถนำไปใช้อบรมเพศศาสตร์ศึกษาที่ถูกต้อง และตามคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก ทุกท้ายบทจะให้แนวสอนจากพระคัมภีร์และคำสอนพระศาสนจักร หนังสือนี้มีเนื้อหา 8 บทดังนี้

บทนำ กล่าวถึง

1) องค์ประกอบของแนวทางการอบรมเตรียมสมรส ทั้งด้านศาสนา ด้านเจตคติและจิตใจ ด้านสังคม ด้านสุขภาพ ด้านทักษะปฏิบัติ

2) ประเด็นสำคัญ คุณค่า ศักดิ์ศรีและเจตคติ ความเสมอภาคและสิทธิสุขภาพกายและจิตใจ สังคมและวัฒนธรรม ทักษะปฏิบัติ

3) รายละเอียดแต่ละประเด็นสำคัญ
จำแนกตามอายุในการเรียนรู้

4) ตารางแสดงองค์ประกอบหลัก
และหัวเรื่อง

บทที่ 1. พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย
กล่าวถึง พัฒนาการด้านร่างกาย ด้าน
ภาษาและสังคม ด้านจิตใจ ด้านเพศ
ระบบสืบพันธุ์ สุขอนามัยทางเพศ แนวคิด
และแรงบันดาลใจจากพระคัมภีร์และคำสอน
พระศาสนจักร

บทที่ 2. บทบาททางเพศ กล่าวถึง
ความแตกต่างระหว่างชายและหญิง การ
วางตัวระหว่างเพศ ความภูมิใจในตนเอง
ความเปี่ยมเบนทางเพศ แนวคิดและแรง
บันดาลใจจากพระคัมภีร์และคำสอนพระ
ศาสนจักร

บทที่ 3. ความรักและความสัมพันธ์
ฉันมิตร กล่าวถึง ความหมายของความรัก
แบบหนุ่มสาว องค์ประกอบของความรัก
รูปแบบของความรัก ความรักและการ
แสดงออกความรักโดยปราศจากการมีเพศ
สัมพันธ์ การตกหลุมรัก ความหึงหวง
มนุษย์สัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ แนวคิด
และแรงบันดาลใจจากพระคัมภีร์และคำสอน
พระศาสนจักร

บทที่ 4. การล่วงละเมิดทางเพศ
กล่าวถึง ความหมายของการล่วงละเมิดทาง
เพศ ผู้กระทำการล่วงละเมิดทางเพศ

สถานที่ที่มีการกระทำการล่วงละเมิดทาง
เพศ การหลีกเลี่ยงอันตรายทางเพศ หน่วย
งานที่ให้ความช่วยเหลือผู้ถูกล่วงละเมิดทาง
เพศ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ
แนวคิดและแรงบันดาลใจจากพระคัมภีร์และ
คำสอนพระศาสนจักร

บทที่ 5. การรู้เท่าทันเรื่องเพศใน
สื่อและเทคโนโลยี กล่าวถึง อิทธิพลของ
สื่อสารมวลชนที่มีต่อเรื่องเพศและความ
รุนแรง ผลกระทบของสื่อที่มีต่อคน
อันตรายจากการใช้สื่อที่ไม่เหมาะสม การ
รู้เท่าทันสื่อ การพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อ
แนวคิดและแรงบันดาลใจจากพระคัมภีร์และ
คำสอนพระศาสนจักร

บทที่ 6. การดูแลเอาใจใส่สุขภาพ
ก่อนแต่งงาน กล่าวถึง การตรวจสุขภาพ
โรคถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม โรค
ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ แนวคิด
และแรงบันดาลใจจากพระคัมภีร์และคำสอน
พระศาสนจักร

บทที่ 7. การสร้างครอบครัวและ
การวางแผนครอบครัว กล่าวถึง

1. การสร้างครอบครัวด้วยความรัก
และความอบอุ่น การแต่งงาน ครอบครัว
บทบาทพ่อแม่ ความสำคัญของความรักและ
ความอบอุ่นในครอบครัว การสร้างความรัก
และความอบอุ่นในครอบครัว

2. การวางแผนครอบครัว การ
ตั้งครรภ์ ผลกระทบของการตั้งครรภ์ใน
วัยรุ่น การแท้ง วิธีการวางแผนครอบครัว

3. กฎหมายการหมั้นและการสมรส การหมั้น การสมรส การเลือกไม่สมรส แนวคิดและแรงบันดาลใจจากพระคัมภีร์และคำสอนพระศาสนจักร

บทที่ 8. สิ่งที่ต้องทราบก่อนรับพิธีศีลสมรสของพระศาสนจักรในประเทศไทย กล่าวถึง การเตรียมตัวและการสอบสวนก่อนรับศีลสมรส อายุขั้นต่ำของผู้รับศีลสมรส คำประกาศและคำมั่นสัญญาต่างๆ ตัวอย่างใบสอบสวนและใบให้คำมั่นสัญญา

สรุปเนื้อหาของหนังสือนี้ เป็นการเตรียมสมรสในระยะไกลและใกล้ เสนอเนื้อหาที่มีบูรณาการ ความรู้เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเข้าใจเรื่องเพศ และพัฒนาการตามวัย ความหมายการแต่งงานเพื่อสร้างครอบครัวที่ดีและอบอุ่น เพื่อความดีของบุคคล ครอบครัว สังคมและพระศาสนจักร

เล่มสอง แนวทางการอบรมเตรียมสมรส (ระยะใกล้ชิด - Immediate)

เป็นการเตรียมสู่ชีวิตครอบครัวในระยะใกล้ชิดคือ ระยะก่อนแต่งงาน เป็นการเตรียมพร้อมเพื่อเข้าสู่พิธีศีลสมรส มีการสอบถามคู่บ่าวสาวก่อนการแต่งงานตามที่กฎหมายพระศาสนจักรกำหนด มีการอบรมเรื่องการแต่งงานแบบคริสตชน ความหมายและความสำคัญของพิธีศีลสมรส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมอย่างมีบูรณาการ ทั้งด้านกาย จิตใจ สุขภาพ การปฏิสัมพันธ์ และบทบาท

หน้าที่ เนื้อหาของหนังสือนี้มี 6 บท ดังนี้

บทนำ คำชี้แจงแนวทางการอบรมเตรียมสมรสระยะใกล้ชิด ในพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้มีหนังสือคู่มือแนวทางการอบรมเตรียมสู่ชีวิตครอบครัวถึง 13 เล่ม เล่มนี้จึงเป็นการพัฒนาต่อยอดจากหนังสือการสมรสระยะใกล้ชิดที่มีอยู่แล้วให้มีเนื้อที่สมบูรณ์และก้าวหน้าเหมาะสมยุคสมัยปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

บทที่ 1.การแต่งงานของคาทอลิก กล่าวถึง คุณค่าและความหมายของการแต่งงานแบบคาทอลิก ธรรมชาติของการแต่งงาน พื้นฐานและเอกลักษณ์ของการแต่งงาน การเป็นหนึ่งเดียวกันและการหย่าร้างไม่ได้ การแต่งงานเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ ชีวิตจิตคู่แต่งงาน การแต่งงานแบบต่างคนต่างถือ

บทที่ 2. ครองรักครองเรือน กล่าวถึง

1. หลักการครองรัก มีวุฒิภาวะและความสุขพร้อมที่จะดำเนินชีวิตเช่นคนธรรมดาสามัญ มีความสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ มีความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยา มีวุฒิภาวะทางจิตใจ มีความรับผิดชอบเพื่อสวัสดิการด้านต่างๆ ของลูก

2. แนวทางการครองเรือน การเป็นสามีภรรยาที่ดี คุณพ่อคุณแม่ที่ดี และครอบครัวที่ดี ครอบครัวดีเป็นบ่อเกิดกระแสเรียกที่ดีต่างๆ

3. หน้าที่อบรมบุตร

บทที่ 3. จริยธรรมครอบครัว กล่าวถึง

1. พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง

2. กระแสเรียกการถือพรหมจรรย์

3. การกระทำผิดต่อความบริสุทธิ์ การปล่อยตัวตามตัณหา การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การล่วงประเวณี สื่อลามก การทำลาย ชัดขวาง การลดทอนการสืบตระกูล

4. การกระทำผิดต่อศักดิ์ศรีของการแต่งงาน การมีชู้ การหย่าร้าง การมีภรรยาหลายคน ความผูกพันเสรี การทดลองแต่งงาน

บทที่ 4. การวางแผนครอบครัว กล่าวถึง

1. การสืบทอดชีวิต

2. การวางแผนครอบครัว

3. หลักการการวางแผนครอบครัวตามคำสั่งสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก

บทที่ 5. กฎหมายพระศาสนจักร เกี่ยวกับการแต่งงานและครอบครัว กล่าวถึง

ภาคหนึ่ง1 ลักษณะการแต่งงานแบ่งเป็นสิบหมวด

1) การเอาใจใส่ด้านอภิบาลและสิ่งจำเป็นก่อนพิธีแต่งงาน

2) ข้อขัดขวางที่ทำให้การแต่งงานเป็นโมฆะโดยทั่วไป

3) ข้อขัดขวางที่ทำให้การแต่งงานเป็นโมฆะโดยเฉพาะ

4) การยินยอมในการแต่งงาน

5) รูปแบบของการประกอบพิธีแต่งงาน

6) การแต่งงานของผู้ถือนิกายต่างกัน

7) การประกอบพิธีแต่งงานอย่างลับ

8) ผลการแต่งงาน

9) การแยกกันของคู่แต่งงาน

10) การทำให้การแต่งงานถูกต้องตามกฎหมาย

ภาคสอง ข้อกำหนดของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ว่าด้วยเรื่องการสมรส

บทที่ 6. จารีตพิธีแต่งงาน กล่าวถึง

1) การเตรียมตัวก่อนวันพิธีสมรส

2) วันเข้าพิธีสมรส

3) พิธีศีลสมรส และพิธีสมรส

สรุปเนื้อหาของหนังสือ นี้ เป็นการเตรียมสมรสในระยะใกล้ชิดคือ ระยะก่อนแต่งงาน เป็นการเตรียมพร้อมเพื่อเข้าสู่พิธีศีลสมรส หรือพิธีสมรส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมที่มีบูรณาการ ทั้งด้านกาย สติปัญญาจิตใจ สุขภาพ การปฏิสัมพันธ์ และบทบาทหน้าที่เพื่อสร้างครอบครัวที่ดีและอบอุ่น เพื่อความดีของบุคคล ครอบครัว สังคม และพระศาสนจักร

เล่มสาม แนวทางการอบรมผู้สมรสแล้ว (ระยะหลังแต่งงาน)

เป็นหนังสือที่ให้แนวทางการอบรมผู้สมรสแล้ว (ระยะหลังแต่งงาน) เป็นการให้การอภิบาลคู่สมรสหลังแต่งงาน เพื่อทบทวนและฟื้นฟูความรักในครอบครัว เรียนรู้หลักการและวิธีการแก้ปัญหาในครอบครัว สร้างความสัมพันธ์โดยกระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในครอบครัว และมีการรื้อฟื้นคำมั่นสัญญาของศีลสมรสด้วยวัตถุประสงค์ของการอบรมสัมมนาการฟื้นฟูชีวิตครอบครัว คือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจถึงอิทธิพลต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตครอบครัว ปลุกจิตสำนึกให้สามีภรรยา มีความเข้าใจถูกต้องเรื่องศักดิ์ศรีและคุณค่าศักดิ์สิทธิ์ของมนุษย์และเพศมนุษย์ เสริมสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่องานชีวิตของตน ครอบครัว และสังคม หนังสือนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นการนำเสนอกระบวนการการดำเนินการกิจกรรมและเนื้อหาต่างๆ 7 หมวด ตามขั้นตอนที่ปฏิบัติในการอบรมฟื้นฟูชีวิตครอบครัวขั้นที่ 1 วิธีการดำเนินการคือ มีพิธีกรนำเสนอกิจกรรมนำสู่การเปิดใจของคู่สมรส เพื่อรู้จักตนเองและผู้อื่น อาศัยประสบการณ์ชีวิตจริง สื่อและกิจกรรมเพื่อจุดประกายให้ผู้ร่วมสัมมนาสะท้อนชีวิตของตน มีการพิจารณาตนศึกษาข้อบกพร่องเพื่อแก้ไข มีวิทยากรพระสงฆ์และฆราวาสให้แนวคิดและหลักการบนพื้นฐานของศาสนา การสร้างความสำนึกในคุณค่าบทบาทของตนและผู้อื่น

ปัญหาและอุปสรรคและสิ่งที่จำเป็นในการเจริญชีวิตคู่ เรียนรู้คุณค่าศักดิ์ศรีและศีลธรรมทางเพศและการวางแผนครอบครัว การสร้างความสัมพันธ์กับพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ เสริมสร้างจิตตารมณ์แห่งการรักและรับใช้ มีการภาวนา การร่วมพิธีกรรม และการรับศีลศักดิ์สิทธิ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับพระเจ้า การสัมมนาจบลงโดยคู่สมรสได้รื้อฟื้นคำมั่นสัญญาแห่งศีลสมรสหรือพิธีสมรส

ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอบางประเด็นเพิ่มเติม เพื่อเป็นตัวอย่างการนำไปใช้ในการอบรมผู้สมรสแล้วในบางช่วงบางโอกาส เช่น การทบทวนการใช้ชีวิตคู่ที่ผ่านมา ปัญหาที่น่าสับสนปัญหาหนึ่งเดียวในความแตกต่าง ความรัก เพื่อคนอื่น ฯลฯ เพื่อจุดประกายความคิดเพื่อผู้อบรมได้สรรหาประเด็นและวิธีการในการอบรมต่อเนื่องต่อไป

สรุปเนื้อหาของหนังสือ นี้ เป็นการแนวทางการอบรมผู้สมรสแล้ว คือระยะหลังแต่งงาน เป็นการอภิบาลช่วยให้คู่สมรสได้เรียนรู้และปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน ทบทวนฟื้นฟูความรัก การให้เกียรติกัน เรียนรู้บทบาทที่ดีของพ่อแม่ การแก้ปัญหาในครอบครัวร่วมกัน เติบโตในความสัมพันธ์กับพระเจ้าและเพื่อนพี่น้อง เป็นการก้าวหน้าไปสู่ความศักดิ์สิทธิ์ด้วยกัน และเป็นการประกาศข่าวดีใหม่ในโลกปัจจุบัน

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ใบสมัครสมาชิก/ต่ออายุสมาชิก/ยกเลิกสมาชิก/เปลี่ยนที่อยู่

ข้าพเจ้า บาทหลวง/ภคินี/นาย/นาง/นางสาว.....มีความจำนง
() 1.สมัครสมาชิกใหม่ ในนาม () องค์กร (โปรดระบุชื่อ).....
() บุคคล (โปรดระบุชื่อ).....
โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ..... (หรือ ปีที่..... ฉบับที่.....) (ปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก ปีละ 300 บาท)
ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....
ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....
() 2.ต่ออายุสมาชิก หมายเลข.....ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....
() 3.ยกเลิกการเป็นสมาชิก หมายเลข.....ตั้งแต่ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....
() 4.เปลี่ยนที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร ของ.....สมาชิกเลขที่.....
เป็นดังนี้ เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....
ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....
() 5.สมทบทุนในการจัดพิมพ์วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่.....ฉบับที่.....(หากต้องการระบุปี/ฉบับ)
พร้อมกันนี้ ขอส่งเงินค่า () สมาชิกใหม่ () ต่ออายุสมาชิกใหม่
() ยอดค้างชำระค่าสมาชิก () สมทบทุน
เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยช่องทาง

- () เงินสด () ตัวแลกเงินไปรษณีย์
() ธนาณัติ (ส่งจ่าย “บาทหลวงอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ”) ปณ.อ้อมใหญ่ 73160
() โอนเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม
บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4
โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุลและหมายเลขสมาชิก
(ถ้ามี) มาทางโทรสาร หรือ โทร.แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสมาชิก
วันที่...../...../.....